

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΕΤΟΣ 1^{ον}

Απ. 7

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΛΙ
ΙΑΤΡΟΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΥ ΑΥΓΗ ΓΑΡΕΒΙ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΕΩΤΑ

ΚΡΕΠ—ΜΑΡΣΚΑΙΝ, FLEUR DE SOIE, ΚΡΕΠ—ΡΑΦΤ,
ΣΟΥΑ—ΔΡΜΟΥΡ, ΚΡΕΠ—ΣΑΡΜΑΝ, ΚΡΕΠ—ΜΟΓ-
ΓΟΔ, ΚΡΕΠ—ΝΤΙΑΓΩΝΑΛ, ΕΜΠΡΙΜΕ, ΣΕΜΙΖΙΕ.
ΜΑΛΔΟΜΕΤΑΔΑ

Και ὅ,τι νέον καὶ μεδέρνε παράγεται ἀπὸ τὴν Ἑλλη-
νικὴν Βιομηχανίαν, λανσάρεται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν
ἐποδήκην τῶν Ἑλληνικῶν Μεταξωτῶν

Ε. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΕΡΜΕ 3

ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΙΔΕ

ΕΝΤΟΣ ΤΡΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

νοχι πλέον ἁ-
σχημα μαύρα
στίγματα

οὔτε ρυτίδες ὀ-
φειλόμεναι εἰς
τὴν κούρασιν

Σὺ αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ πρὸς
προσέπου σὰς παρουσιάζοντα
τὰ αὐτὴν λείπει τῆς ἐπιθυμίας
καὶ μελέτης ἀπεκλινέναι·
ὅπως μπορεῖ τώρα νὰ λει-
πῇ καὶ ἔξωραστο εὐλογῇ
τὴν καὶ τῆς κἀννοῦντας ἀλλὰ
μερινῶς τῆς κρέμας τοιαύτης
ὡμίοντος (μὴ λασπρά). Πρὸς
τὴν κρέμα καὶ ἐλαϊώδους
προσηγομένους, συνθεσ-
κὲς οὐσίης ποῦ λευκαί-
νουν. Διαποτρεῖ στιγμή-
ναι ἐρεθισμὸν τῶν ἀν-
τιμῶν καὶ συστέλλει τὴν
πλοῦς. Τὰ μαλακῶν
καὶ ἔξωραστοντα ἢ
ερεχόμενα ἐκ τῆς κακίας
αὐτῆς ἀπὸ τῆς πρώτης
πρὸς τὴν ζωηρότητα καὶ
λεπτὴν δροσά. Ἐξαιρέ-
της ἐλαϊώδους καὶ μαλα-
κῆς. Αὕτη ἡ νέα κρέμα τοιαύ-
της λευκοῦ, στολίζει γρή-
γορὰ μὲ μὴ ὡμορφία
νέα καὶ ἀπερίγραπτη καὶ
νὸν ἐντέλουν νοσηδῶν.

ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΣΧΕΤΟ ΠΡΟΒΙΟ
ΟΛΟΠΑΧΟ ΗΓΓΥΗΜΕΝΟΝ
Χ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ & ΕΥ. ΜΑΣΟΥΡΙΔΗΣ

Ὁδὸς Πραξιτέλους

Βούτυρα νωπά καὶ ὅλα τὰ εἶδη τῆς μαγειρικῆς.

Ὁ εἰδικὸς εἰς τὰ στήθια νο-
 ματα ἱατρὸς παθολόγος Λευκάς
 οὐγὰς, διδάκτωρ Πανεπιστημίου
 ὤλυνθης, ἐπὶ οἰσρὰν ἐτῶν ἐργα-
 σίαν ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ Κων)πόλει,
 ἔχεται ἐν τῷ Ἰατρείῳ του, Λέκα
 3—6 μ. μ. καὶ ἐν Χαλανδρίῳ οἰ-
 κ. Βλάχου 8—10 π. μ.
 Τηλέφ. 23—078

«ΓΚΡΑΣ»

Τὰ πλέον σὶν δῶρα θὰ τὰ εὐ-
ρητε εἰς τὸ

PARFUMERIE «GRACE»

Πλουσιωτάτη συλλογή ἀρωμάτων
εἰς χῶμα.

«ΓΚΡΑΣ» Περιχλέους 48

**ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ
ΑΔΑΜΑΝΤΑΣ**

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

παντός εἶδους ὥρολόγια, παλαιὰ ἀσή-
μα, εἰκόνες Βυζαντινές, ἀγοράζω μὲ ἀ-
νωτέρας τιμὰς ὅλων τῶν ἄλλων κατα-
στημάτων.

“Ὅστις μᾶς πωλήσῃ τὸ χρυσοῦν του
ὥρολόγιον, ἀναλαμβάνομεν τὴν τοποθέ-
τησιν τῆς μηχανῆς του εἰς νικελίνα κά-
σα. Μὴν πωλήσετε τὰ κοσμήματά σας
ποτοῦ μὲ ἐπισκερφήτε, καὶ τοῦτο πρὸς
τὸ συμφέρον σας.

ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁρολογιοποιὸς—Χρυσοχόος.
Εὐπόλιδος καὶ Ἀθηνᾶς 56, ἐναντι
Δημοτικῷ Θεάτρῳ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Φέρομεν εἰς γνῶσιν α-
 τοῦς Ζαχαροπλάτας κα-
 σεαστὸν Κοῖνον, ὅτι τὸ
 πενταετίαν ἐργαζόμενος
 ραγεῖ Ἐρ. Ρέπουλη 42
 σιαν Φύλλου Κρούστας κα-
 φίου Ε. Δάνου, Ἰδρυσεν Ε-
 σιον καὶ ἐν Ἀθῆναις ὁδὸς
 τέλους ἀριθ. 39 παραπλοῖ-
 ῖον δρομολεῖται Ρεμπουζάκου
 τὴν Διευθύνσιν Ε. Δάνου κα-
 δελφῶν Δάνου. Ἐργάζεται
 σιὰ ὑλικά, εἰδικὸς τεχνίτης
 ἔχει τιμὰς ἀσυγκρίστους.
 Ἐπίσης πωλεῖ ἀλευρά
 λείας καὶ σιμιγδάλια κα-
 καὶ λιανικὸς.

Μετὰ τιμῆς

E. ΔΑΝΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΛ. Δ

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΒΔΟΜΑΣ

ΑΡΧΕΤΑΙ ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟΝ

Н ГКАМНЛА

(Γελοιογραφία Φ. Δημητριάδη)

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΟΥΛΑ ΤΖΑΝ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΝΤΕΛ'Ν

Τόν καιρό που βασίλευε στην Κίνα ο Γιάν Ντι—πέρασαν περίπου 4.700 χρόνια από τότε—σε μια μεγάλη πολιτεία της κοιλάδας του Ουσσανό ζούσε ένας πλούσιος κι εύλαβης Κινέζος, που τον έλεγαν Ούλα Τζάν.

Όλοι αγαπούσαν τον άνθρωπο αυτό για την καλωσύνη, τη φρόνηση και την αρετή του. Ήταν μεγαλειότερη χάρη του ήταν να δίνει ελεημοσύνες στους φτωχούς και να περιποιείται τους αρρώστους. Για όλ' αυτά τα γαρίσματα του, είχε την υποστήριξη του Θεού Φό, ο οποίος τον βοηθούσε σε κάθε του δουλειά και δεν τον άφηνε ποτέ να πάθει κακό.

Σινά-σιγά, η παρουσία του Ούλα Τζάν μεγάλωνε και δεν άργησε να ξεπεράσει και τα πλούτη του Γιού του Ουσσανό, του σοφού Αυτοκράτορα Γιάν Ντι. Ο Ούλα Τζάν ήταν πενήντα πέντε χρονών, αλλά στεκόταν πολύ καλά, σαν άντρας σαράντα ετών. Στην ίδια πόλη, ζούσε και ο Τζάγκ Λούν, ένας άνθρωπος εξίσου πλούσιος, αλλά κακός, σκληρόκαρδος, εγωιστής και φιλοχρήματος. Δεν βοηθούσε ποτέ τους φτωχούς. Άπεναντίας μάλυνε χιτάκι πως ν' αρπάξει απ' αυτούς ό,τι μπορούσε.

Έκτος απ' όλα τ' άλλα ελαττώματά του, ο Τζάγκ Λούν ήταν και ζηλιάρης. Όσο έβλεπε την παρουσία του Ούλα Τζάν να μεγαλώνει, πηγαινε να σκάσει από το κακό του. Τα άνοητά του πλούτη του αγίου εκείνου ανθρώπου δεν τον άφηναν ούτε να ησυχάσει, ούτε να φάει, ούτε και να κοιμηθεί. Ή μοναδική του σκέψη, μέρα και νύχτα ήταν πως να βάλει στο χέρι τη γοητευτική παρουσία του Ούλα Τζάν και να καταστρέψει την ευτυχία του γείτονά του.

Τέλος, αφού σκέφτηκε πολύ, κατέστρωσε ένα εγκληματικό σχέδιο.

Έβγαλε τα πόδια του με διάφορα γυώματα, για να δείξει πως είναι πληγασμένος. Άλλαξε τα μεταξωτά ρούχα του με κουρέλια, πήρε και δυο δεκανίκια και πήγε, σαν ζητιάνος, να ζητήσει ελεημοσύνη από τον Ούλα Τζάν. Έκείνος, χωρίς να υποκρίνεται τίποτα, έκανε θερμή υποδοχή του έλθοντός του, του έδωσε καινούργια ρούχα, του περιποίηθηκε τις πληγές, του έδωσε να φάει από τη καλύτερη φαγητά του σπιτιού και τον έβαλε να κοιμηθεί στο ωραιότερο δωμάτιο του άρχοντά του.

Ο Τζάγκ Λούν, ενώ δαγώνανε τις ελεημοσύνες του Ούλα Τζάν, δεν έπαυε να οίχνη γύρω του εξεστρακτικά διλέμματα, για ν' ανακαλύψει το μέτρο όπου ο οικοδεσπότης είχε φιλαρμένους που θησαυρούς του.

Τη νύχτα, όταν βλιν στο σπίτι αποκοιμήθηκαν, ο Τζάγκ Λούν σηκώθηκε από το στρώμα του, μπήκε αθόρυβα στο δωμάτιο του οικοδεσπότη και του χάραξε ένα μαχαίρι στην καρδιά. Ο Ούλα Τζάν πέθανε, πριν προλάβει να βγάλει λέξη από το στόμα του.

Ο φονιάς άρχισε τότε να ψάχνει τις χάσες και τα σεντούκια του θύματός του, για να βρει τους θησαυ-

ρούς του.

Μόλις όμως βρήκε το ματωμένο ακόμα χέρι του στην πρώτη χάσα, το τράβηξε πίσω με σόκ. Ή χάσα εκείνη ήταν γεμάτη φέδια!

Στη δεύτερη χάσα πάλι, αντί για χρυσάφι, βρήκε ένα αποκοσμητικό και τρομερό τέρας. Ο Τζάγκ Λούν κατάλαβε τότε πως ο Ούλα Τζάν ήταν προστατευόμενος του Θεού!

Έβγαλε μια σπασακτική κραυγή τούμου και βγήκε σαν περδός από το σπίτι του θύματός του... Δεν πρόλαβε όμως να προχωρήσει πολύ, όταν, ξαφνικά, μια φλόγα αναπτόθηκε μέσα από τη γη και παρουσιάστηκε μπρος στον περίτρομο δολοφόνο!

Ο Τζάγκ Λούν σωριάστηκε τότε κατάντη, τρέμοντας σύγκομος.

—Σκληρόκαρδο και άχρηστο Τζάγκ Λούν—του είπε ο Θεός με ωγιμένη φωνή—έκανες τό πιο ρουτί απ' όλα τα εγκλήματα. Σκότωσες τον άνθρωπο που σου έδωσε να φας και να κοιμηθείς, που σου περιποιήθηκε τις πληγές σου και σου χάρισε τα καλύτερά του ρούχα. Και ύστερα θέλησες να κλέψεις τους θησαυρούς του... Εγώ όμως τους μετέβαλα σε φέδια και σε αποκοσμητικά τέρατα, για να μη τους πάρεις... Έξ' άλλου, δεν μπορούσες να φανταστείς ότι ένας ή πλούσιος του Ούλα Τζάν θα σκότωνε και βρισκείται ακόμα μέσα του.

Πάρε τώρα στους ώμους σου το πτώμα του αγίου αυτού ανθρώπου και μετάφερε το στα βουνά του Σικότε. Άλλωστε, Εκεί, θα το θάψεις κάτω από ένα βράχο... Όσο για μένα, θα σροντίσω να ζήσω αιώνια τη νύχτα του Ούλα Τζάν, όπως επίσης θα φροντίσω να μη λησμονήσουν ποτέ οι άνθρωποι το φοιχτό σου

εγκλήμα. Μόλις θάψει τον Ούλα Τζάν, το σώμα σου θα σπασίσει σε γίλια κομμάτια—και τα γίλινα από τα κομμάτια αυτά θα γίνουν κι' ένας λύκος με κόκκινες τσίγες—για να θλέσουν βλιν επάνω σου το αίμα του ανθρώπου που σκότωσες...

Και άσπου να καταπατώη ο κόσμος, έσθ' η ουλή—να μη κλείει κανείς το θησαυρό σου, όπως θα μεταμορφώσε το πτώμα του Ούλα Τζάν!

Και ο Θεός Φό, αφού είπε τα λόγια αυτά, εξαφανίστηκε.

Μια άσρατη δύναμη έσπρωξε τότε τον Τζάγκ Λούν να γυρίσει στο σπίτι του Ούλα Τζάν, να φορτωθεί στους ώμους του το πτώμα του θύματός του και να τραβήξει ύστερα προς το διεύθυνση που του είχε δείξει ο Θεός Φό.

Μήνες ολόκληρες, ο φονιάς οδοιπορούσε μέσα και νύχτα με το βαρύ φόρτωμα στις πλάτες. Τέλος, έφτασε στα βουνά του Σικότε. Άλλωστε, Εκεί τότε φάνηκε να μη άκονα φως ότι ο δολοφονημένος ήταν πράγματι ανώμαλος του Θεού Φό. Ξαφνικά, η πληγή, που είχε κάνει ο Τζάγκ Λούν στο σώμα του Ούλα Τζάν, άνοιξε πάλι και άρχισε να στάζει, σταγόνες—σταγόνες, αίμα που υποχρεώθηκε. Και κάθε σταγόνα του αίματος αυτού, που έπεσε στη γη, έκανε να φουρνιέται μέσα από το γύμα το γάλα—σπέν, το πολυτιμότερο φυτό που υπάγει στην κόσμο, το φυτό που σποντίζει περιούσια δόξαληξη για τις θρησκευτικές ιδιότητες του.

Ο δολοφόνος, αφού περιπλανήθηκε κάμποσο, βρήκε τέλος ένα βράχο. Εκεί έθαψε το θύμα του. Την ίδια στιγμή—όπως είχε πει και ο Θεός Φό—το σώμα του έγινε γίλια κομμάτια, που μεταβλήθηκαν άμέσως σε γίλιους κοκκινωπής χείρας λύκους...

Οι λύκοι αυτοί θ' ζούν, σύμφωνα με μια παράδοση, άσπου να γυλάσει ο κόσμος. Ήσαν, είνε, και θ' είνε πάντοτε γίλιλοι. Δεν γεννούν ποτέ, ούτε και ποτέ πεθαίνουν. Προορισμός τους είνε να συλλάβουν τον άνεκτιμωτο θησαυρό που είνε σκορπισμένος στην περιφέρεια εκείνη, τα φυτά δηλαδή γκέν-τσέν, που φουρτουν από το αίμα του Ούλα Τζάν...

Χιλιάδες τυχοδιώκτες, δοκίμασαν ως τώρα να εισχωρήσουν στην τοποθεσία αυτή και να κόψουν έστω και μια οίχα από το θησαυροφυλάκιο. Ή μάλλον αυτή θ' έφτανε να τους κάνει πλουσίους, και όλη την οικογένειά τους... Με τη διαφορά ότι οι ριφαινόνονοι αυτοί άνθρωποι δεν γύρισαν πίσω ζωντανοί... Τους κατασπαράξαν οι κοκκινωπής χείρας λύκοι—που έβγιναν από το σώμα του φιλοχρήματος Τζάγκ Λούν για να συλλάβουν το θησαυρό του άρχοντα Ούλα Τζάν...

Ο ΛΟΙ σας θ' έξερετε από τα ιστορικά μυθιστορήματα τα πανδοχεία του παλιού καλού καιρού. Μέσα σ' αυτά είχαν διαδραματισθεί πάμπολλες ιστορίες, τραγικές ή κομικές, ή και τα δυο μαζί, κι' ένα σωρό πελάτες τους—άλλους δόνηματους και ταπεινούς κι' άλλους εξέχοντες κι' ένδοξους. Άλλά πριν από διατηρηθείμενα μερικά σχετικά ιστορικά ανέκδοτα, ως σάς δώσουμε πρώτα μια μικρή ιδέα για το τι ακριβώς ήταν τα πανδοχεία αυτά παλαιότερα.

Θατασπίστε ένα διάφορο σπτικά, χρησιμοποιμένο με υπαλκίονα ξέλινα, με άρετά παράθυρα απ' όλες τις πλευρές του, χρησιμοποιόταν άμεσα σε μια εύρωστη πλακόστρωτη αυλή, κι' εγκαταστημένο πλάι στον σκονισμένο και διαπαιτο μεγάλο δρόμο, περί-έση άρες μοζονά επό το πλησιέστερο χωριό ή πόλη...

Στο επάνω μέρος της εξώπορτας που κρεμόταν μια πελώρια τενεκεδένα επιγραφή, που πληροφορούσε τον διαβάτη ότι βρίσκεται μπροστά στο πανδοχείο του «Μεγάλου Μονάρχου», ή της «Ιδανικής Παρθένου», ή του «Κατάλευκου Ίππου», κτλ. κτλ.

Στο ισόγειο, κατά κανόνα, βρισκότανταν τα μαγειρεία και το εστιατόριο, και στο επάνω πάτωμα το δωμάτιο του ύπνου.

Αυτό ήταν το στερεότυπο καλού-πα, στο οποίο ήταν χιμένα—με μικρές παραλλαγές—τα περιηρημένα ξενοκλήρια χιανά της παλιάς Γαλλίας...

Και και ήταν αυτά:... Τα ξενοκλήρια απ' όλα ήταν ή «Μαγαζίνι του Μονταρζι», το «Αστρον» που θουτανεμπλόν, ή «Ελ-λίκος Άγγελος» του Πλουτιέρο, στο άνω μάλιστα έμενε ταχτικά κι' ο Γάλλος φιλόσοφος Μονταίν, και ο «Χρυσός Σταυρός» της Αίφ...

Στο τελευταίο, καθώς διατηρείται ο «Άγιος περιηρητής Γιανγκ, σεβό-ρεζ» με 40 μόνο σελίδα το «Έξο-μνο»: Κρατασούνα, χέλι ψητό, μοσάρ με οίχι, παξιμάδια, βερύ-κωα, διακόσμηση και... κρασί εκατά θέληση...

Σ' ένα άλλο επίσης περιήρημο ξενοκλήριό, στην Εκόνανο Πτείν-νιό του Κατανιά, βρέθηκε ξαφνικά μια νύχτα κι' ο μέγας στρατάρχης της Γαλλίας Κοντέ, μεταπεισμένος σε ιπποκόμο, για να ξεγελάσει τους κατακόπους του Μαζαρίνου, ο οποίος τον κληνοούσε τότε ως έπαυστα...

Ψόφος απ' την πείνα ο στρατάρχης ήρπασε απ' την ιδιοκτησία του πανδοχείου φαγητά, αλλά δεν βρήκε τίποτα άλλο από μερικά σπγά. Τα πήρε μολατατά και για ν' παίξει το μέτρο του καλύτερα, δειχνοπας έτα δι ήταν μαθημένος απ' τις ταπεινές αυτές δουλειές. Θέλησε μονόχως τον να ηγανίστη την διελέττα...

Το αποτέλεσμα ήταν δι άν ο Κοντέ μαγειρεύε τις νίκες στα πεδία των μαχών, σάς διελέττες όμως ήταν άσέληης πώτης γοημής. Όχι μονάχα έβγαλε την διελέττα του κάρθονο απ' το τηγάκι, αλλά και τη στιγμή που πήγαινε να την κενώσει στο σπινάρι του πάτου, τη σούρασε άδελία στο πάτωμα...

Τότε η ιδιοκτησία του πανδοχείου, χτυπώντας τον προστατευτικά στον ώμο, του είπε με συγκατάβαση:—Αι στην ευχή, παιδί μου... Δεν έφρασε έσθ πως φηλάχουν διελέττα... Στάσουν να σου την έτοιμάσω έγω, γιατί είσαι άξιος να οίχης όλα τ' αγγά στη στάχτη και να μείνης νηστώς άπάνη... Έπίσης περιήρημο ήταν και το πανδοχείο των «Γρωών Βασιλέων»

Ο κόμης Βατεβίλ τράβηξε το ξίφος του...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΑΝΔΥΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΞΙΦΩΣ

ΤΑ ΠΑΝΔΟΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΙΠΠΟΤΕΣ

Ή όμελέττα του Μεγάλου Κοντέ. Ο γυιός των Τριών Βασιλέων και ο διάδοχος του Γαλλικού θρόνου. Ο κοιμισμένος στρατάρχης και οι γλετζέδες εύγενείς. Μια έπική μονομαχία, κλπ.

στο Νουαγιόν. Ο ιδιοκτήτης του το είχε φέρει σ' ένα τόσο ήλιεντο σημείο άμαής, ώστε ήταν ασίγνωστος με το παραστούκι «Οι τρεις βασιλιάδες». Έτσι τον φώναζαν όλοι οι γυνωστοί του, και σιγά-σιγά, με τον καιρό, ξεχάστηκε το πρώτο θύμα του...

Κάποτε, όταν ο πρίγκιπ της Βανδώνης και γιός του βασιλέως της Γαλλίας Έρρίκον το 4ου, έμεινε μια βραδιά σ' αυτό το πανδοχείο, ο γιός του Ξενοδόχου—ένας άπλοϊκό κι' άμφοφοτο χωριάτοπου—ματρίσε στο δωμάτιο του πρίγκιπος για να τον διη καλύτερα από κοντά...

Εβδύθη τότε, ο καλίκαρδος εκείνος πρίγκιπς την χείρα στα μαυλιλά, κι' όταν κάποιος απ' την ακολουθία του ρώτησε το παδάκι τινος ήταν και τι ήθελε, αυτό άπάντησε θαροστά και με άφέλεια:—Είμαι ο γιός των Γριών Βασιλιάδων...

Μόλις άκουσε την άπάντησιν αυτή ο πρίγκιπς της Βανδώνης, σάκωχτας στα γέλια, σπρώχθηκε άμέσως απ' το καθισμά του και κάνοντας μια υπόκληση στο παιδάκι, είπε:—Ω, διάβολε!... Κι' έγω ξεχάστηκε έντελως μπροστά σας, ύποληπτο...

Καθήστε, σάς παρακαλώ, γιατί σάς όρελλο σέβος: Είμαι δυστυχώς ένος μονάχα βασιλιά γιός κι' όχι τριών, όπως έσείς!... Σ' ένα άλλο πάλι πανδοχείο, στο

περιχωρά του Κλερμόν, κοιμόταν μια νύχτα, ήσαν και βαβεία, ο στρατάρχης ντε Φαβέρ, ο ένδοξος κλητής της Σούζ, της Μαργε και του Τουρίνου, ο οποίος επρόκειτο να έπιθεωρήσει την άλλη μέρα το πρώτο στρατοπεδευμένα στον κάμπο του Κλερμόν στρατεύματα...

Κατά τα μεσάνυχτα όμως ο άνευος του έπίσης ένδόξου στρατάρχη Ραντίκον, νεαρός άξιοματός του Γαλλικού στρατού, μαζί με κάποιον άλλον άξιοματικό φίλο του, μπήκαν στο δωμάτιο του Φαβέρ και λάβως, σπουί στο μεθύσι, κι' άρχισαν να θουδοούν και να τραγουδοούν...

Κόριο, θέλω να κοιμηθώ, τους είπε άμέσως μαλακά ο στρατάρχης. Άλλά εκείνοι, μη μπορώντας να τον άναγνωρίσουν στο άδύνατο φως που κληρήλι, του όποκλήθηκαν σαρκαστικά:

—Κι' έμεις θέλομε να γλεντήσουμε. Υπνο έσείς, τραγουδι έμεις κι' ο καθένας τη δουλειά του...

Έβάλως απ' την ανείδεια αυτή, ο λεοντόκαρδος στρατάρχης άπαξε το σπαθί του, πετάχτηκε απ' το κρεβάτι του και οίχτηκε με λύσσα στους δυο έκείνους μεθυμένους, οι όποιοι ξεμεθύσαν άμέσως μπρος στον κίνδυνο και τράωήσαν κι' αυτοί τα σπαθιά τους...

Ο πάτωμας που έπακολούθησε ήταν άπεριγρηπτός: Φονές λύσσας, βλαστήμιες, κλαγγές σπαθίων και

Πανδοχείς του παλιού καλού καιρού, υποδεχόμενος τους ξένους του.

δρόμβος τακουνιών στο πάτωμα άφράγματος. Κι' όταν έφτασαν ο Ξενοδόχος με το προσαικο του κι' οι άλλοι ένοικοι του πανδοχείου, σιμά έβγιναν τρία καταπληγμένα απ' τις σπαθιές κορμιά, βουτηγμένα στο αίμα και σωριασμένα στο πάτωμα...

Μόνον ο στρατάρχης είχε, σε διάφορα μέρη του σώματός του, 14 σπαθιές!...

Έγινε όστόσο γρήγορα καλά και μπόρεσε να ζήτηση μόνος του παρακλήτικά τη βασιλική χάρη, για τους δυο καταδικασθέντες σε θάνατο άξιοματικούς, οι όποιοι τον τραυμάτισαν δίχως να ξέσουν, στο μεθύσι τους έπάνω, με ποδόν είχαν να κάνουν...

Ας κλείσουμε τώρα τη σύντομη αυτή άνασκήτησιν μας με ένα έπίσης τραγικό έπεισόδιο, το όποιο διηγείται ο δούξ του Σαιν-Σιμόν. Είνε κι' αυτό χαρακτηριστικό της νοοτροπίας, την όποια είχαν οι ένπαιτρίδες του παλιού καιρού, όταν συνέβαινε τάξειδούντας να καταλάσουν σε κανένα έξοχο πανεύγειο.

Μια βραδιά, ο κόμης του Βατεβίλ ξεπέφτε μεθύς, σ' ένα ύποφροτο πανδοχείο, για να περάσει τη νύχτα του σ' αυτό.

Άφανισμένος απ' την πείνα κι' απ' την πολύωρη ιπποσία, έβριζε τη ματιά του στο τζάκι κι' έλιδε να φηώνται στη σουβλα δυο όρεκτικώτατα καπνία κι' ένα ξευγάρι παχουλά κοκκίρι α...

Έ'τε λοιπόν στον Ξενοδόχο που στεκόταν με σεβασμό μπροστά του, κι' απ' το σερβιτό άμέσως έλα το «ταπέκι κι' ο Ξενοδόχος, χαρούμενος για την κατανάλωσιν, έτρεξε άμέσως να έπιθεωρή τη διαταγή του. Πριν προλάβει όμως να φτάσει στο τζάκι, μπήκε με θόρυβο στην αίθουσα κάποιος άλλος έπιταριδής—το όποιον δεν μαθεύτηκε ποτέ το όνομα—και ζήτησε φαγητό άμέσως, και δωμάτιο για ύπνο...

Ο Ξενοδόχος του άπάντησε ότι από φαγητά, μόνον μερικά αγγα του βόλκονταν. Ο Ξένος όμως άποκρίθηκε, δείχνοντας τα σουβλιόμμένα πουλιά:

—Κι' αυτά που φηώνται στο τζάκι τί είνε;...

—Είνε, δυστυχώς, κρατημένα, αυθέντα μου... μονομάχους ο Ξενοδόχος.

Μά ο Ξένος τον διέκρινε άμέσως με θύλα:

—Από ποιόν;... Από ποιούς;... Μήπως από κανέναν δολοφόνο λόχο;

—Όχι, κύριε... Ο κύριος κόμης από και τα άγκαλάρισε για τον έαυτό του...

—Κι' έγω πεινάω, κι' έγω πληρώνω, και θ' άπακαλώσω τον κύριο κόμη να με δεχθή στο τραπέζι του, είτε τότε εγγενικά ο Ξένος...

Ο κόμης του Βατεβίλ όμως διηώς καθόλον να ταραχή, σπρώχθηκε νηστρώμα δρόμς, τράβηξε το σπαθί του και προώλεσε σε μονομαχία τον ένοχλητικό και πεινασμένο Ξένο. Έπειτα από δέκα λεπτά φασημάτωσης μονομαχίας, μπρός στα κατάρματα και τρομαγμένα μπάτια του Ξενοδόχου και των υπηρετών, ο Βατεβίλ, με μια έπιθέσει κινήσιν, έχωσε το σπαθί του ως τη λαβή στα στήθη του αντιπάλου του, οίχοντάς τον στο πάτωμα κερωνόπληκτο...

Κατόν έβγαλε το σπαθί του απ' την πύλη, το σκούπισε απ' το αίμα, τούλαξε ξανά στη θήκη του, κι' ένώ οι υπηρετές τραβούσαν το πάτωμα έσω απ' το έστιατόριο, ο κλητής άπαθέτατος στρονιόταν στο τραπέζι κι' άρχισε να τρώει σε λιγάκι με όρεξη τρομερή!...

Τα έδωκε της μονομαχίας την έποχή εκείνη, βλέπετε!...

'Ανέκδοτα απ' τη ζωή του Τρότσκι

(Γραμμένα από τον ίδιο)

Δ'. ΡΟ της αναχωρήσεώς μου για το χωριό, ξύπνησε σύντομος μίας, ο Νεστερένκο, ζήτησε να του δώσω χέρι με χέρι ένα δέμα μ' επαναστατικές προκηρύξεις. Μου έδωσε μάλιστα για τον σκοπό αυτό ραντεβού, λόγω τη νύχτα, πίσω απ' το νεκροταφείο.

Έκείνη τη νύχτα έπερτε πυκνό χιόνι. Πίσω απ' το νεκροταφείο απλωνόταν ένα έρημο τοπίο που το φώτιζε το φεγγάρι. Βρήκα τον Νεστερένκο στο μέρος που μου είχε υποδείξει.

Μα τη στιγμή που του παρέδιδα τὸ δέμα των προκηρύξεων, τὸ οποίο εἶχα κάτω απ' τὸν ἐπαινογράφο μου, ἕνα άτομο βγήκε απ' τὴ σκιά που ἔφραζε τὸ μαντρότοιχο τὸν νεκροταφείου, πέρασε κοντά μας καὶ ἄγγιξε με τὸν ἀγκώνα του τὸν Νεστερένκο.

— Ποιὸς εἶνε αὐτός; τὸν ρώτησα ἑαυνοσημένως.

— Δὲν ξέρω, μοῦ ἀπάντησε ὁ Νεστερένκο, παρακολουθώντας με τὰ βλέμματά του τὸν ἄγνωστο.

Μου ἔλεγε ὅμως ψέμματα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν κατάσκοπος τῆς ἀστυνομίας. Αὐτὸ τὸ ἔξερε πολλὰ καλὰ ὁ Νεστερένκο, γιατί ὁ ἴδιος μὲς ἐπιδόθηκε σ' αὐτή, ὅπως ἀπεδείχθη ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες.

Πράγματι, στὴς 28 Ἰανουαρίου 1898, ἑαυνοκα, πολυάριθμες συλλήψεις ἐνεργήθηκαν. Μέσα σὲ μὴ μέρη συνελήφθησαν παραπάνω ἀπὸ διακόσια άτομα. Καὶ ἡ τυραννία ἄρχισε. Ἐνας ἀπὸ τοὺς συλληφθέντες, ὁ στρατιώτης Σοκόλνι, τραυματίστηκε καὶ βασανίστηκε τόσο, ὥστε γιὰ νὰ γλιτώσει, ἔπεσε ἀπὸ ἕνα παράθυρο τοῦ πρώτου πατώματος τῆς φυλακῆς σὲ λιθόστρωτο καὶ ἔσπασε πόδια καὶ χέρια. Ἐνας ἄλλος κρατούμενος, ὁ Λεβαντόφσκι, τραυμάστηκε τὴ στιγμή που τὸν βασάνιζαν ὡς χοροφύλακες. Μὰ δὲν ἦσαν αὐτοὶ τὰ μόνα θύματα.

Πολλοὶ ἀπὸ τὴν ἀστυνομία, στὴν ἀρσένωση τὸν ὅποιον ὑπολογίζαμε, μὲς ἐγκατέλειψαν καὶ μὲς προέδωσαν. Ἀντιθέτως, ἄλλοι, τοὺς ὁποίους δὲν λογαριάζαμε καὶ τόσο, ἔδειξαν δύναμι χαρακτήρος καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ μὴ κανένα βασανιστήριο δὲν κατόρθωσαν ν' ἀποσπάσουν λέξη ἀπὸ τὸ στόμα τους. Ἐνας ἀπ' αὐτούς, ὁ πενήντα ἑξαετοῦς Γερμανὸς ἐργάτης Αἰχγουτς Ντόν, τοῦ ὁποίου τὸ μόνον ἔγκλημα ἦταν ὅτι εἶχε ἔρθει κάποτε σὲ μὴ συγκέντρωσι μὲς, ἔδειξε ὑπερόχρη διαγωγή. Μέσα στὴ φυλακὴ τραγουδοῦσε γερμανικὰ τραγούδια, μέσα στὰ ὅποια ἀνακάλυψε ἐνθαρρυντικὰ λόγια γιὰ τοὺς πρὸ νέους απ' τοὺς συντρόφους μας.

Ἡ ἐπαναστατικὴ δραστηριότης τὸν Νικολάγιεφ εἶχε χτυπηθεῖ καίρια με τὴς συλλήψεις αὐτές, μὰ δὲν εἶχε ἐκμηδενισθεῖ. Σὲ λίγο ἄλλοι, πρὸ ἐμπειροὺ μάλιστα, ἀντικατέστησαν ἑμᾶς καὶ εἶχαμε συλληφθεῖ.

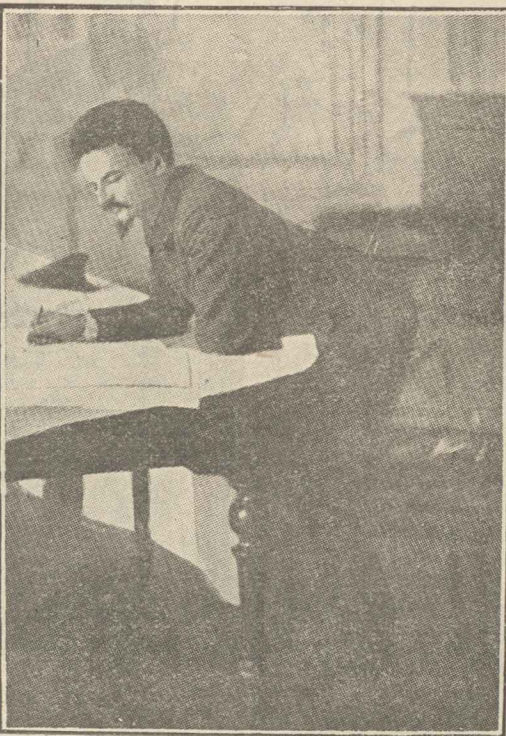
Κατὰ τὴς συλλήψεως αὐτῆς, ἐγὼ δὲν βρισκόμουν στὸ Νικολάγιεφ. Ὡστόσο, δὲν κατόρθωσα νὰ ξεφύγω. Μὲ συνέλαβαν στὸ ὑποστατικό τοῦ μεγαλοκτονιστοῦ Σοκόλνι, στὸ ὅποιο ὁ Σβιγντόφσκι εἶχε προσληφθεῖ ὡς βοηθός. Πηγαίνοντας στὸ χωριό μου, πῆγα γιὰ νὰ διανυκτερεύω ἐκεῖ, γιατί τὸ κτήμα αὐτὸ βρισκόταν στὸ ὄριο που πᾶει ἀπὸ τὸ Νικολάγιεφ στὴ Γιάνοβκα. Εἶχα μαζί μου ἕνα χαρτοφύλακα παραρκοσυνωμένο ἀπὸ χειρόγραφα, σχέδια, ἐπιστολὲς καὶ ἄλλα ἐπαναστατικὰ περὶ τῆρα. Πρὶν νυκτεῖναι, ὁ Σβιγντόφσκι ἔβγαλε τὸν ἐπικίνδυνον αὐτὸν χαρτοφύλακα μέσα σὲ μὴ γούβα, ἀνάμεσα σὲ κοινονομικά καὶ ἄλλα λαχανικά, καὶ τὴν ὁρμή τὸν ἔβγαλε πάλι γιὰ νὰ μοῦ τὸν δώσει.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκριβὲς ἔκαναν τὴν ἐμφανισί τους στὸ κτήμα οἱ χοροφύλακες που ἐρχόντουσαν γιὰ νὰ μὲς συλλάβουν. Ὡστόσο, ὁ Σβιγντόφσκι πρόφτασε καὶ ἔχασε τὸν χαρτοφύ-

λακα μέσα στὸ χιόνι τοῦ κήπου. Ἐτοί ἐλπίζαμε ὅτι τὰ παλῆμα αὐτὰ ντακοιμένα δὲν θὰ ἐπερταν στὰ χέρια τῆς ἀστυνομίας.

Μὰ σὲ λίγο, ἡ ἀνοιξὴ ἦρθε, τὸ χιόνι ἔλυσε καὶ φάνηκε ὁ χαρτοφύλακας, φρουραμένος ἀπὸ τὴς ἀνοιξιάτικες βροχές. Ἐμείς ἤμασε τότε στὴ φυλακὴ. Μία μέρα λοιπόν, ἕνας χωρικός ἐκοιθε χόρτο στὸν κήπο, καὶ τὰ δύο παιδιά του που ἐπαίζαν κοντὰ του, ἀνακάλυψαν τὸν χαρτοφύλακα. Τὸν παρέδωκαν ἀμέσως στὸν πατέρα τους, ὁ ὁποῖος, μὴ ξέροντας περὶ τίνος ἐρχόκετο, τὸν ἔπῃε στὸν ἀφέντη του. Τρομαγμένος ἐκείνος, πῆγε ἀμέσως στὸ Νικολάγιεφ καὶ τὸν παρέδωσε στὸν ἀρχηγὸ τῆς χοροφυλακῆς. Ἐτοί, τὰ διάφορα χαρτιά που περιεῖχε αὐτὸς ὁ φάκελλος, χρησιμοποιεσαν ὡς ἀποδεικτικά γιὰ νὰ καταδικαστοῦν πολλοὶ ἀπὸ μὲς.

Ἡ παλαιὰ φυλακὴ τοῦ Νικολάγιεφ, στὴν ὁποία μὲς εἶχαν κλείσει, δὲν ἦταν καθόλου κατὰλληλὴ γιὰ πολιτικούς κρατούμενους, καὶ τὸς πολλοὺς μάλιστα. Βρισκόμουν στὸ ἴδιο κελλί μ' ἕνα νεαρὸ βιβλιόδετὴ ὀνομαζόμενον Γιάνοβσκι. Τὸ θυμάτι μου ἦταν μεγάλο καὶ θὰ μπορούσαν νὰ χωρέσουν σ' αὐτὸ ὅλ' αὐτὰ τοῦ-

Ὁ Τρότσκι τὴν ἐποχὴ που ὠρᾶναι τὸν Ἐρυθρὸ Στρατό.

λάχιστον πρόσωπα, μὰ δὲν εἶχε κανένα ἐπιπλο καὶ, λόγω τῆς ἐκτάσεώς του, ἐλάχιστα τὸ ἔστανε τὸ μικρὸ του ἔδαφος. Βρισκόμαστε τότε στὴς μεγάλες παγωνιὲς τοῦ Γενάρη. Μὲς ἔδινα τὴ νύχτα γιὰ νὰ κοιμηώμαστε μὴ ἀνυποστρωμένη γιὰ τὸ στρώμα μου πλάτωμα, μὴ μὲς τὴν ἐπαίρουν στὴς ἔξῃ τὸ πρωί. Ἦταν πραγματικὸ μαρτύριο νὰ σερωνώμαστε καὶ νὰ ντυνόμαστε αὐτὴ τὴν ὥρα που εἶνε ἡ πιὸ κρύα ὥρα τοῦ χειμῶνος.

Τότα, γιὰ νὰ ζεσταθῶμε, στρωμαχώνουμε με τὸν Γιάνοβσκι πλὴς στὸ ἔδαφος, τοῦ ὁποίου ἡ λιγὴν πρώτη μὴλις ἔφτανε ὡς ἐμᾶς, ἡ κίναμε τραβᾶμε μέσα στὸ κελλί μας.

Ἐτοί πέρασαν τρεῖς ἑβδομάδες, ὅταν ἕνα πρωί με κάλεσαν στὸ γραφεῖο τῆς φυλακῆς καὶ ἀφορμὴ μὲ ἰδέσταν νὰ πάω ὅλα μου τὰ πράγματα, με παρέδωσαν σὲ δύο πελάριους χοροφύλακες, οἱ ὁποῖοι με μετέφεραν με ἀμάξι στὴ φυλακὴ τῆς Χερσόνος.

Τὸ κτίριο τῆς νέας αὐτῆς φυλακῆς μου ἦταν ἀκόμα πιὸ παλιὸ ἀπὸ τοῦ Νικολάγιεφ. Τὸ κελλί μου ἦταν μεγάλο, μὰ εἶχε ἕνα σιδερόφραχτο

παράθυρο τόσο στενὸ, ὥστε οὐτ' ἔμπαινε καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἡ μόνασί μου ἦταν ἀπόλυτος καὶ πλήρης. Οὔτε περπατοῦς στο προαίλιο τῆς φυλακῆς μου ἐπέτρεπαν νὰ κάνω, οὔτε συντρόφους εἶχα. Ἀπὸ τὸ παράθυρό μου δὲν ἔβλεπα τίποτε καὶ καθε ἐπικονανία με τὸν ἔξω κόσμο μου ἦταν κλεισμένη. Οὔτε τὰ μὲς εἶδαν, οὔτε ἔαχα. Μία φορὰ μόνον τὴν ἡμέρα μου ἔφεραν λίγη σούπα καὶ ἕνα κομμάτι μπαμπούτα. Αὐτὸ ἦταν καὶ τὸ μεσημεριανὸ καὶ τὸ βραδινὸ μου φαί.

Ὅταν ἐρχόταν τὸ μεσημέρι, καθὼς περνοῦσα πολλὴ μονοτονοῦσα ἐπὶ πολλὴ ὥρα, σκεπτόμενος ἂν ἔπρεπε νὰ φάω τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ ψωμοῦ μου, λυγοστενόντας τὴ βραδυὴν μου μερῖδα. Καὶ πράγματι, τὸ ἔρωγα. Μὰ τὸ βράδυ κατὰρῃον τὸν αὐτὸ μου, γιατί τὸ εἶχα φάει, ἐπειδὴ τὸ κομμάτι που μου ἀπέμεινε δὲν ἦταν οὔτε τὸ δέκατο αὐτοῦ που θὰ ἦθελα νὰ φάω γιὰ νὰ χορτάσω.

Δὲν εἶχα ἐσώρροφα ν' ἀλλάξω. Ἐπὶ τρεῖς ὁλόκληρους μῆνες φορούσα τὰ ἴδια. Δὲν εἶχα καθόλου σαποῦνι. Τὰ γνωστὰ παρὰστα που ἀφρονόουν στὴς φυλακῆς, εἶχαν πλημμυρίσει τὸ σώμα μου καὶ δὲν μ' ἄφιναν νὰ ἡσυχάσω. Γιὰ νὰ μὴ κορῶνω, εἶχα ἐπαβληθεῖ στὸν αὐτὸ μου καὶ ἔκανα κάθε πρωὶ 1111 βήματα μέσα στὸ κελλί μου. Καὶ δὲν ἤμουν ἀκόμα οὔτε δεκαεπταχρόνιος.

Ἡ μόνασί μου ἦταν τόσο ἀπόλυτη, ὥστε δὲν γνώρισα ποτὲ ὅμοια πονηρὰ ἄλλοι, ἂν καὶ πέ- ρα ἀπὸ εἰκοσι καὶ πλέον φυλακῆς τῆς Τσαρικής Ρωσίας. Δὲν εἶχα οὔτε ἕνα βιβλίο, οὔτε μολύβι, οὔτε χαρτί. Τὸ κελλί μου δὲν ἀφικόταν καθόλου. Ὁ ἀέρας του ἦταν μολυσμένος, πνιγρὸς καὶ βαρὺς, πρᾶγμα που τὸ καταλάβαινα ἀπὸ τὴ γρομμάτσα που ἔκανε ὁ ἀρχιφυλάκας κάθε φορὰ που ἐρχόταν νὰ με δῇ.

Περνοῦσα τὴς ἀτελείωτες ὥρες τῆς ἡμέρας μου, τραγουδοῦσα ἕνα κομμάτι ξερό ψωμί, κό- θοντας βόλτες καὶ συνθέτοντας στίχους. Τότε συνθέσα καὶ τὸ «Τραγοῦδι τῆς μηχανῆς», κα- θὼς καὶ ἕνα ἐπαναστατικὸ τραγοῦδι τοῦ χοροῦ. Τὰ τραγοῦδια αὐτὰ ἦσαν πολλὰ μέτρια, αὐτὰ ὁ- μως δὲν τὰ ἐμπόδιζε νὰ γίνων λαϊκάτατα. Τὰ τυπώσαν καὶ ἔξασκοντοῦν νὰ τὰ τυπώνουν ὡς σήμερα σὲ διάφορες ἀνθολογίες.

Μὰ πολὺ συχνά, ἡ σκληρὴ ἀγωνία τῆς μονα- ξιάς μου με βασάνιζε. Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς μῆνες φυλακῆς, ἡ μετωπία, ἡ ἀχροστυμνὴ μου καὶ ἡ ψείρες μου κατέληξαν νὰ φαίνονται σὲ μένα σὰν στοιχεῖα ζωῆς ἀπαράτητα, ὅπως ἡ μέ- ρα καὶ ἡ νύχτα.

Ἐξάρνα, ἕνα βράδυ, οἱ φυλακῆς μου μου ἔ- φεραν στὸ κελλί μου ἕνα σφοδρὸ πρᾶγμα, τὰ ὁ- ποία, μολὶς εἶδα, νόμισα ὅτι προέχονται ἀπὸ κά- ποιο ἄλλον κόσμο φανταστικὸ: καθαρὰ ἀ- σπρόχρονα, ἕνα μαξιλάρι, μὴ κομμάτι, λευκὸ ψωμί, τσάι, ζάχαρι, ξαμπόν, κονσόρες, ἡλκα καὶ μεγάλα πορτοκάλια με χτυπητὰ χρώματα... Καὶ σήμερα ἀκόμα, που ἔχουν περάσει τριάντα χρόνια ἀπὸ τότε, ἀπαυθιμὸν ὄχι χωρὶς συγκίνη- σι ὅλ' αὐτὰ τὰ ὀρεῖα πρᾶγματα καὶ ἑαυνοῖζο- μαι μάλιστα που λησμονῶμαι ν' ἀναφέρω, μετα- ξὺ αὐτῶν, ἕνα βάζο γλάρι, ἕνα σαποῦνι καὶ μὴ τσατσάνα.

— Ἡ μητέρα σου σοὺ τὰ στέλνει, μὴ ἐξήγη- σε ὁ ἀρχιφυλάκας, καθὼς τὸν κίτταζε σαστι- μένος.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες μέρες με μετέφεραν ἀπὸ- πλοῦκως στὴν Ὀδησσὸ καὶ μ' ἔκλεισαν σὲ μὴ ἄλλη φυλακὴ, ἡ ὁποία εἶχε χτιστεῖ πρὶν ἀπὸ λί- γα χρόνια, σύμφωνα με τὴν τελευταία λέξη τῆς συγχρόνου ἀρχιτεκτονικῆς. Ἐπειτα ἀπὸ τὴς φυ- λακῆς τοῦ Νικολάγιεφ καὶ τῆς Χερσόνος, ἡ φυλακὴ αὐτῆς τῆς Ὀδησσὸς μὲ φάνηκε ἰσχυρή. Ἐκεῖ οἱ φυλακισμένοι εἶχαν ἐγκαίνισαι τὸ γνωστὸ σύστημα συνηγορήσεως μεταξὺ τους με χτυπήματα στοὺς τοίχους. Ἐτοί, με χτυπήμα- τα, μεταβίβασα στοὺς συντρόφους μου πρὸ ἡ- σαν φυλακισμένοι στὴν ἴδια φυλακὴ, τοὺς σί- χους που εἶχα συνθέσει στὴ Χερσόν. Ἐκεῖνοι πάλι μου ἀπάντησαν, δίνοντάς μου διάφορες

πληροφορίες. Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνες τῆς φυλακῆς μου στὴν Ὀδησσὸ, δὲν λάβαινα καθόλου βιβλία ἀπ' ἔξω καὶ ἤμουν ἀναγκασμένος νὰ περιορί- ζωμαι στὴ βιβλιοθήκη τῆς φυλακῆς, ἡ ὁποία πε- ρεῖχε διάφορα θρησκευτικὰ καὶ ἱστορικὰ πε- ριλαμβανόμενα πνεύματα. Τὰ διαβάσα ἀπὸ τὰ ὅλα καὶ ἔλεγε τὴς ἀφῆσεις τοῦ παλίου καροῦ καὶ τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, τὰ ἑξωγοι- στὰ πρόνομα τὸν ὀρθόδοξον καὶ ὅλα τους τὰ ἑαυνοῖζα ἐναντίον τοῦ καθολικισμοῦ, τοῦ πρεσβυτερισμοῦ, τοῦ τοσοτοισμοῦ καὶ τοῦ δαρ- βινισμοῦ. Ἡ διάφορες μελέτες γιὰ τὴς δαίμο- νες γιὰ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Σατανὰ καὶ γιὰ τὰ κατεῖνα βασίλεια τῆς κολάσεως, μου ἔκαναν πᾶσιον ἐντίπασιν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, διαβά- σα ἐκεῖ μέσα καὶ μὴ ἐκτενὴ μελέτῃ γιὰ τὸν παρὰδου καὶ γιὰ τὴν ἐσωτερικὴν του διαρρη- μοῖ, ἡ ὁποία ὅμως κατέληγε με τὴν μελαγχολ- ῖαν παρατήρησι: ἐλυστυχῶς, δὲν εἶνε τίποτε βέβαιον γιὰ τὸ μέρος ὅπου βρίσκεται ὁ παρὰ- δους.

Ἡ ἀδελφὴ μου, ἡ ὁποία ἦρθε ἀπὸ τὸ χωριό μου γιὰ νὰ με δῇ, μου ἔφερε, κατόπιν παρα- κλήσεώς μου, τὰ τέσσερα ἐναγγέλια σὲ ἔξενες γλώσσες. Εἶχα μάλιστα λίγα γερμανικὰ καὶ γαλ- λικὰ σὸ σοῦνι, καὶ ἐπωφελομένους ἀπὸ τὴς γνώσεώς μου αὐτῆς, ἔβαλα κάτω τὸ γαλλικὸ καὶ τὸ γερμανικὸ κείμενο καὶ πάλι τὸ ἱταλικὸ καὶ τὸ ἀγγλικὸ καὶ προσπάθησα νὰ διαβάσω στίχο

πρὸς στίχο τὸ ἐναγγέλιον, στὴς δύο τελευταῖες γλώσσες που μου ἦσαν ἐντελὲς ἄγνωστες, βοη- θούμενος ἀπὸ τὴς πρώτες. Ἐτοί, μέσα σὲ μερικὸς μῆνες, ἔκανα σημαντικὰ προόδους. Πρᾶγμα ὁ- στόσο νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ γλωσ- σολογία μου καὶ σήμερα ἀκόμα εἶνε μετωπία. Δὲν ἔξωρα στὴν ἐντέλεια καμμία ξένη γλῶσσα ἂν καὶ ἔξωρα σὲ διάφορες γλῶσσες τῆς ἐξῆτης.

Ὅπως ἐρχόντουσαν στὴ φυ- λακὴ ὁ συγγενὴς μας γιὰ νὰ μὲς δῶν, μὲς ἔβασαν μέσα σὲ στενὴ ξύλινα κλουβία, που στὸ μπροστὸν τους μέρες εἶχαν ἕνα ἄνοιγμα με γαλλόδομα. Ὁ πα- τέρης μου, βλέποντάς με ἐκεῖ μέσα στὴν πρώτη του ἐπισκευή, φωνάζαρε ὅτι ἔμεινα διαρκῶς μέσα στὸ στενὸ αὐτὸ κλουβί. Τὸν ἔπαισε ἀμέσως ἕνα ἀσυγ- κμήτο οἶγος καὶ ἐπὶ ἀκριετῇ ὥρᾳ δὲν μπορούσε νὰ μιλήσῃ. Στὴ ἐκποτήσεως μου ἀπαντοῖσε παλινώντας πασιμωδικὰ τὰ χεί- λι του, τὰ ὁποία εἶχαν γίνει κα- τὰλῃμα καὶ ἀπ' τὰ ὁποία κανέ- νας ἦρος δὲν ἔβγαζε. Ποτὲ δὲν θὰ ἀνησυχῶ πῶς ἦταν τὸ πρόσωπό του τὴν ὥρα ἐκείνη. Ὅταν ἀργότερα ἦρθε καὶ ἡ μη- τέρα, τὴν εἶχαν πληροφορηθεῖ τι ἦταν τὸ κλου- βί ἐκεῖνο καὶ εἶσι δειχτικῶς πρὸς γαλῆνι.

Ἡ ἀτήρησι τῶν παγκοσμίων γενοτόνων ἔ- φτανε κατὰ πρὸς ἐμᾶς, ὄχι μόνον κομματοσθῆ, ἀλλὰ καὶ συχνὰ παραπομπή. Ἐτοί, μὴ μέρη καὶ σφύριγμα στὴ φυλακὴ καὶ ἡ φῆμὴ εἶχε γινε πρᾶξιμα στὴ Γαλλία καὶ διὲ ἡ βασι- λεία εἶχε ἐπανορθωθεῖ. Ἐνα αἰσθημα ἀκατανύ- κτητος ἀγανακτήσεως μὲς κυριεῖσε τότε ὅλους καὶ τὸ ἐκδηλόναμε με χτυπήματα στοὺς τοίχους καὶ τὰς φωνῆς. Οἱ φυλακῆς μας, ἀνήσυχτοι, ἔτρεχαν στοὺς διαδρόμους καὶ στὴς σκάλες, προσπαθών- τας νὰ μὲς γαληνέψουν. Φωνάζοντοσαν ἐπὶ ἔμμεσε δυσχερῶς γιὰτί τὰ τρώφια τοῦ σπασίου μας δὲν ἦσαν καὶ τόσο φρέσκα. Πού νὰ φανταστοῦν διὲ ἡ αὐτὴ ἡ φασαρία ἀποτε- λούσε διαμαρτυρία ἐναντίον τῆς παλιννοσῶσεως τῆς μοναρχίας στὴ Γαλλία!

Ἐμεινα σ' αὐτὴ τὴ φυλακὴ δύο χρόνια. Κα- τὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἔτους, μᾶλλον τέλους τῆς καταδῶς μας. Ἐγὼ καὶ τρεῖς ἄλλοι οἱ ὁ- ποῖοι θεωρηθήκαμε ὡς ὁργανοὶ ἀπὸ ἕνα ἐ- παναστατικὴ κινήσεως στὴ μεσημεριανὴ Ρωσία, κατὰδικασθήκαμε σὲ τετραετὴ ἔξορα στὴν ἀ- ντολὴν Σιβηρία. Πρὶν ὅμως μὲς μεταφέρουν ἐκεῖ, μὲς ἔκλεισαν γιὰ ἔξη ἀκόμα μῆνες σὲ μὴ φυλακὴ τῆς Μόσχας. Ὅλο τὸν καιρὸ που ἐκεῖ τὸν πέρασα κίοντας διάφορες θεωρητικὰς με- λέτες. Ἐκεῖ ἄκουσα νὰ μιλάνε γιὰ πρώτη φορὰ γιὰ τὸν Λένιν καὶ διαβάσα τὸ βιβλίο του γιὰ τὸ ρωσσικὸ καπιταλισμὸ, που μολὶς τότε εἶχε ἐκ-

δοθεῖ. Ἐκεῖ ἐπίσης ἔγραφα μὴ μισροσούρα γιὰ τὴν ἐργατικὴ κίνησι τοῦ Νικολάγιεφ, που τυπώθηκε, ἔπειτ' ἀπὸ λίγον καιρὸ, στὴ Γενεύη. Στὴς ἀρχῆς τοῦ καλοκαίριου πῆγα, τέλος τὸ ὄριο τῆς ἔξορας μας. Στὸ ὄριο κίοναμε πολ- λυάριθμους σταθμούς σὲ διάφορες ἄλλες φυλα- κῆς. Μόλις δὲ τὸ φθινόπωρο τοῦ 1903 φτάσαμε στὸν τόπο τῆς ἔξορας. ***

Γιὰ νὰ φτάσουμε ἐκεῖ, κατέβηκαμε τὸν ποτα- μὸ Λένα. Τὸ ρεύμα παρέσυρε ἀφᾶ τὴς βάρκες μας που ἦσαν φορτωμένες ἀπὸ τοὺς ἔξοριστοὺς καὶ τοὺς φυλακῆς. Τὴς νύχτες ἔκανε τρομερὸ κρύο καὶ ἡ γοῦνες, με τὴς ὁποῖες τυλιγώμαστε, ἦσαν τὸ πρωὶ γεμάτες κρυστάλλους. Ταξεί- δεύαμε ἐπὶ τρεῖς βδομάδες ἐτοί, ὥσπου φτά-σαμε στὸ μέρος που εἶχε δοῖται γιὰ τὴν ἔξορα μου, τὸ Οὐστ Κοῦτ. Ἐκεῖ με ἄφρσαν μαζί με μὴν γυναῖκα, τὴν Ἀλεξάνδρα Λόβφνα, ἡ ὁποία μου ἦταν πολὺ γνωστὴ ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ κίνησι τῆς Νοτίου Ρωσίας. Ἡ βαθεὶα τῆς ἀ- ρρώστιας στὸ σοσιαλισμὸ καὶ ἡ ἀταπάρχησις τῆς ἀπὸ κάθε πρῶτοσιν συμφορῆς, τῆς εἶδαν ἕνα ἐξωριστὸ μέρος. Ἡ φυλακῆς καὶ ἡ κοινὴ ἱ- δεολογία μὲς εἶχε συνδέσει στενά καὶ γιὰ νὰ μὴν ἐξοριστοῦμε σὲ διαφορετικὰ μέρη, εἶχαμε παντρευτεῖ στὴ φυλακὴ τῆς Μόσχας.

Τὸ Οὐστ Κοῦτ ἦταν ἕνας μικρὸς συνοικισμὸς με καμμία ἑκατοστὴ καλὸδες. Ὁλόκληρὰ μὲς ἀ- πλωνόντοσαν μεγάλα δάση. Ὅλοι σχεδὸν οἱ χωρικοὶ ἦσαν μέθυσο.

Ὁ ἰδιοκτήτης τῆς καλύβας, στὴν ὁποία ἐγκα- τασταθήκαμε, καὶ ἡ γυναῖκα του, ἔβαν τόσο, ὥστε δὲν ἐμπνοῖσαν σχεδὸν ποτὲ ἀπ' τὸ μεθύσι τους. Ζωὴ ἄθλια, ἐλλεινὴ, στὸ πιὸ μακρυνὸ μέ- ρος τοῦ κόσμου.

Χιλιάδες καταρρίδες τὴ νύχτα γέμιζαν τὴν καλύβα με τοὺς ἀνησυχητικούς τὸν θορύβους. Σερνόντοσαν στὰ τραπέζια, στὰ κρεβάτια καὶ σκαρφάλωναν ὡς τὸ πρόσωπό μας. Ἀναγκάζο- μαστε τότε ν' ἀνοίγουμε τὴν πόρτα με τριάντα βρῆμων ὑπὸ τὸ μηδὲν θερμοκρασία γιὰ νὰ τὴς διαχῶμε ἔξω με τὴ σκούπα.

Τὸ καλοκαίρι πάλι μὲς βασάνιζε ὁ φόβος ἐ- νὸς εἰδους ἀμφοαῶν ἐντόμων που μπορούν νὰ σκοτώσουν καὶ βῶδι με τὰ κεντροσμάτια τους. Οἱ χωρικοὶ, γιὰ νὰ φυλάγονται ἀπ' αὐτὰ, σκα- παζαν τὸ πρόσωπό τους με δίχτυα ἀπὸ ὀλογο- τριχες. Τὸ φθινόπωρο καὶ τὴν ἀνοιξὴ πάλι, τὸ χωριὸ μεταβάλλον ἀπὸ τὴς λάσπες σ' ἕναν ἀ- πέραντο βάλτο...

Ὡστόσο, ἡ φύσις ἦταν ὀρεῖα, ἂν καὶ ἐκείνα τὰ χρόνια με ἄφρναν ψυχρὸ ἡ ὁμορφίε τῆς. Μετανοῦσα μάλιστα ὅταν ἔβαν τὴν ὥρα μου προσέχοντάς τὴν. Ζούσα ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα ἀ- πέραντο δάσος καὶ ἕνα μεγάλο ποτάμι, χωρὶς σχεδὸν νὰ τὰ προσέχω. Τὰ βιβλία καὶ ἡ προ- σωπικὴς μου σχέσεις μ' ἀπορροφούσαν ὁλοκλη- ρῶς. Μελετοῦσα τὸν Μάρξ, διχώνοντας συγχρό- νως τὴς καταρρίδες που χωνόντοσαν ἀνάμεσα στὴς σελίδες τῶν ἔργων του.

Ἐπειδὴ ἦταν εἰκόλο νὰ πετύχῃ κανεὶς ἀπὸ τὸν κυβερνήτη τοῦ Ἰοκὸνσκ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ τάπου τῆς ἔξορας του, ἡ Ἀλεξάνδρα Λόβφνα

καὶ ἐγὼ, ἔχοντας τὴν ἔγκρισί του, πῆγαμε καὶ ἐγκατασταθήκαμε 250 βέρστια πρὸ ἀνατολικά, στὴς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ἰλμ, ὅπου εἶχαμε φί- λους.

Ἐκεῖ ὑπηρετήσα γιὰ λίγο διάστημα ὡς λογι- στὴς σὲ κάποιον πᾶσιλῃτο ἑμπορὸ. Ἡ ἀποθῆ- κες τῶν γουναριῶν του, τὰ κατὰστήματά του καὶ τὰ πρατήριά του ἦσαν ἀπλωμένα σὲ μὴ ἔκτασι, ὅση πᾶνον ὁλόκληρο τὸ Βέλγιο καὶ ἡ Ὀλλανδία μαζί. Ἦταν ἕνας παντοδύναμος φε- ρουδαγωγὸς ἄρχων τοῦ ἐμπορίου. Ὑπὸ τὴς δια- ρχῆς του ὑπηρετοῦσαν πολλὲς χιλιάδες Του- γκοῦς, που τοὺς ἀποκαλοῦσε: «Μικροὶ που Του- γκοῦς». Ἦταν ἀνίκανος ὅμως νὰ ὑπογράψῃ ἕνα χαρτί καὶ ἀντὶ τῆς ὑπογραφῆς του, ἔβασε στα- ρὸ! Ζούσε περιορισμένα ὅλο τὸ χρόνο σὰν τὸν μεγαλειότερο φιλόδοξο, μὰ κάθε φορὰ που γι- νόταν παγηγὸι στὸ Νίζνι-Νοβγορόντ σκο- ποῖσε δεκάδες χιλιάδες ρούβλια ἀνυλόδοστα.

Ἐμεινα στὴν ὑπηρεσία του ἔξη μονάχα βδο- μάδες. Μία μέρα ὅμως ἔβαν ἕνα μικρὸ λάθος λίγων ὀκτῶν σὲ κάποιον ὑπολόγιο καὶ τὸ ἀ- ποτέλεσμα ἦταν νὰ με ἀπολύθῃ ἀπὸ τὴν ὑπερ- σία του...

Ἐπειτ' ἀπὸ λίγους μῆνες, ὁ κυβερνήτης μὲς ἐπέτρεψε νὰ πάμε νὰ ἐγκατασταθῶμε πρὸ βό- ρεια, στὸ Βερκολένσκ, ὅπου εἶχαμε καὶ ἄλλους φίλους.

Ἐκεῖ, ὅπως ἄλλοτε καὶ στ' ἄλλα μέρη τῶν ἐκποσιμῶν, σημειωνόντοσαν τακτικὰ αὐτοκτο- νίες μεταξὺ τῶν νέων ἐξοριστῶν. Στὸ Βερκο- λένσκ ζούσε ἐξοριστὸς κάποιος φοιτητὴς ἀπὸ τὸ Κίεβο, γνωστὸς μὲς.

Ἐπειδὴ λοιπὸν μὲς εἶπαν ὅτι σκοπεῖ ν' αὐτοκτονήσῃ, τὸν ἐπιτηροῦσαμε καὶ τὸν προσέχα- με. Μὰ δὲν κατόρθωσαμε νὰ τὸν σώσουμε... Καὶ μὴ μέρη, ἔξοι- κονομώντας, ἀγνωστο πῶς, ἕνα περὶστροφο, τὸ στήριζε στὴν καρδιά του καὶ σκοτώθηκε...

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς νέους ἐξορι- στοὺς δὲν α

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΑΙΝΟΝΤΑΙ

Ένα πολύκροτο άρθρο του δόκτορος Πιερ-τρουσκυ για τη νεκροφάνεια. Η τραγική

περίπτωση της Νόρμας Στάλμπεργκ. Ο φρικαστικός θάνατος του λόρδου Χόρτις. Τα ιερά σκυλιά των όπαδων του Ζωρόστρου. Τρία άλάνθαστα μέσα για την εξακρίβωσι του θανάτου.

Σ' ένα από τα μεγαλύτερα γεωμανικά περιοδικά, στην «Γατρική Έβδομάδα» του Μονάχου, ο δόκτορ Πιερ-τρουσκυ, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Μπρεσλάου, εξημέρισε τελευταία ένα άρθρο στο οποίο τονίζει ότι πολλοί γιατροί, τόσο στη Γερμανία όσο και στις άλλες χώρες της Ευρώπης, δεν μπορούν να διαπιστώσουν με τον πιο άμεσο-οβιήτη τρόπο αν ένας άρρωστος πέθανε πραγματικά ή ζει ακόμη.

Ο δόκτορ Πιερ-τρουσκυ εξετάζει, καθώς βλέπετε, τη νεκροφάνεια, τον κίνδυνο δηλαδή που διατρέχουν να θωπούν ζωντανό πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι παρουσιάζουν όλα τα συμπτώματα του θανάτου, μολοντά δεν έχει ούτως ή άλλως πεθάνει.

Αναφέρει μάλιστα στο άρθρο του πολλές περιπτώσεις νεκροφάνειας, τις οποίες δείχνουν ότι και σήμερα ακόμη οι επιστήμονες κάνουν συχνά τρωματικά λάθη και στέλνουν στον τάφο ανθρώπους, οι οποίοι θα μπορούσαν να ζήσουν ακόμη μια αιώνα...

Από τα διάφορα λοιπόν παραδείγματα που υπάρχουν στο άρθρο του, παίρνουμε την τραγική περίπτωση της γράφου Νόρμας Στάλμπεργκ, μιας πλουσιωτάτης χήρας του Κιέλου, η οποία... επέθανε όπως νόμισαν οι συγγενείς της ύστερα από μια λιγότερη άρρωσταια. Ο γιατρός της, ένας από τους καλύτερους επιστήμονες του Κιέλου, χωρίς να μπορεί να δώσει μια εξήγηση στον άρρωστο θάνατο της άρρωστης χήρας, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι ίσως είχε πεθάνει από συγγενή της καρδιάς κι έδωσε την άδεια στους συγγενείς της να την θάψουν.

Εκείνοι λοιπόν έτοιμασαν την κηδεία, έβλεπαν τη γράφου Νόρμα Στάλμπεργκ σ' ένα πολυτελές φέρετρό κι άρχισαν να δέχονται συλλυπητήρια των φίλων τους και των γνωστών τους, όταν ξαφνικά θυμήθηκαν ότι είχαν λησμονήσει να βάλουν κάτω από το προσκέφαλο της νεκρής, σύμφωνα με μια επιθυμία της, ένα παιδικό προσεχητάρι της.

Ανοίξαν λοιπόν το φέρετρο και φαντάζεται κανείς την έκπληξή τους και τον τρόμο τους, όταν βρήκαν την δυστυχισμένη χήρα κι άνοχη κι άνοχη κι άνοχη... Νόμισαν ότι αναστήθηκε... Μόλις όμως πέρασε η πρώτη έκπληξή τους την μεταφυσική διασκήψη σ' ένα νοσοκομείο, όπου, ύστερα από δεκαπέντε ή μισές, η πλούσια χήρα του Κιέλου έγινε εντελώς καλά και ξαναγύρησε στο σπίτι της.

Μα από τις πιο φρικαστικές περιπτώσεις νεκροφάνειας, ήταν του Άγγλου λόρδου Ουίλλιαμ Χόρτις,

ο οποίος σ' ένα του τη ζωή βασανιζόταν από την ιδέα ότι μια ήμερα μπορούσε να πάθει κάτι και να θωρήσει ζωντανός από τους συγγενείς του, οι οποίοι θα νόμιζαν ότι ήταν πια νεκρός... Γι' αυτό είχε αφήσει εντολή στο γιατρό του να του στείλει το στήθος και να του δώσει την καρδιά, όταν κι αυτός ακόμη ο ίδιος θα θεωρούσε πια ως αναμνηστικό τον θάνατό του...

Ο εκκεντρικός αυτός λόρδος λοιπόν, μια ήμερα ενώ γινόταν από τον κληνικό σοφιστή, ξαφνικά αναίσθητος στην είσοδο του πύργου του, στην κομητεία του Κέντ.

Οι συγγενείς του έτρεξαν άμέσως, τον πήραν στην αγκαλιά τους και τον μετέφεραν σ' ένα κούβανο του Παρ' όπως τις περιπτώσεις των, ο λόρδος Χόρτις έμεινε αναίσθητος από τον κρεβάτι του τον τρία ώλε-κλήρα μερόνυχτα χωρίς να δίνει κανένα σημάδι ζωής. Όλοι πια πίστεψαν ότι είχε πεθάνει και αυτός ακόμη ο γιατρός του, ο οποίος θυμήθηκε τότε την εντολή που του είχε αφήσει ο πελάτης του. Με το νιστέρι του λοιπόν έκοψε το στήθος του λόρδου Χόρτις κι έτοιμαζόταν να βγάλει την καρδιά του, όταν ξαφνικά κι αυτός κι όσοι στεκόταν γύρω του πάγωσαν από τον τρόμο τους. Από τα στήθη του λόρδου είχε βγει ένας βαθύς και πονεμένος αναστεναγμός! Δεν είχε πεθάνει λοιπόν! Το τραγικό πάθημά του ήταν απλώς μια σπάνια περίπτωση καταληψίας...

Ο γιατρός του διάστημα τότε να του στείλει το στήθος ο οποίος, βέβαιος ότι θα τον έκανε καλά, μά-ο δυστυχισμένος λόρδος ξαναγύρησε από τον αμφοσπρίσι δεν μπόρεσε ν' ανήξει και πέθανε αυτή τη φορά σ' αληθινά...

Ο καθηγητής Πιερ-τρουσκυ αναφέρει ακόμη και διάφορες προσωπικές του αναμνήσεις και η πιο αλλόκοτη απ' όλες αυτές είναι το περιστατικό της φρουλάς Άννας Χέλντ, της περιφημής Γερμανίδας ηθοποιού του δραματικού θεάτρου. Η ηθοποιός αυτή είχε άρρωσθήσει τελευταία κι' έβλεπε μια νύκτα έτοιμη πια ν' αναστήσει. Η νοσοκό-

μα της είδοποίησε άμέσως τον δόκτορα Πιερ-τρουσκυ, ο οποίος παραξενεύτηκε από τον ξαφνικό θάνατο της καλλιτέχνιδος κι' άρχισε να την εξετάζει προσεκτικά, μήπως τυχόν ανακαλύψει ότι εξακολουθούσε ακόμη να λειτουργεί η καρδιά της.

Επέγρασαν λοιπόν δυο ολόκληρες ώρες, χωρίς ν' αντιληφθεί τίποτε κι' ο δόκτορ έτοιμαζόταν πια να φύγει, όταν μια στιγμή αντιλήφθηκε κατάπληκτος ότι η φρουλάς Άννα Χέλντ άρχισε ν' αναπνέει...

Ο γιατρός τότε, βοηθούμενος από τη νοσοκόμα, κατόρθωσε να την ξαναφέρει στη ζωή. Η δυστυχής καλλιτέχνις όμως δεν μπόρεσε ν' ανήξει στην αρώσταια της κι' ύστερα από μια εβδομάδα πέθανε χωρίς πια να μπορεί ο δόκτορ Πιερ-τρουσκυ να τη σώσει.

Από τα παραδείγματα αυτά βλέπουμε πως, όταν ένας άνθρωπος πειστεί πια ν' αναπνέει, αυτό δεν είναι ένδειξη ότι έχει πεθάνει. Το φαινόμενο αυτό, μαζί με το σταμάτημα της καρδιάς, είναι πολλές φορές αποτέλεσμα καταληψίας και χρειάζεται να προσέξει πολύ ο γιατρός, πριν βεβαιώσει το θάνατο. Το σώμα σε τέτοιες περιπτώσεις είναι τελείως αναίσθητο, παγωμένο και σκληρό, όπως ένα πτώμα. Γι' αυτό δεν είναι διόλου εύκολη η διαγνώσις της νεκροφάνειας κι' από αυτούς ακόμη τους γιατρούς.

Πολλοί άνθρωποι τρομοκρατούνται κυριολεκτικώς από μερικές λεπτομέρειες, τις οποίες βλέπουν σε νεκρούς που ξεθάφτηκαν ύστερα από λίγες ημέρες και για τις οποίες δεν μπορούν να δώσουν καμιά εξήγηση. Βλέπουν παραδειγματικές χάριν, τα γένεια τα μαλλιά ή τα νύχια του νεκρού κι' έχουν μεγαλύτερη βεβαιότητα από την ταφή του κι' όπως είναι φυσικό πιστεύουν ότι ο άνθρωπος αυτός θάρρησε ζωντανός και βεβαιώθηκε από άσπρη μέση στο νύχια του...

Ένας γιατρός όμως θα μπορούσε άμέσως να τους εξηγήσει, ότι τα φαινόμενα αυτά δεν είναι διόλου καταπληκτικά κι' ότι δεν αξίζει τον κόπο να τα προσέχει κανείς. Ο θάνατος ενός ανθρώπου προέρχεται

από τον θάνατο των κυριότερων του οργάνων. Συμβαίνει ωστόσο πολλές φορές, ενώ τα όργανα αυτά νεκρώνονται, άλλα δευτερευόντα όργανα εξακολουθούν να λειτουργούν, γιατί δεν έχουν άμεσο επαφή ακόμα τα κύτταρά τους. Ανάμεσα λοιπόν σ' αυτά είναι και τα κύτταρα που παράγουν τις τρίχες και την κερατοειδή ουσία, κι' έτσι εξηγείται πως αντλούνται τα νύχια ενός πεθαμένου...

Στά παλιά χρόνια ο κόσμος είχε τρομοκρατηθεί από τα φαινόμενα αυτά κι' έφάρμοζε τις πιο αλλόκοτες και τις πιο πρωτόγονες μεθόδους, για να εξακριβώσει αν ένας άνθρωπος είχε πεθάνει ή ήταν ακόμη ζωντανός.

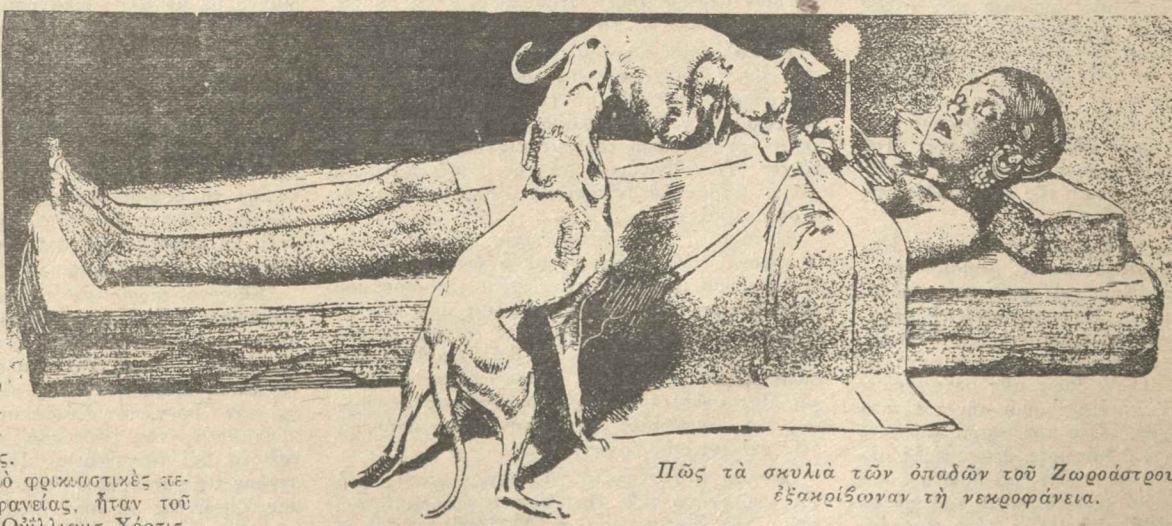
Μια απ' αυτές, η πιο περίεργη, είναι εκείνη που ακολουθούσαν οι όπαδοί του σοφού Πέροση Ζωρόστρου, οι λεγόμενοι Πάρσοι, στα: «Ινδίας».

Αυτοί έπιστευαν, όπως πιστεύουν ακόμη μερικές πρωτόγονες φυλές των Ινδιών, ότι η ψυχή και το σώμα ενώνονται με μια άσπρη κλωστή, άραστη από τους ανθρώπους κι' όρατη μόνο από τους σκύλους μιας ειδικής ράσας, τους οποίους ανατρέφανε και γυμνάζανε έπιτηδες για να μπορούν να διαπιστώνουν αλλόθεντα τους θανάτους.

Όσοις λοιπόν πέθανε κανείς από τη φυλή τους, οδηγούσαν τα σκυλιά αυτά μερυστά στο νεκρό και το προστάζανε να ιδούν αν έχει κατεί η άσπρη κλωστή που ενώνει την ψυχή με το σώμα. Οι όπαδοί του Ζωρόστρου έστεφαν ότι η κλωστή αυτή ύπηρχε στη μέση του στήθους σαν μια άσπρη αχτίδα που έχει στην κορυφή της ένα φωτεινό αήνιο... Αν λοιπόν ο άνθρωπος τον οποίον εξέταζαν είχε πεθάνει πραγματικά, τα σκυλιά άρχιζαν να σπυρλιάζουν πένθιμα το γύρω του. Όταν όμως ζούσε ακόμη, όταν είχαν δει δηλαδή ότι δεν έχει κατεί η άσπρη κλωστή, άρχιζαν να τού γυρνούν τα χέρια και να κουνάει χαρούμενα την ουρά τους...

Το καταπληκτικό ωστόσο αυτής της πρωτόγονης μεθόδου είναι ότι τα σκυλιά δεν έβλεπαν λάθος ποτέ. Όσοις φορές έτυχε να κουνήσουν χαρούμενα την ουρά τους μισοστά σ' έναν άνθρωπο που όλοι τον ενόμιζαν για νεκρό, ο άνθρωπος αυτός έστεφαν ύστερα από μια ή δυο ημέρες, άρχιζε να συνήχεται και να εξακολουθούσε ζή πάλι όπως πρώτα.

Η έρευνή-τική άποσι-η μάλισ-η ο δ Τζαίμς Χά-

Πώς τα σκυλιά των όπαδων του Ζωρόστρου εξακρίβωναν τη νεκροφάνεια.

γαστ, η οποία είχε κατορθώσει να φτάσει σε μερικές απόψεις από τους ενδοσκόπους περι-οχές του θώρα, άναμει στο ήμερολόγιο της ότι συνάντησε πολλές φορές τα ιερά αυτά σκυλιά των όπαδων του Ζωρόστρου. Τα όπαδα κατά τη γνώμη του δόκτορος Σμιθ, του γαστ-τρού της έρευνήτικής άποσι-η, κατόρθωναν να διακρίνουν αν ένας άνθρωπος είχε πεθάνει πραγματικά με την εξακριβωμένη μεθο-δου τους.

Μια άλλη μέθοδος, η πιο άσπρη απ' όλες, είναι εκείνη που εφαρμόζουν οι ιθαγενείς του Σιάμ για να βεβαιώσουν αν ζει ακόμη ένας άνθρωπος, ο οποίος θεωρείται απ' όλους ως νεκρός. Οι Σιαμαίοι λοιπόν του Νότου, πριν να θάψουν τους νεκρούς τους, δίνουν τα χέρια να τους καταπαρριζούν... Πιστεύουν δηλαδή ότι αν ζει ακόμη κανένας από αυτούς, η άσπρη κλωστή από τους πόρους...

Οι ενδοσκόποι σήμερα έχουν τα άλάνθαστα μέσα, όπως τα χαρακτηρίζει η Επιστημονική Έταιρεία της Αγγλίας, για να εξακριβώσουν αν ένας άνθρωπος ζει ακόμη ή πέθανε πραγματικά.

Το πρώτο απ' αυτά είναι μια προσεκτική παρακέντηση της άρτηρας στον καρπό του χεριού και στο μέρος άρριβως έκτενο που νοιώθουμε το σφυρί. Αν λοιπόν δεν αναληφθεί το αίμα, ο θάνατος είναι βέβαιος. Η παρακέντηση όμως αυτή πρέπει πάντα να γίνεται από γιατρό.

Το δεύτερο μέσο, όπως δείχνει η σχετική μας έρευνα, είναι το παρρηγόστο δισκάντι. Αν ο θεωρούμενος ως νεκρός ζει ακόμη, το δισκάντι του θ' άρρηξει να κουνήσει στο μέρος που το βάλλει το δισκάντι. Μα κι' αυτή η εξακριβωσι πρέπει να γίνεται από τους γιατρούς ή από ανθρώπους που έχουν πείρα σ' αυτά τα πράγματα.

Το πιο εύκολο απ' όλα όμως είναι το τρίτο μέσο. Ο καθένας μπορεί να όσει, όσο μπορεί πιο συχνά, όπως δείχνει και η εκόνη μας, μ' ένα γερό σπύγγι, στο μέρος άρριβως στο κάτω μέρος το δάχτυλο του ανθρώπου και τον άσπρη ύπαρξη έπιδόνα ότι ζει ακόμη. Αν ο άνθρωπος αυτός δεν έχει πεθάνει, το δάχτυλό του θα πρηστή. Άλλωθως θα παραμείνει στην ίδια κατάσταση, άσπρη κι' ύστερα από πολλές ώρες.

Αν λοιπόν και τα τρία αυτά μέσα δώσουν άρρηκτη άποτέλεσμα, δηλ ότι ο νεκρός δεν πρόκειται να... αναστήσει και μπορούν οι όδοί του να τον θάψουν με ήσυχη τη συνείδηση...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ... ΕΞΑΝΤΡΙΚ

Μια έποχη ήταν πολύ της μόδας ένας πολύ «έξυπνος» χαιρετισμός διά χειροφίλης. Για να χαιρετήσει δηλαδή κανείς «μοντέρνα» έπρεπε να σπρώξει τον άγκωνα του στο ύψος του ώμου του άλλου και το χέρι του στο ύψος του προσώπου του.

Η έπαράτησι του τρόπου αυτού της χειροφίλης άφείλετο σε καθαρόν πειρηισμό όπως άλλωστε και πολλοί άλλοι «μοντέρνοι» τρόποι. Και να τί είχε συμβεί:

Ο πρόεδρος της Ουαλλίας έπασχε κάποτε από ένα σπυρίδα, που είχε βγάλει κάτω από τη μασχάλη του.

Όταν την άλλη μέρα έδεχθη την έπισκεψη των φίλων του, οι οποίοι έπληγαν να τον χαιρετήσουν, ο πρόεδρος, μην μπορώντας να τους δώσει χαμηλά και φυσικά το χέρι του, το έψωψε, χωρίς να το θέλει.

Ο χαιρετισμός αυτός έδειραθή τότε από τους Άγγλους εύπατοίς ως έπιθυμία της Αυτού Ύψιμότητος, να έγκαινασθή νέος τρόπος χαιρεφίλης. Και πράγματι τον καθιέρωσαν.

Κι' από την άλλη μέρα όλοι οι ντιστεργέδες του Λονδίνου, και κατόν κι' άλλης της Ευρώπης, χαιρετούσαν με τον τρόπο του πριγκίπου της Ουαλλίας, σαν να είχαν δηλαδή σπυρίδα στη μασχάλη...

Έπιστολές του Μητρούση

Στόν Καφαντάρη

«Ας τα σουδά—φρέτι, ρε κομπάρσι, γιατί το τοιζέλο σου θα φάς, μαζικά απ' το Μπαζινέλου, ρε Καφάρη, μη σι φάει μονοκωμωδία το βλουγάς».

Τι Καρμηνισμός, ρε έλο' ή αφιντιά σ' Π' ούλου πείσι κι κνέσι στού Αυτέρο' μπροσ; Μάσι, μάριμπα-Γιόργου, τα μναλά σ' Μη σου πάφ' ού διόλου σου γνεσί σ'.

Κράτα μπόζα, Γιόργου, χάντι γειά σ' Κι' άσ' το Μπαζινέλου στού χαβά τ' να μη χάσι εις το' βλουγάς να πασιμά σ' Κι' καίσι σά τη χήρα στού κριζδάτ'.

Γέραςι, ρε Γιόργου, είσι γι' άραρούτ' Κι' ούλου πέρω-δωθι, σά του ζω ταινιά, Πάσι του νουσιό σου γίγνη κορυζούτ' Είσι, χιά ού μαρούσι, θιουταρνανάς.

Τι θού πατεύς, ούθ Γιόργου, πές Είσι Μπαζινέλου, είσι λαϊκός, Άσι κατά μέρους τοι πασιτρονφές, μη σι φάει ού λίκουσι ού σημαδιακός.

Βάλλ' σπαράβι τη σκούφια, Γιόργου, να βουιά ίσα του σιλάχι, σείσ' ρε κι' κοινής' δόστους πέντι μούτζις να γυροβουλιά να βουιά' σ' κόμους: — «Γειά στού Καρπι- (γής)».

Κοίμα, ρε Χριστέ μ', τέτοιους Ιβυρνάν να μην εν' άσπης, λιθινιά, χιά, χιά μουνά να στέχη σαν δγλου τουσιγλάν μπρός στού Μπαζινέλου να ταυλιμπαρδάη.

Μη σι σέρνεις, Γιόργου, ού Παπαναστάσις άστουν κι' εν' χαϊδάτ' τοι Μουκατζίς. Τού σιχτι πλάρι δόστου να σιχάς δόστου να στη μύτ' να σ' φουναίζου: Γειά σ'!

Τού Μιχαλάντριά, Γιόργου, μην άκούσις Κι' άστουν να κνέσι ατ' τη σουσουράδα. Τι δειά έεις, ρε Γιόργου, μ' το' Παπαγιούτ' Πούχουν ού καθένας κι' από μινιά ζουχιάς.

Γιά σιγνή φουρούλα Γιόργου, δόσι βάσ' Τύπουσι να κνέσι ατ' τη σουσουράδα. Πάσι νάσι πλάουν τοι Βουλής χαϊβάς Γί'ν' άνθρωπος, Γιόργου, άπό δδ κι' μαρούς.

Είδ' άλλωθως σι δάγκουσι' φρεδι κουλουθό Πας χαϊμένους, Γιόργου, αν δέ μ' άκούσις, μην ξαναπατήσις πλέουν στού χορυγιά, σι φίλδ κι' μένου, ού γνουσός...

Εντρούσης

ΣΤΗΝ ΑΚΡΗ ΤΗΣ ΠΕΝΝΑΣ

ΕΙΔΗΣΟΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Περισσότεροι από 80 χιλιάδες Γάλλοι έχουν το παρόσημο της Λεγεώνας της Τιμής.

Η βασίλισσα της Αγγλίας ξοδεύει 500 λίρες το χρόνο για σαπούνι.

Ο γυναικείος εγκέφαλος άρχίζει να χάνει κάτι από το βάρος του, μετά τα 30 χρόνια.

Στην Κούβα ύπάρχει ένα είδος καθοριζόν που τρέχουν στην ξηρά γρηγορότερα κι' από τα άλογα.

Οι κάτοικοι των Σανδούχων νήσων εκτιμούν την καλλονή των γυναικών από το βάρος των.

Στην Ισπανία η προπόσις κατά τα έπισημα γεύματα γίνονται μόλις καθήσουν οι συνδαιτυμόνες στο τραπέζι κι' έτσι η πείνα δεν άφίνει τους ρήτορας να φλυαρήσουν πολλήν ώρα.

Σε πολλά έμπορικά καράβια της Δανίας και της Νορβηγίας ύπηρετούν γυναίκες ως ναύτες.

Πέντε τοίς εκατό από τους Άγγλους ύποφρουσι από άσπρητάδα, πράγμα που ο Γερμανός καθηγητής Φέρνερ άποδίδει στην ύπερβολική κρεοφαγία του λαού αυτού.

Το παιχνίδι του μπιλιάρδου άισχληθι στην Ευρώπη κατά τον μεσαίωνα από τους ύπιδότας του τάγματος των Ναϊτών.

Στην Περσία και στας Ίνδους ύπάρχει ένα είδος προβάτων, που τα μεταχειρίζονται και ως φορητά κτήρη. Τόσο μεγάλα και δυνατά είναι.

Το φούντ-μπόλ, το έθνικό παιχνίδι των Άγγλων, είχε άπαγορευθεί δι' άσπρητάδα νόμου, έπ' της βασιλείας Εδουάρδου του Η'.

Στη Βερόνα της Ιταλίας ύπάρχει ο τάφος του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας.

Η πόλις Γκέντ του Βελγίου, είναι χτισμένη επάνω σε 26 νησάκια, τα όποια συνδέονται μεταξύ τους με 80 γεφύρια.

Στην Κίνα, άποσπώποτε ευβάθει έπ' αιώρων κανένα τυμβωρύχο να κλέβι τα σπυρίδα του νεκρού, έχει το δικαίωμα από το νόμο να τον σπαρώσει.

Όσοι σπαδών οι κάτοικοι του Στόματτι, ενός χωριού της Αυστρίας, παίζουν σκάκι. Κατά παιδιά τους άκόμα παίζουν σκάκι πριν μάθουν να διαβάσουν και να γράφουν.

Στη Νάπολ Αμερική ύπάρχουν πεδία 200 ποδών ύψους.

Στην Κούβα ύπάρχει ένα δέντρο με πλάκα, τόσο σκληρά, όσο και το ξύλο.

Στη Βόρεια Ουαλλία ύπάρχουν δυο χημικός διαφορετικά, είδη θαλασσίου ύδατος.

Η γούσις των ποταμιών της Ιαπωνίας είναι όμοια με τη γούσι των κρηστών, που δεν έχουν ώμοφύσι άσπρη.

Ένας Γάλλος μικροβιολόγος βεβαιώνει ότι σά δούνα της Βελγίας και σε ήθος 3000 ποδών δεν ύπάρχει ίχνος μικροβίου.

Γι' αυτό οι άνθρωποι που γεννήθηκαν και ανατράφηκαν εκεί ψηλά, όταν κατέβουν σε πολιτείες, προσβάλλονται εύκολα από τις διάφορες αρρώστιας και πεθαίνουν γρήγορα.

Η άληθεια του άξιώματος: «κατάγοις άπό τους πέτρας κοιλάνουσι», έπιβεβαιώνεται και από τον καταρράκτη του Νιαγάρα. Σε διάστημα 38.000 έτών, άπως λένε οι γεωλόγοι, ο καταρράκτης αυτός άναίς επάνω σε βράχους έδαφος, μια κοίτη βάθους 200 ποδών, πλάτους 2.000 ποδών και μήκους έφτά μιλίων.

ΤΑ ΜΥΘΙΚΑ ΤΕΡΑΤΑ

(Πώς φανταζόντουσαν οι Κινέζοι τους άλλους λαούς της Γης)

Οι «Κιάγκ-Λάγκ».

Οι παλαιοί Κινέζοι ήταν άνθρωποι τόσο καθιστικοί, όποτε αγνοούσαν τι συνέβαινε έξω από τη χώρα τους. Και, με τη βοήθεια της ζωικής φαντασίας των, είχαν σχηματίσει για τους κατοίκους των άλλων χωρών αντλήσεις κοιμιστές και εξορμητικές. Δεν τους θεωρούσαν ανθρώπους ομοίους με αυτούς, αλλά μάλλον σαν τέρατα, σαν άβυσσικα και άπιστατα όντα.

Ένας Κινέζος συγγραφέας του 13^{ου} αιώνα φρόντισε να διαισάνη τη γνώμη που είχαν μορφωθεί οι συμπατριώτες του για τους ανθρώπους που δεν έβλεπε να γεννιούνται στο Ουράνιο Κράτος: Τό βιβλίο αυτό φέρει τον τίτλο «Σάν Τού Χοέι», δηλαδή «Συλλογή εικόνων που παρουσιάζουν τα τρία στοιχεία της φύσεως: ήτοι τον ουρανό, τη γη και τον άνθρωπο».

Μέσα στο βιβλίο αυτό ζυγιάζει η Κινεζική φαντασία. Συναντούμε ανθρώπους που δεν θα μπορούσαμε να τους φανταστούμε ούτε στον Ιπνο μας. Μά, πόσο τι να μαζευτούμε, αφού μπορούμε να σεις παρουσιάσουμε άμεσως μερικούς από τους τερατώδεις αυτούς τύπους, παρωμένους από το περίφημο αυτό βιβλίο, που κυκλοφόρησε τελευταία και σε αγγλική μετάφραση, με χαρακτηριστικά στίχους, κατωμένα από τον ίδιο τον Κινέζο συγγραφέα.

Ακούστε λοιπόν από φανταζόνταν άλλοτε οι Κινέζοι τους ανθρώπους που ζούσαν πέρα από τα σύνορα του Ουράνιου Κράτους:

Οι Γιού-Μιν

Τό βασίλειο των Γιού Μιν (των ανθρώπων δηλαδή με πτερύρα), βρίσκεται πάνω σε πανψηλούς και απότομους βράχους, που τους περιστοιχίζει μία θάλασσα πάντοτε ταραγμένη. Οι άνθρωποι αυτοί έχουν κεφάλι μακριά, σπινθηροειδές και κατάστροφα μάτια. Έχουν και πτερύρα, με τα οποία μπορούν να πετάξουν, με τη διαφορά ότι η πτήσις των δεν διαρκεί πολύ. Μοιάζουν με πουλιά, μα δεν γεννιούνται

Η «Χό-Σιέν».

από αυγά, όπως τα πουλιά...

Οι Χέ-Τζιν

Σε μία χώρα, που περιτοιχίζεται από αδιάβατες χαράδρες, ζουν οι Χέ Τζιν (άνθρωποι με κόκκινη επιδερμίδα). Οι Χέ Τζιν έχουν κεφάλι τίγρεως. Τό πιο αγαπημένο τους φαί είναι τα φρέδια, που τα πίνουν με τα χέρια...

Οι Κιάγκ-Λάγκ

Πέρα από τό δόρυο τέρας της μεγάλης έρημου του Σά Μό, ζει μία φυλή ανθρώπων, που έχουν διαρκώς στο στόμα ένα φρέδι σαν χαλινάρι. Τό σώμα τους είναι ανθρώπιν, μα έχουν κεφάλι τίγρεως. Τα τέσσερα άκρα τους καταλήγουν σε όπλες αλόγου. Οι άνθρωποι αυτοί λέγονται Κιάγκ Λάγκ (Ρομάλια). Γιατί μπορούν να σχίσουν και λεοντάρι ακόμα στα δύο.

Οι Κουέ-Τζιν

Κουέ Τζιν θά πη: άνθρωποι χελώνες. Τα τεράττα αυτά όντα κατοικούν στο στόμα άκτής της Νοτίου Θαλάσσης. Έχουν λαμυό φρεδιού και κεφάλι ανθρώπου. Τα πόδια τους μοιάζουν με πέδια σαύρας. Τό σώμα τους είναι σκεπασμένο με καϊκά, όπως της χελώνας. Οι Κουέ Τζιν είναι φίλοι των ανθρώπων. Δίνουν στους φραγάδες τα μέρη των υπάρχουν πολλά φάρμακα και προετοιμασμένους τους ταξιδιώτες όταν τους πλησιάζουν κροκόδειλοι.

Οι Φέι-Τού-Μάν

Ο αυτοκράτορας Βού Τί της δυναστείας των Χάν—που έβρισκε στο θρόνο πενήντα τέσσερα δισεκατομμύρια χρόνια, από τό 181 π. Χ. μέχρι τό 135 π. Χ.—έκοιτο κάποτε να λένε ότι πρὸς τό μέρος της Νοτίου Θαλάσσης, σε μία μεγάλη περίφραξη που την έλεγαν Τού Πό, ζούσαν άνθρωποι, των οποίων τό κεφάλι...πετοόσε...

Αυτό του φάνηκε άπίστευτο κι έστειλε έναν άνωτερο αξιωματούχο του, τον Τσέ Κουέ, να εξακριβώσει τι συμβαίνει. Όταν ο άνωτερότατος έπέστρεψε στ' άνωτορα, διηγετάσε τον αυτοκράτορα ότι πράγματι υπάρχει ένας τέτοιος έξαιρτικός λαός και πως δεν ήταν διόλου υπερβολικά εκείνα που είχαν πει οι πρώτοι περιηγητές.

Οι Φέι Τού Μάν—ή οι άνθρωποι με τό ιπτάμενο κεφάλι—έχουν στο πάνω μέρος του λαμυό τους μία έντομη. Πισω δε από τό κεφάλι τους υπάρχει μία κοιβαριστή, που ξεδιπλώνει ένα κόκκινο σπάγγο, κάθε φορά που τό κεφάλι πετάει ψηλά...

Οι Φέι Τού Μάν έχουν μάτια χωρίς κόρες και γι' αυτό δεν μπορούν να υποφέρουν τό φῶς της μέρας. Ζουν τρώγοντας έντομα, που τα κεντηούν μονάχα τη νύχτα. Συνηθίζουν να πλανιάζουν κάτω από τό δέντρο και όταν βλέπουν

Οι «Τι-Κιάγκ».

για να λάβετε μία ιδέα της Κινεζικής τερατολογίας—δύο περιέργες μορφές του θρησκευτικού πανθέου των:

Οι Τι-Κιάγκ

Στά βουνά, που αλένε Τιέν Σάν (δηλαδή ουράνια βουνά), τέτοις μερικιά πνεύματα που μοιάζουν με άσπια. Τό πάνω μέρος της οράσης των έχει κτρινοκόκκινο χρώμα, όπως ή φωτιά. Τα πνεύματα αυτά έχουν έξη πόδια και τέσσερα χέρια και στερούνται έντελως κεφαλιού. Δεν τρώνε ποτέ. Τραγουδούν και χορεύουν στην έντέλεια. Ονομάζονται δε Τι Κιάγκ (δηλαδή απόλυτοι άρχοντες των ποταμών).

Η Χό-Σιέν

Η θεότης Χό Σιέν ήταν από μεγάλη οικογένεια. Ο πατέρας της λεγόταν Χό Τσιν. Πάνω από τό μέτωπο είχε μία τούφα μαλλιά που τυλιγόταν σαν στέφανος γύρω από τό κεφάλι της.

Σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών, ή Χό Σιέν είδε στον ύπνο της πως την έπισκέφθηκε ένα άθάνατον πνεύμα και της είπε:

—Φάε από τ' άλευρι που τό λέμε άκρός των συνήφων και τό σώμα σου θά γίνει τότε τόσο έντα, ώστε θά μπορούσης να πετάς σαν άερα.

Μόλις ξύπνησε ή Χό Σιέν, ακολουθώντας τη συμβουλή του άθανάτου πνεύματος και όποτε εξέφρασε την επιθυμία να μεταφερθή στο ουράνιο βουνά. Σε λίγο βρισκόταν εκεί. Μα τότε την πληρωφόρησαν ότι δεν θά μπορούσε ποτέ να ξαναγείρει στην πατρίδα της. Η Χό Σιέν άγαπούσε πολύ τον πατέρα της και λιπή-

Οι «Φέι-Τού-Μάν».

Οι «Κουέ-Τζιν».

θηκε γιατί δεν θά τον έβλεπε πεία.

Τ' άθάνατα πνεύματα την συμβόλεσαν και της επέτρεψαν να τη γαλήνη κάπου—κάπου και να τον βλέπει τη νύχτα, ενώ εκείνος θα κοιμάται. Μπορούσε επίσης να του χαρίσει και μερικά από τό έξαισμα φρούτα που βγαίνουν στα ουράνια βουνά και τα άσπια έχουν την ιδιότητα να φέρνουν ίππο γλυκό μ' εύχαρίστη άνευρα.

Και γι' αυτό ή Χό Σιέν λατρεύεται ως θεά του έλαφρού και γλυκού ύπνου...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΩΣ ΤΙΣ ΕΦΑΓΕ Ο ΚΑΙΖΕΡ!

Μία άγγλική έφημερίς διηγείται ότι ο πρόην Κάιζερ της Γερμανίας Γουλιέλμος, όταν ήταν δέκα χρόνων, έξιλοκόπηκε άγρίως από μία μακριά Ούγγαρεζα.

Τό έξιλοκόπημα του έπιδόξου τότε διάδοχου του γερμανικού θρόνου, έγινε υπό τις έξις συνθήκες: Ο Γουλιέλμος, από μικρός, δεν χόνηνε καθόλου τους Γέλλους. Μία μέρα λοιπόν, σ' ένα πάρκο του Κάσελ, όπου βρισκόταν έκδρομή, έπαισε με τον άδελφό του Έρρίκο τό κοριτσάκι ενός Γάλλου και τώδεσε σ' ένα πύκνο. Κατόπιν οι δύο πριγκίπες άρχισαν να τό τυραννούν πετώντας του ξερά κομμοκονιάματα και να σφυρανομίζουν διά του ύπνυ τή δάγκυρά του.

Ένα άλλο κοριτσάκι όμως, όταν είδε τη βαρβαρότητα εκείνη των πριγκίπων, έγινε έξω φρενών. Όρμησε εναντίον των έξις και τότε τον Γουλιέλμο και άρχισε να τον δέγγει αλύπητα.

Τό γενναίο αυτό κοριτσάκι, που δεν έδίδουσε να δείρει έναν αυτοκρατορικό πριγκίπα, ήταν κόρη ενός Ούγγρου εύγενοῦς.

Οι «Χέ-Τζιν».

Ανατολίτικα παραμύδια

Ο Ρωμηός που γέλασε τόν Μωάμεδ

Μήπως και ο ίδιος πασάς, ο Μεχμέτ 'Αλή μπν Χαλφάρ, έκανε άλλη δουλειά; Κραφί δεν τό κατόναι για τίς υποθέσεις του τόπου του. Παρ' όλ' αυτά όμως ο τόπος του εύμερούσε χάρις στην έμπανά και την εργατικότητα των Ρωμηών υπηκόων του, γιατί στην πολιτεία εκείνη ζούσαν πολλοί Ρωμηοί.

Ήταν έπίσης οι άνθρωποι αυτοί, που δεν είχαν άλλη άπασχόληση από τό εργάσι, να παραβλέπον τα θρησκευτικά τους καθήκοντα. Κι' έτσι ή λατρεία του 'Αλλάχ και του Μωάμεθ, τό μόνον προφήτη του, είχε ξεπέσει σε κείνο τον τόπο. Κανείς δεν συλλογίζονταν πως έξω από τη ζωή αυτή, υπήρχε και μία άλλη, μ' ένα θαυμαστό παράδεισο... Κανείς δεν πατούσε τό πόδι του στα τζαμιά. Τού κάκου ο μουσλίμης καλούσε τους πιστούς με τη μελωδική φωνή του, άπτό τό μοναρέ. Έκείνοι προτιμούσαν να λατρεύουν... τίς όμοιες γυναίκες, τό όλο και τά ψητά άρνιά...

Και επειδή όλα τα όραία φαγητά τους τάφηναν με τη φωτιά, οι υπηκόοι του Μεχμέτ 'Αλή κατήντησαν να λατρεύουν τη φωτιά περισσότερο και από τό Μωάμεθ...

Μία μέρα, ενώ ο 'Αλλάχ έπιθεορούσε από τον ουρανό τη γη του, τό δέλεμα του έπεσε στην πολιτεία του Μεχμέτ 'Αλή μπν Χαλφάρ.

Ήταν ή ώρα έξη τό βράδυ—ή ώρα της μεγάλης προσευχής. Ο 'Αλλάχ είδε όλα τα τζαμιά του άδειανά και τα σπία γεμάτα από ανθρώπους, που έτρωγαν, έβριαν και τραγουδούσαν γύρω από μεγάλες φωτιές, στις όποιες ψηφνόντουσαν άρνιά και πουλερικά.

—Τί βλέπω! φωνέσε κατοικιφάζοντας. Οι πιστοί μου δεν με λατρεύουν πια σ' αυτήν την πολιτεία...

Και κάλεσε άμέσως τό Μωάμεθ, τον προφήτη του.

—Υπάρχει ένας τόκος, Μωάμεθ,—τό είπε—στον όποιο οι πιστοί μου δεν αισθάνονται πια γιά μένα την ίδια λατρεία όπως πρώτα... Πρέπει να πιάς εκεί και να μάθεις τι συμβαίνει...

Ο Μωάμεθ κατέβηκε άμέσως στη γη και πήγε σε κείνη την πολιτεία, μεταμφιεσμένος, χωρίς να τον άναγνωρίσει κανείς.

Σε μία ώρα, ξαναπαρουσιάστηκε μπρός στον 'Αλλάχ και τό είπε:

—Η πολιτεία αυτή, 'Αλλάχ, είναι προωρισμένη να καταστραφεί... Κανείς πια δεν σε σιλλογίζεται... Λατρεύουν μονάχα τη φωτιά... τη φωτιά με την οποία ψήνουν τ' άρνιά τους! —Α! Έτσι... Έκανε θυμωμένος ο 'Αλλάχ. Έ! λοιπόν! από αύριο θά λατρεύουν και πάλι μένα... γιατί θά του άγίσω χωρίς φωτιά...

Την άλλη μέρα τό πρωί, όταν οι κάτοικοι της πολιτείας ξύπνησαν και έτοιμάστηκαν να μαγειρέψουν, τό κάκου προστάλησαν να ξαναμείνουν τη φωτιά στα τζαμιά τους. Δεν είχε μείνει ούτε μία σπία! Όλες ή ανθρώπιες είχαν σβύσει!

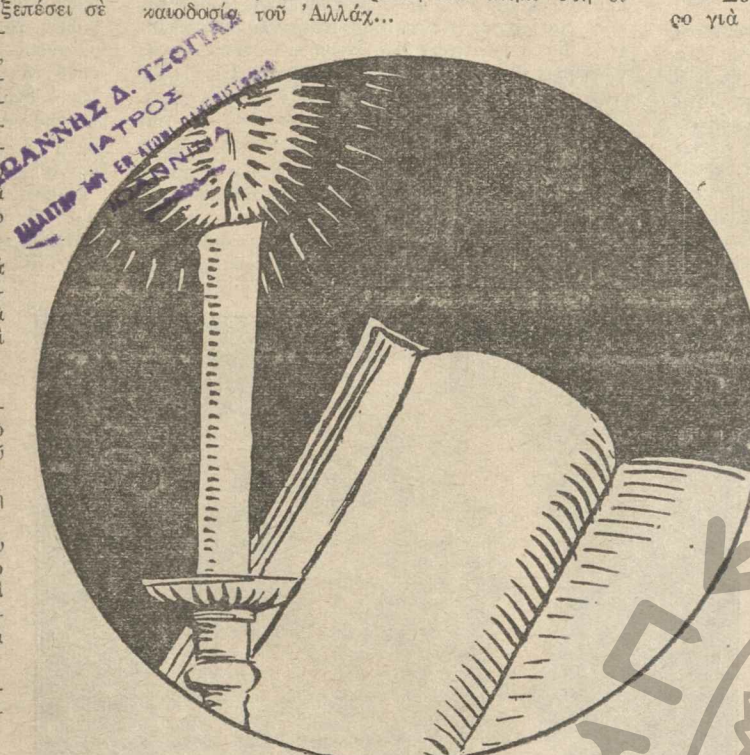
Δαμάσαν ν' άνάψουν φωτιά χτυπώντας δύο πέτρες. Χαμένοι όμως σήγαν οι κάτοικοι. 'Από τίς πέτρες δεν έβγαναι σπία! Σ' άλλη την πολιτεία δεν υπήρχε πια φωτιά!

Ακούστηκαν τότε κρανγές θυμού και άπελπίσιες, λίπης και άγωνίας:

—Φωτιά!... Φωτιά!... Θέλουμε φωτιά!... Και όλοι μαζί οι κάτοικοι έτρεξαν στο κάκου του πασά, ξητώντας φωτιά.

—Τί θέλετε να σεις κάνω εγώ; τους άποκρίθηκε ο άγαθός Μεχμέτ 'Αλή μπν Χαλφάρ. Μήπως έχω εγώ φωτιά στο κάκου μου; Έσθυσαν και τά δικιά μου τζαμιά... Τό πλήθος ξεσάθηκε τότε στους δρόμους, θρηνηολογώντας τό ριζικό του. Και μαζί με τους Τούρκους καίαναν και οι Χριστιανοί, αφού είχαν μείνει και αυτοί δίχως φωτιά... Οι Τούρκοι του τόπου έκείνου—που ήταν ως τότε τόπος χαράς και ευθυμίας—δδύονταν όχτρά όλοκληρες μέρες, χωρίς να περάση από κανέναν τό νοή ή σκέψης να παρακαλέση τον 'Αλλάχ να τους λιυηθή και να τους δώση λίγη φωτιά. Είχαν ληρημονήσει πεία να προσεύχονται...

Όσο γιά τους Ρωμηούς, αυτοί και αν άκόμα παρακαλούσαν τό Χριστό, δεν θά μπορούσαν να έπιτύχουν τίποτα, επειδή ή πολιτεία εκείνη ήταν τουρκική και άνήκε στη δικαιοδοσία του 'Αλλάχ...

Την έννάτη μέρα τέλος, οι κάτοικοι τό άγαναι πεία άπόφασι πως δεν θά εύρισκαν φωτιά—και άρχισαν να τρώνε όμά τ' άρνιά...

Ο 'Αλλάχ τό είδε αυτό και κάλεσε πάλι τό Μωάμεθ.

—Κατέβα γρήγορα στην πολιτεία αυτή, τό είπε, μ' ένα μαγκάλι γεμάτο άναμμένα κάρβουνα. Να πιάς να καθίσης στην κεντρική πλατεία και ν' άρχίσης να φωνάζεις ότι πωλάς φωτιά... 'Αλλ' όταν παρουσιαστούν άγοραστές—και να είσαι βέβαιος πως όλοι οι κάτοικοι θά χυμίσουν έπάνω σου μόλις δούν ότι έχεις φωτιά!—έσν να τους πιάς υπέροχη άμοιβή, μία άμοιβή που να τους στοιχίσει πολύ... Είμαι περίεργος να δώ αν οι υπηκόοι του Μεχμέτ 'Αλή θ' άνασταθούν στον πειρασμό...

Ο Μωάμεθ έξετέλεσε άμέσως τη διαταγή του 'Αλλάχ.

Σάν άστραπη διαδόθηκε στην πολιτεία ή είδησις πως ήλθε ένας ξένος μ' ένα μαγκάλι γεμάτο άναμμένα κάρβουνα και ότι πωλούσε φωτιά... Και όλοι έτρεξαν στην πλατεία ν' άγοράσουν έστω και ένα κάρβουνάκι. Μα ο ξέ-

πος είχε τρομερές άξιώσεις. Γιά ένα μικρό κάρβουνο, ζήτησε από τον άγοραστή άμοιβή... τά δυο μάτια και τά δυο πόδια του! Γιά ένα μεγαλύτερο, τά μάτια της γυναίκας του και ής κόρης του. Και γιά ένα μεγάλο, τά χέρια, τά πόδια και τά μάτια όλων των μελών της οικογενείας του!

Έννοείται ότι κανείς δεν άποφάνε ν' άγοράση φωτιά με τέτοια άμοιβή. Κι' επειδή ήσαν όλοι άγανακτισμένοι με την πλεονεξία του έμπόρου εκείνου, άρχισαν να φωνάζουν:

—Τί καθόμαστε!... Άς δομήσουμε και άς του κλέψουμε τη φωτιά, αφού δεν θέλει να μάς τη δώση με λογική άμοιβή...

Μόλις όμως έκαναν να πλησιάσουν στο μαγκάλι, άναστήσαν από τη γη φλόγες που τους έμποδισαν να σιμώσουν στο μαγκάλι... Και, πράγμα περίεργο, όταν ένας άπ' αυτούς έήτησε ν' άνάψει ένα ξύλο από τίς φλόγες εκείνες, τό ξύλο δεν έπαυσε φωτιά!

Σε λίγο, προσετέθη και ένας Ρωμηός στο πλήθος που ήταν συγκεντρωμένο γύρω από τον παράξενο έμπορο της φωτιάς. Ο Ρωμηός αυτός, τρομερός λαίμαργος, δεν μπορούσε να στή όμο τό κρέας και ήθελε τώρα ν' άποχτήσει με κάθε τρόπο λίγη φωτιά.

—Σου δίνω, έ,τι ζητήσεις, είπε στον έμπορο γιά να μου πωλήσης λίγη φωτιά.

Ο Μωάμεθ τότε άρχισε να πλησιάζει κοντά στο μαγκάλι. —Πόσο θέλεις γι' αυτό τό κάρβουνο; ρώτησε ο Ρωμηός, δείχνοντας ένα άναμμένο κάρβουνο με την άκρη του ραβδιού του, που ήταν από ξερό ξύλο, φαγωμένο στην άκρη.

—Τά μάτια σου και τά χέρια σου! τού άποκρίθηκε ο Μωάμεθ.

—Α! ά! Πού άρβά μου ζητάς, καλέ μου άνθρωπε!

Και ο Ρωμηός, άκνημνώντας την άκρη του ραβδιού του σ' ένα άλλο κάρβουνο, προσέθεσε:

—Και γι' αυτό έδώ τό κάρβουνο:

—Τά πόδια σου και τη μύτη σου! είπε σοβαρώτατα ο Μωάμεθ.

—Αστεϊάσμα θέαμα! φώναξε θυμωμένος ο Ρωμηός. Καλύτερα έχω να μείνω σ' άλλη μού τη ζωή χωρίς φωτιά...

Και έβλήθησε να φύγει...

Μόλις όμως άπομακρύνθηκε από την πλατεία, γύρισε τό κερασόνι του και άρχισε να φωνάζει με όλη την τή δύναμη τη φαγαμένη άκρη του. Ένώ την άκουμποσε στα κάρβουνα, δείχνοντας στον έμπορο ποιά ήθελε τάχα ν' άγοράση, άερίδες ίνες του ξύλου είχαν πιασεί φωτιά...

Και από τό πολύ τό φως, άνατήθηκε τέλος μία φλόγα... Άναψε μ' αυτήν μερικά ξερολάδα που είχε στην τσέπη του και ύστερα έβαλε από πάνω και τό ραβδί.

Στό μεταξύ έτρεξαν οι Τούρκοι, λαχνηταμένοι από τη χαρά τους επειδή απέκτησαν φωτιά, και άναψαν άλλος ένα κάρβ. άλλος χροτόνια και άλλος τά ρούχα του! Σε λίγο όλη ή πολιτεία πανηγύριζε... Η κνίσσα από τά άρνιά που ψηφνόνταν στις σπείρες μοσχοδόλησε τον τόπο! Χαμόγενα γέλια και φωνές άντήρησαν τώρα παντού, ενώ ο Μωάμεθ παραδόσε τά μαλλιά του από την άελασία του, επειδή την γέλασαν και τού έλεψαν φωτιά!

—'Αλλάχ! 'Αλλάχ! φώναξε ο Μωάμεθ, τρέποντας όταν παρουσιάστηκε από Θεό. Ένας Ρωμηός τά κατάφερε να μου κλέψη φωτιά!... Θά την ξαναπάσης τώρα πίσω!

Μά ο 'Αλλάχ έβαλε τά γέλια.

—Όχι, Μωάμεθ! άποκρίθηκε. Δεν θά τους πάρω πίσω τη φωτιά! Καλά τους, αφού δρέθηκε ένας πονηρός Ρωμηός και σε γέλασε!

Ο Μωρίς Σεβάλιε.

ΠΑΡΙΣΙ, 1 Ιανουαρίου. — Μία συνέντευξη με «Βεντέτα» του κινηματογράφου! Του «Αμερικανικού» μάλιστα κινηματογράφου, δηλαδή να είναι μέλος αυτής της μεγάλης βασιλικής δυναστείας του Χόλλυγουντ, που αντικατέστησε από τινων ετών τις μεγαλειότητες και τις παγκόσμιες του Γκότα. Έδω σάς θέλω! Δεν υπάρχει φόβος, φοβερότερη δοκιμασία για το σημερινό ρεπορτάζ. Τους έπαισιους, τους πολιτικούς, τους διπλωμάτες, τους προέδρους ακόμη των Κυβερνήσεων, τους παίρνετε άμεσα, το ραντεβού μ' ένα, με δυο το πολύ τηλεφωνήματα στο γραμματικό τους. Ο μακαρίτης ο Μωρίς ήταν ίσο βολικός στους δημοσιογράφους, ώστε να μās δηγγείτα ακόμη και ανέκδοτα εις το Καί ντ' Ορσάι. Τον Έρριχ τον άρπαξε μια διαβόλεμένη συνάδελφος, ακριβώς την ημέρα που έφθαινε να δοκιμασθεί στα «Πλάτανα» και τον έπρεπε να πάει να της κάνει το... ταξί. Τον έβαλε μάλιστα να της περιγράψει, με τη γαλλική αφέλεια που διακρίνει αυτόν τον άνθρωπο, τις καλύτερες αναμνήσεις της φτωχής παιδικής ζωής, τότε που έτρωγε μαθητοίδη στο σπίτι του Μπαρρές, όπου έδούλευε ως μαγειρίτσα ή θεία του. Το ίδιο και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Περνά ανάμεσα από τους δημοσιογράφους σ' όλα τα αναρίθμητα έργα. Οι σύγχρονοι έστεμμένοι δεν είναι σνήφως πιο ασηνοί. Το βασιλέα του Βελγίου τον συναντήσαμε σε μια έκθεση των Βρυξελλών, όσο δε για τους Σκανδιναβούς, εκείνοι πάνε στο τένις όπως οι αλιόστοιχοι ιππότες. Χωρίς να αναφέρουμε τις ένδοξες προσωπικότητες των τεχνών και των γραμμάτων, σαν τον Βαλερό επί παραδείγματι, όπου δεν έχετε παρά να παρουσιάσετε το μελλίτιό σας, για να γίνετε άμεσα δεκτός.

Ορίστε τώρα πώς περιγράφει τις δυσκολίες που συναντούσε σε κάθε του βήμα ένας συντάκτης του «Παρι Σονόρ», άποσταλεις έπίτηδες στο Χόλλυγουντ. Σπανιώτατα ρεπόρτζ, έστω και ο πιο εκλεκτός, ο πιο γνωστός, κατορθώνει να πάρη συνέντευξη απ' αυτές τις μοντέρνες μεγαλειότητες, δηλαδή τους βασιλείς και τις βασιλίσσες του κινηματογράφου. «Απειρες, αλλά επίκλητες δικτυώσεις, που ξεπερνούν ακόμη και το πρωτόκολλο των προπολεμικών Αιών. Να εκδιώξετε το ραντεβού, χρησιμοποιώντας απ' ευθείας το τηλέφωνο της

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΜΑΣ ΣΕΛΙΔΑ

ΑΣΤΡΑ ΤΟΥ ΧΟΛΛΥΟΥΝΤ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ...

(Τα σχέδια της Ζαννέτ Μακντόναλ)

αρίστιας; Αδύνατον! Στην Εύρωπη ανοίγετε έναν κατάλογο καρενίου, βρίσκετε τον αριθμό του τηλεφώνου και μιλάτε άμεσα εις τη Σέσιλ Σορέλ, εις την Υβόννη Πρεντάν, εις την Γκαμπ Μορλαί, σ' όποια καλλιτέχνηδα θέλετε να επισκεφθήτε. Στο Χόλλυγουντ είναι δύσκολο να ανακαλύψετε τον αριθμό του ιδιαίτερου τηλεφώνου μιας «Βεντέτας» με όνομα. Παρεμβάλλει η επείγουσα, που αποτελεί το ρυθμό της Αμερικανικής ζωής, το κομπόζι, το συμβόλαιο μεταξύ της Εταιρείας και της καλλιτέχνης που έχει προβλέψει τα πάντα. Και ξεχωριστά το ζήτημα των δημοσιογραφικών συνεντεύξεων. Δεν δίδεται: αμμία, εάν δεν προσφέρει τη συγκατάθεσι της ή προσηλωμένη άρχη. Ο δημοσιογράφος πρέπει να απευθινή εις το κεντρικό γραφείο της διαρμήσεως του Χόλλυγουντ και να υποβάλει επίσημη αίτησι με όλα τα χαρτιά, που αποδεικνύουν την ταυτότητά του. Να χτυπήσετε την πόρτα της αρίστιας αφηροισίας, κι' έτσι βγεί από το τσίρμα; Έπίσης αδύνατον. Αυτά γίνονται στις πολιτείες της δικής μας, που εξακολουθεί να είναι απλή η ζωή. Έκει στη Μένια του Αμερικανικού κινηματογράφου, δεν υπάρχουν τέτοιες ενόχλησεις. Ο πλούτος, το λούσο, η δόξα, τα τεχνικά μέσα, το επιχειρηματικό πνεύμα, επί τέλους οι κινήσεις που απειλούν καθημέρα όσους έχουν εκατομμύρια, δεν άρουν ελεύθερο το άδυντον των «αστέρων» εις την πρωτοβουλία του καθενός. Τα σπύτια των μεγάλων καλλιτεχνών της οθόνης φυλάσσονται σαν ανάκτορα. Κιγκλιδώματα, κήποι, άλλες, λίμνες, συντριβάνια, «τεράσια» για τα σπορ, πελάριαι ιδιοκτησία, των οποίων η άξια φθάνει και κάποτε ξεπερνά τα πενήντα εκατομμύρια. Αριστουργήματα τέχνης, παραμυθένια, με τα πλέον άφάνταστα κοσμήτορ, όπου περνάνε τις ώρες της αναπαύσεως αυτές ή χαριτωμένες κοπέλες, η νεράιδες του μαγικού Χόλλυγουντ, τα ένδοξότερα όντα του

κινηματογράφου. Πώς να φτάσετε ως το έσω-τερόν! Οι ντεκετίβ έχουν τα μάτια τους τέσσερα, οι πόλινιαν εφύσκονται σε επιφυλακή κάθε νύχτα. Τόσος είναι ο τράμος της εφρόδου, ιδίως της απαγωγής των μικρών παιδιών, που έχουν εμπνεύσει οι περίφημοι Αμερικανοί ληστές εις τους πλουσίους καλλιτέχνες και καλλιτέχνιδες. Ζούν μέσα σε μια άδυσπλητη άγωγία. Η Μαρίν Ντρίχλ άλλαξαν έπίτηδες τη δίλλα της, αν και ήταν προστατευμένα όλα τα παρθένα με γυάλλες από σίδερο ειδικό. Για τον ίδιο λόγο ο Ντούγκλας έδιπλασίασε τους αστυνομικούς της ιδιαίτερης φρουρήσεως του σπιτιού του.

Όλη αυτή η ψυχολογία έχει κάνει τους Αμερικανούς τουλάχιστον «αστέρες» να αποφεύγουν τη δημοσιογραφική συνέντευξη. Έπειτα μπαίνει στη μέση ο διαρμυστικός σκοπός, ο ύπολογισμός δηλαδή της ρεκλάμας, άλλ' ότως έξορουν να κάνουν τη ρεκλάμα ή «Βεντέτες» του Χόλλυγουντ. Η εισοδήσεις διατηρούν την παλιά κλασική μέθοδο, της συνεντεύξεως των έφημερίδων και των περιοδικών. Δέχονται εύκολα, όμως εύκολα, προσφέρουν εύκολα, σ' όποιον δημοσιογράφο χτυπήσει την πόρτα τους, φωτογραφίες με άριστες. Η υπερατλαντικές έκαινοτήτισαν. Δεν δέχονται, δεν προσφέρουν φωτογραφίες, δε μιλάνε σε κανένα, δεν εμφανίζονται πουθενά. Και μ' αυτό τον μυστηριώδη τρόπο κρατούν πιο έντετακτο την περιέργεια των αναγνώστων των θαυμαστών, κάνοντας έτσι μεγαλύτερη ρεκλάμα. Αποδείξεις ο θάνατος που έγινε από όλην κοινότητα εις τη γαλλική πρωτεύουσα όταν έφθασεν η Γκρέτα Γκάρμπο. Έσπληντοσύνησαν όλοι οι δημοσιογράφοι και οι φωτογράφοι για να τη βρουν. Υποθέσατε ότι τους έδεξε. «Ότι άπαντούσε για να γράψουν μια μεγάλη συνέντευξη. «Ότι έπλυνε για να της πάρουν φωτογραφίες. «Ότι τους άνεκόνισσε όλα της τα μυστικά, τί έτοιμάζει να παίξει, ποια μέρη πρόκειται να έσκημασθή, αν σκέπτεται να παντρευτή, με ποιον όνειρεύεται να παντρευτή κλπ. Μία ημέρα μετά τη δημοσίευσι της συνεντεύξεως το θ' έθα ήτο έξηντλημένο. Η Γκρέτα ηκολούθησε την άλλη μέθοδο. Από της στιγμής που απειβόδαθη στο σιδηροδρομικό σταθμό έφθασεν έναν πέλο μυστηρίου. Άλλάξε ρούχα, καπά τινας μάλιστα και χρώμα μαλλιών, ώστε να γίνει τελείως άγνωριστή. Στο πρώτο ξενοδοχείο που κατέβη έδωσαν αυτοπροσάτη έντολή στη διεύθυνσι να κρατήσουν την παρουσία της μυστική. Οι δημοσιογράφοι έπί τέλους την άνεκάλησαν. Εγκλιβίσταται σε δεύτερο ξενοδοχείο. Την περιμένουν ώρες ώλελρες, με τους φωτογράφους των, έξω από την πόρτα. Κλειδώνεται στην κάμαρά της. Της τηλεφωνούν. Δεν άπαντά σε κανένα. Της στέλνουν άνθη ή μεγαλειότερες έφημερίδες. Τους ευχαριστεί τηλεφωνικώς, προσθέτονσα ότι τα δέχεται υπό τον όρον ότι δεν θα στείλουν κανένα συντάκτη για να πού δώσει συνέντευξη. Και εις το τέλος χάνεται άπως ήρε, άόρατη και για τον τίτλο και για το μεγάλο Κοινό. Το άποτέλεσμα ήτο να έξαρθή σε τέτοιο βαθμό ή άνακνοποίητη παρουσία της περιέργεια, ώστε όλη ή πρωτεύουσα από τα κέντρα μέχρι των συνοικιών να μιλά διαρκώς για τη Γκρέτα Γκάρμπο.

Η Ζαννέτ Μακντόναλ, ή χαριτωμένη «καρτεναλ» του Μωρίς Σεβάλιε, δεν έφθασεν ως εκεί, κατά τη στενή της διάβασι από το Παρίσι. Παρευρέθη μάλιστα και σε μια φιλονηροκακή έορτή, γοητευτικά ντυμένη μ' ένα θαυμάσιο φόρεμα από μετάξι και βελούδο, τόνου ιωρόν, γαυρισμένο στο λαμό και στα μανίκια με φρενά μπλόν. Ένας νέος κήπος με έπίσημο σούζο και μονόκλ την συ-

Η Ζαννέτ Μακντόναλ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΞΕΠΕΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΕΣΤΕΜΜΕΝΗΣ

Μοναδικό ίσως στην ιστορία είναι το παράδειγμα μιας βασίλισσας, ή όποια έφτασε σε τέτοιον σημείο ξεπεσμού, ώστε κατόντης να ζητήσει κυριολεκτικώς στους δρόμους.

Η βασίλισσα αυτή ήταν η Έδβούρη, ή γυναίκα του Βεορτίκου, του βασιλέως των Δυτικών Σαξώνων της Αγγλίας, ο όποιος ήμιασε κατά τον 9ον μ. Χ. αιώνα.

Η Έδβούρη αυτή κατά το 802 άποφάσισε να δολοφονήση ένα εγγενή, έννοούμενο του βασιλέως σύζυγος της, τον όποιον μούσσε βαθεία ήπει την είχε προσβάλει, άποκρούοντας τον έρωτά της.

Έτοιμασε λοιπόν ένα δυνατό δηλητήριο και το άνέμισε στο φαγητό του. Συνέβη όμως, για κακή της τύχη, από το ίδιο φαγητό να φάη κι ο σύζυγός της ο βασιλιάς κι' έτσι πέθαναν κι' οι δυο δηλητηριασμένοι.

Μετά το διπλό αυτό κακούργημα, ή βασίλισσα Έδβούρη δεν μπορούσε πια να μείνη στο βασίλειό της, γιατί έγινε γνωστό ότι αυτή ήταν ή φαρμακίστρια. Παρέλαβε λοιπόν όσα περισσότερα τιμαλφή και χρυσασρικά μπορούσε και, διαπλέοντας την Μάγχη, άποβιβάστηκε στη Γαλλία και ζήτησε φιλοξενία από τον Καρολομάγνο.

Ο Κάρολος τη λυπήθηκε και την έστειλε σ' ένα μοναστήρι καλογραιών. Έκει ή Έδβούρη έζησε ως ήγουμένη άρετόν καιρό. Άλλά ή διαγωγή της άπέρχετο τόσο σκανδαλώδης, ώστε στο τέλος ο Κάρολος άναγκάστηκε να την έξορση από το κράτος του.

Η έκπτωτος βασίλισσα και ήγουμένη κατέφυγε τότε στην Ιταλία, αλλά κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής της, άφου πια πούλησε και το τελευταίο της κόσμημα, περιήλθε σε τέτοια ένδεια, ώστε να στεργηται κι' αυτό το φούκι. Έτσι όδωθηκε στη σκληρή άνάγκη—μια που δεν μπορούσε να κάνει και καμμία άλλη δουλειά—να θραύνη στους δρόμους της Παλίας, συνοδευόμενη από μια νεαρά σκλάβια, και να ζητιανεύη τον όδολό των διαδωτών.

Έξ αίτίας της κακούργου εκείνης βασιλίσσης κι' από την έποχή εκείνη, ή γυναίκες των βασιλέων των Δυτικών Σαξώνων δεν όνομαζόντουσαν πια βασίλισσες, αλλά απλώς κυρίες.

νάδευε. Έτο μια άληθινή όπτασία φρεσκάδας, κομψότητας και έξυπνης όμορφιάς.

Φυσικά όλοι οι παρευρεθέντες δημοσιογράφοι την έπληρσίασαμε και της έζητήσαμε λίγα λόγια.

—Έρχομαι από την Κιανή Ακτή, έλεγε χαμογελώντας με τα έκαρρατικά μάτια της, εις τα όποια είχε προσθέσει τη φλόγα του ο ήλιος της Μεσογείου. Τι θαυμάσιος τόπος! Άν μπορούσα δε θάρρωνα. Άλλά τρελλανόμαι έπίσης και για το Παρίσι. Θά μείνω μια βδομάδα διόκληρη.

—Κι' έπειτα;

—Θά πάω στο Σαιν—Μωρίς. Έπειτα θα ταξιδεύω στην Ιταλία, στην Αυστρία, στη Γερμανία, στην Αγγλία, στην Ισπανία. Σ' όλη την Εύρωπη. Χωρίς να τραγουδώ. Θέλω να γράξω, να φθάνω, να φεύγω, να βλέπω...

—Και ποιά όλο όνειρεύεσθε;

—Της φτωχής. Της πολύ φτωχής. Θά ήθελα να είμαι κατάφατχη. Ζώ πάντα σαν βασίλισσα, σαν πριγκίπισσα, μέσα στα κλόνη. Βασίλεια. Λατάρω τη μίζερα. Είλε πιο κοντά στη ζωή.

—Και ο γάμος σας;

—Μίλησαν για το γάμο μου τόσο πολύ. Έστω. Είλε άλφβεια. Είμαι άρραβωνιασμένη με τον κ. Ρίτσι, προσέθεσε κυτάζοντας με χαμόγελο το συνοδό της.

Ο μνηστήρ της της άπάντησε με το ίδιο χαμόγελο, περνώντας γύρω από τη τελειότητα μέση της το άληθινό του χέρι.

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΣΥΝΝΕΦΟ

Γλήγορ' άργά θα με δειχθί μια μέρα
Η άγκαλιά του τάφου ή μαγική,
Κι' άγνώριστος άν έξησα έδώ πέρα,
Λησμονημένος θά είμαι κάτω εκεί.
Έσύ που θα με κλάνης σαν πεθάνω,
Σάν άδολη καρδιά, σαν χριστιανό,
Θά κλάνης έναν ψεύτη κι' ένα πλάνο.
Άλλ' όχι έμένα τον άληθινό.
Κι' άν έγειρα σε στήβη άρροπασμένα
Τό στήθος, το κεφάλι μου γλανά,
Δεν έδειξα ποτέ μου σε κανένα
Τά βάθη και τών δυο τά μυστικά.
Κανείς τί έχω μέσα στην καρδιά μου
Δεν είδε, άδέρφια, φίλοι, συγγενείς,
Μήτε ή γυναίκα, μήτε τα παιδιά μου,
Κι' άν έχω και καρδιά—κανείς, κανείς.
Κι' ό,τι από μένα μείνει—μιάθε το—ό,τι
Σημάδι, λείψανο άγραφο, γραφτό,
Δεν θά φωτίση τα δικά μου σκότη.
Γιατί δε θά είμ' έγώ μέσα σ' αυτό.

Γιατί χαρές, άρροντισίες, έλπίδες,
Έρωτες, βάσανα, τρέλλες, ντροπές,
Αυτά είναι της ψυχής μου ή προσοσπίδες,
Δεν είναι της ψυχής μου ή άστρα-
(πές).

Στη γέννησί μου δε φεγγόβολοσε
Κανένα άστέρι μέσ στον ούρανό
Στά βάθη του μονάχα άργουν
(λούσε)

Άπλάστο σύννεφο και σκοτεινό.
Άργασιόοσε κι' έφυγε, κι' έ-
(χάθη).

Πέρα στην άκρη, από τον ούρα-
(νό...)

Τι νάκρυβε στά μαύρα του τα βά-
(θη);

Βροχή, χαλάς, χιόνι, κεραυνό;
Πού έξέσπασε; ποιάς χόρες και
(ποιά δόση)

Και ποιά θούνα να τήχουνε δε-
(χθή);

Η σκόρπισε και σβύσθηκε πριν
(φθάσει)

Ν' άστράνη, να βροντήση, να
(χυθή).

ΤΟ ΔΑΧΥΛΙΑΙΔΙΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΟΣ

Άρραβωνίζομαι στο χέρι
Χρυσό μου βάζουν δαχτυλίδι.
Δεν είμαι μόνος, ήρωα ταίρι,
Σύντροφος θάχω στο ταξίδι.

Είχα φτερά μ' αυτά πετούσα
Στ' άστέρια άπάντου, στ' άνθη χάμου.
Μιά κόρη, μια μαυροματωσα,
Μ' έκείνο δένει τα φτερά μου.

Κι' έκει που παίρνε και τα δένει
Και με κυτάζει ντροπαλή
Και μου γελά χαριτωμένη,
Με τέτοια γλώσσα μου μιλεί:

«Άφρησε τ' άνθη και τ' άστέρια,
Κι' άκούμησε σ' έμέ και σάσσον,
Δώσε στα χέρια μου τα χέρια,
Και στα φίλιά μου τα φίλιά σου.

Γύρε σε μια ποτή άγκαλιά,
Κράτει τα μάτια σου κλεισμένα.
Κι' έλθ' σε φέρον στη φροιά,
Σ' αυτή που έτοιμασα για σένα.

Σά μέλισσα δουλεντική,
Σά μέλισσα μέσ την κυνήλη,
Συμμάζωξα, φυλάττω έκει
Για σε το πιο καθαρίο μέλι.

Κι' ό,τι ζητούσες απ' τη κτίσι,
Άπ' την άγάπη όλου του κόσμου
Γιά σε έκει μέσα τάχει κλείσει
Η δύναμις του έρωτός μου.
Γλυκερά φωνά που δεν τη φτάνει
Τού κόσμου ή ζάλη κι' ή δοή!
Μέσα σ' αυτή όρσικει λυμάνι
Η θαλασσόδαρη ζωή.
Ποιά είν' ή ζωή; Μήν είναι ή πλάσι,
Μήν είναι τ' ουρανού τα πλάτια,
Τά πέλαγα, ή στεριές, τά δάση,
Κι' ή άρχοντιές και τα παλάτια;
Μήν είναι ή λύσσα του πολέμου,
Ο πλούτος με' τα χρηματά του,
Η δόξα, ή φήμη; Ποθ, καλέ μου,
Πού όρσικει ή ζωή έδώ κάτω;
Πού κι' ός τα τώρα κι' από πρώτα
Και στών αιώνων τους αιώνας
Όλ' ή ζωή—έμένα όρώτα—
Είλε ο μικρός περιστεριώνας!

Κι' όποιος την ταπεινή του χάρι

Για τα μεγάλα την ξεχάσει,
Όταν ή κόρησι τον πάρει,
Πού θαύρη για να ξεποτσάση;

Πού θαύρη; πουθενά! και ξένη
Θά ίδι τραγούδι τον την κτίσι
Και την κατάρτα τον θ' άφήση
Σε τέτοια ζωή ψευτισμένη.

Της γής τα μεγαλεία τά είδα,
Τη δύνα άνάθρονι φιλογεή,
Τη σώνει άγάπης μια ορνίδα,
Καλότυχος ποθ θά τη δοή!

Η εύτυχία χαμογελά
Σε δυο κρυμμένα περιστερία,
Μη την ζητάς πολύ ψηλά
Στα μυστικά και ξένα άστέρια.

Κι' άγάπα πιο πολύ απ' τη χάρι
Του μαυρομαμένου άποστερήτη
Τό δαδινό μας τό λυγνάρι
Πού θά μās φέγγη μέσ το σπίτι.

Είχα φτερά μ' αυτά πετούσα
Μέσ στην άπεραντή όκειμήνη,
Μιά κόρη, μια μαυροματωσα,
Τ' άνήσχη φτερά μου δένει.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΠ' ΤΙΣ «ΦΩΝΕΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

(Ανέκδοτο).

Την ώρα αυτή που γέροντες και
(σειούνται σαν καλάρια,
Από την πόρτα, των καϊκιών ή
άντρες στο λιμάνι,
Όπου το κύμα άνιγεται, νάο-
(ρε, ως τα θιλάρια)

Και πάει ψηλά κι' ως την κορφή του βράχου
(άπ' όπου φτάνει,
Την ώρα όπου συντρίμματα και καταρτήτων κομ-
(μάτια)

Πλέουν μονάχα, με πόνι δεν φαίνεται και
(φλόγος,
Έρχονται παν' άντίκρου μου τα θιλιδά σου
(μάτια)

Θολά, καθώς ή θάλασσα, που τη χτυπά ο σο-
(ράκος,
Όλοι τους κι' δια κούβονται κι' άρρίζουν να
(σωθούν)

Κι' από τα χρόνια τα παλιά, γαμμάτα κατάρ-
(γά,
Έκείνα ταξιδεύουνε για νάβουν να με
(βρούνε)

Κεί πούμαι μόνος, μοναχός; Έγώ κι' ή Τρι-
(καμία,

† ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΟΠΩΣ μ'αυτά αναγγέλλεται από το Παρίσι, θα διακηρύχσει για πολλή καιρό το σκάνδαλο της μόδας. Τα φορέματα, θα είναι με άλλους λόγους της μόδας, θα εφαρμόζονται και χωρίς ζώνη φορέματα, στα όποια η τάση θα σημειώνεται με διάφορες λεπτομέρειες, όπως με ντεκούτ, με μικρές πατέρες και με νερόδο. Η παλάτη των φορεμάτων απεναντίας θα μένει στον ίδιο δρόμο, πού είναι, ώστε το φόρεμα ν' αποδεικνύει καλύτερα τις γραμμές του σώματος.

Τα φορέματα απεναντίας όμως αποκαλύπτουν σώμα πολύ χυτό, κι' είν' απαραίτητο να φορέσουμε κάτω απ' αυτά μια καλή ζώνη ή ένα τεχνικά κατασκευασμένο κορσέ, όχι τσιροστικό και βαρύ σαν τους παλιούς κορσέδες, αλλά ένα κορσέ μοντέρνο, ύψινο και ελαφρύ, από λάστιχο ή ελαστικό. Ένας κορσέ μάλιστα είν' πάντα πιο κομψός και πιο πρακτικός, γιατί δεν λερώνει εύκολα.

Οι μοντέρνοι κορσέδες συμπληρώνονται συνήθως μ' ένα σουτιέν άσορτί.

Εκτός από το μεταξωτό όργανο, είν' της μόδας τελευταία κι' ένα άλλο νέο υφασμά, ο μεταξωτός πυκός, από τον όποιο φτιάχνουν καλύτερα στο Παρίσι χαριτωμένα βραδιάνα διόλκιμα φορέματα, γραμμισμένα με βελούδο μαύρο. Το φόρεμα είν' κατασκευασμένο από πυκνό μεταξωτό ύφασμα, και τα μακίρια και η ντραπέ ζώνη από βελούδο.

Τα μακίρια γίνονται μαζα και φρουαζωτά. Μπορούμε όμως να κάνουμε και το αντίθετο. Να έχουμε δηλαδή φόρεμα από μαζα βελούδο, με μικρά μακίρια και ζώνη από ύφασμα μεταξωτό πυκνό.

Τ' απογεύματα, κάτω από το μαύρο μας επαναστατικό, θα φορέσουμε και τουαλέτες από ύφασμα λεπτό και ανοιχτόχρωμο, π.χ. φορέματα από ζωρζέττα, μιλάνη κίτρινη χρυσωπή, ή μπλε-ροζέ, ή γκριζα ανοιχτή. Μ' ένα παρόμοιο ανδρικό θα φορέσουμε καπέλο και γάντια από βελούδο, άσορτί με το χρώμα του φορέματος και η τσάντα μας θα γίνεται από το ίδιο βελούδο.

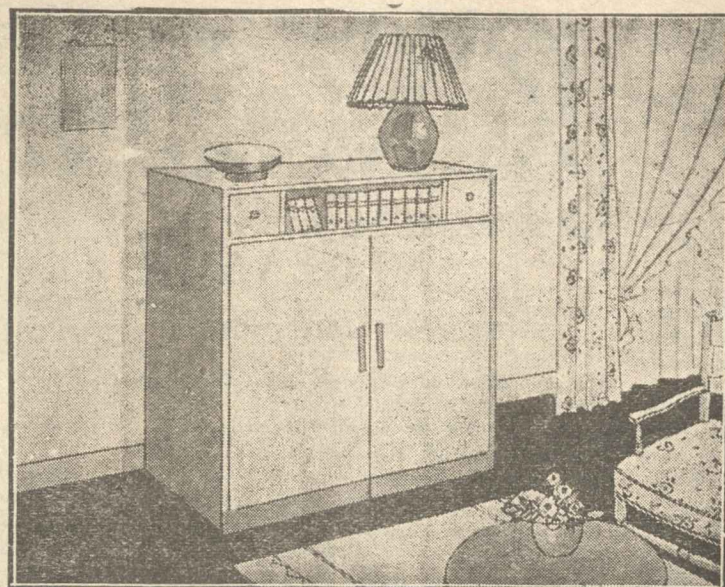
Για τα ταγέρο επόρη τουτέ άλλες, πολύ κατάλληλο και μοντέρνο θεωρείται το κοτσέ βελούδου κι' ένα μικρό, ή ένα κλόσ σηκώνει θαυμάσια μ' ένα παρόμοιο κοστούμι.

Όσο για το χρώμα, θα ιδούμε πολλά ταγέρο καφέ, μπλε-μαρέν και πράσινα σκούρα. Την άνοιξη όμως θα είν' πολύ της μόδας το κίτρινο και το χρυσάφι. Τ' ανοιξιάτικα ταγέρο θα συνοδεύονται με έσάρτες κίτρινες αλεχτές, με μπουρνούρα από φράντζες. Τότε, μολονότι τα γάντια θα είν' καφέ ή μαύρα, ή τσάντα θα είν' κίτρινη ή μαύρη ή καφέ, με κίτρινο ρέο.

Την άνοιξη θα φορεθούν επίσης και τα κόκκινα και τα πράσινα και τ' ασπρμαύρα, τα όποια είν' τόσο της μόδας και τώρα.

Τώρα τον χειμώνα, κάτω από τις ζακέτες των ταγέρο, συνήθιζαν πολύ ξιλό από δέρμα, με ντυσιμύλο γούνινη, ή ξιλό από πλεχτό χοντρό μαλλί.

Κατεβάστε τους γιακάδες των επαναστατικών σας! Δεν είν' πια καθήκον της μόδας οι υψηλοί όρθοι γιακάδες, οι όποιοι κρύβουν τον σβόρο και το κεφάλι πίσω. Από τώρα και στο εξής όλοι οι γιακάδες θα γίνονται κατεβατοί

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ, ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ... Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Τά καλλυντικά, ή μόδα, το σπίνι, ή κουζίνα, κλπ.)

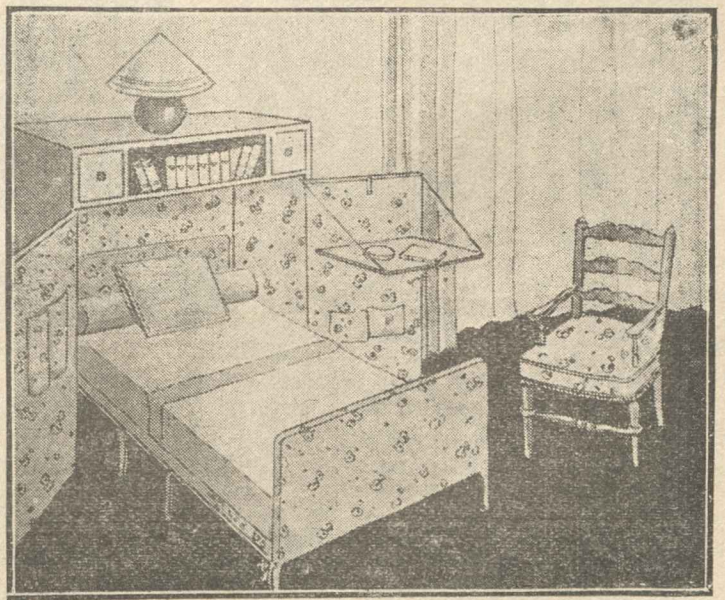
και πλατείς σαν μικρές πελινέρες. Ο νεοτερσμός αυτός θ' αλλάξει πολύ τη σιλουέτα.

Έξ' άλλων τα περισσότερα από τα νέα επαναστατικά γίνονται χωρίς γιακά και χωρίς ρεβέρ, με μακίρια πλατιά, σφιγμένα στον καρπό του χεριού και συμπληρώνονται με έσάρτα μακρυνά και στενή, με βελούδο από το ένα μέρος και ύφασμα από το άλλο, όμοιο με το ύφασμα του επαναστατικού.

Η έσάρτα αυτή δένεται αλλά και ή δύο της άκρες γλιστρούν μέσα στη ζώνη του επαναστατικού, ή όποια διαστραγγίζονται έμπρός, και κομπάζουν πίσω.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ

Τίποτα δεν γράφεται τόσο γρήγορα, όσο ο λαμός. Σ' αυτόν παρουσιάζονται τα πρώτα σημεία του

Η δύο εικόνες της σελίδος αυτής δείχνουν ένα μοντέρνο έπιπλο, το όποιο την μέν ημέρα κλείει σαν ένα πουλάκι, την δέ νύχτα ανοίγει έτσι, ώστε να χρησιμεύει για φόντο σ' ένα κρεβάτι, το όποιο πάλι την ημέρα χρησιμεύει για πιάδι. Η «μεταμορφώσεις» αυτές είν' πολύ πρακτικές για τη σημερινή εποχή που δεν μπορεί εύκολα καθένας να έχη δύο δωμάτια θέλει. Αν θέλετε ν' αποκτήσετε λοιπόν το έπιπλο αυτό, δεν έχετε παρά ν' απευθυνθήτε στον έπιπλοποιό σας.

Έπειτα βάψτε το άριστερό χέρι στο δεξιό μέρος του λαιμού και γυρνάτε το κεφάλι όσο μπορείτε πού δεξιά. Επαναλαμβάνετε αυτήν την κίνηση τρεις φορές. Κάνετε την ίδια κίνηση με το άλλο χέρι, γυρνώντας το κεφάλι άριστερά.

Εκτός αυτής της γυμναστικής, ή όποια δυνάμειν τους μύς και διατηρεί την ελαστικότητά τους, είν' απαραίτητο ν' αλείψετε τον λαιμό σας με την ίδια λιπαρά κρέμα που αλείψετε και το πρόσωπό σας. Αφού αλείψετε τον λαιμό σας με την κρέμα, κάνετε έπιτοπώς ένα έλαφρό μασάζ εκ των επάνω προς τα κάτω, χωρίς να άγγιζετε ποτέ δυνατό το κέντρο του λαιμού, όπου ενόσκονται ο θυροειδής αδής.

Το ξεστό νερό αφρίζει το πρόσωπο, αλλά για τον λαιμό είν' προτιμότερο το χλιαρό ή κρύο νερό.

Το κρύο κατάδραγμα ή ή κρύες συχνές κομπρέσες, σφίγγουν τον μύς και το δέρμα του λαιμού.

Η λουσιό με ροδόσταμα είν' επίσης θαυμάσια για τον λαιμό.

Μη πέσετε ποτέ τον λαιμό σας με γραβάτες και με γιακάδες πολύ στενούς.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Είν' πολύ της μόδας τελευταία τα τζάμια των παραθύρων, με τα μικρά τετράγωνα, σαν αυτά που συνήθιζόντουσαν στα παλιά χρόνια. Και αν τα τζάμια δεν χωρίζονται σε τετράγωνα, με ξύλα, ζωγραφίζετε επάνω σ' αυτά διάφορα σχέδια καντινιέ, ή προσαρμίζετε ειδικά δικτυωτά χαρτιά. Τα τζάμια με τα μικρά τετράγωνα συνήθιζονταν πού πάντων στα μεγάλα πλατιά παράθυρα των νέων σπιτιών.

Πολύ πρακτικές είν' και ή απομνημύσεις κινεμάτων από χαρτί, που έμπροσθεν τη θέα του εσωτερικού των σπιτιών από τον δρόμο, χωρίς να διακινούν το φως. Τα χαρτιά αυτά προσκολλώνται επάνω στο τζάμι και δεν κοστίζουν καθόλου άκριβά.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΑΙ Η ΒΟΥΤΣΕΣ

Η βούτσα των μαλλιών καθαρίζονται αν τους ρίξετε πίσω από καθάριο και τις πλύνετε τη μία επάνω στην άλλη. Αν έχουν μαλακώσει πολύ, τις αφίνετε να μείνουν επί μερικά λεπτά σε άμυονία, κι' έτσι γίνονται πάλι σκληρές και στερεές.

Η βούτσα πάλι της κουζίνας, γιά να διατηρηθούν, δεν πρέπει να τοποθετούνται ποτέ από το μέρος του ξύλου επάνω στον τραπέζι, ή στον τούχο, γιατί έτσι ο σπένγγος που δένει τις τρίχες, καθώς είν' υγρός, σαπίζει και ή βούτσα χαλάει γρήγορα.

Τις βούτσες των δοντιών πρέπει να τις αλλάζουμε συχνά, και πριν ακόμα χαλάσουν, και να τις φυλάμε μέσα σε έλαφρά διόλυση ιωδίου.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΚΑΛΗ ΜΟΥΣΤΑΡΔΑ

Κοπανίζετε καλά κόκκους σιναπιο, όσοτον μεταβληθούν σε πολύ λεπτή σκόνη. Τη σκόνη αυτή την άνακατεύετε άπλωσε με ξεστό νερό, ή καλύτερα με άσπρο κρασί, και προσθέτετε λίγο άλτι κι' ένα φύλλο δάφνης.

Αφίνετε το μίγμα να μείνι επί πολλές μέρες και κατόπιν προσθέτετε ένα ή δύο κροκούς αλγών, άνακατεύετε καλά και το φυλάγετε σε μικρά βάζα και σε μέρος δροσερό. Η μουστάρδα αυτή είν' άβλαβής και πολύ άρεστική.

Η Δίς ΛΙΑΝΑ

Α'. - ΟΙ ΑΝΑΤΟΛΙΤΕΣ ΦΑΟΥΣΤ

(Άνθρωποι που πούλησαν την ψυχή τους στο Διάβολο)

στέργουν ο άχάριστος Έπισκοπος, όπου αυτός ήσαν ατία, διά να μη θέλη δόξαν, και χειροτονήθη εκείνος, και τώρα να είν' όπ' αυτό καταφορνεμένος και έχθρευόμενος. Αλλά και έτερα πλείονα έβαν ο έχθρος εις την του Θεού διάνοιαν, και τόσο τον έ- πολέμησαν, όπου τον ένικησε τον ταλαίωρον και έκαταείσε τον να κάμει του Έπισκόπου τινά μαντεία, να τον δερθή πάλιν εις την Άξίαν, ως πρότερον.

Ύστερ' απ' αυτό, καθώς συνεχίζει ο Άγίος τη διαγωγή του, παίρνοντας την από τον Εύτυχανό, ο Θεόφιλος έπληξε και δοήσε κάποιον Έβραίο, που ήσανε στα Άδωνα και έκανε μάγια και μαντείες, και τον όρτησε αν μπορούσε να τον βοηθήσει. Κι' ο Έβραιος του άποκρίθηκε:

— Έγώ να σε κάμω να γυρίσης στο αξίωμα σου και να έχης περισσότερη από πριν τιμή. Είν' όμως ανάγκη να προσκινήσης το δόσκαλό μου και να κάμης δ, π κι' αν σου ελπί. Πρέπει ακόμα να προσέχουν να μην κάμης το σταυρό σου κι' αν ιδής ότι έμεις δεν άρχισαμε ά- κνη να σε βοηθάμε.

Ο Θεόφιλος, καθώς ήταν τυφλωμένος από το ήμιο του, τα παραδέχτηκε όλα αυτά. Κ' έτσι πηγαίνει μαζί με τον Έβραίο σ' ένα έρημο μέρος. Έκει άρχίζει ο Έβραιος τα μάγια του και προσκαλύνει τους δαίμονες, που δεν άρχισαν να συναχθούν άμέσως πληθύν. Στη μέση τους κάθισαν ο πρώτος τους με πολλή περηφάνια. Τότε ο μάγος λέει στο Θεόφιλο:

— Προσάφησε τον άφέντη μου.

Κι' ο Θεόφιλος προσάφησε τον άρχηγό των δαϊμόνων. Κατόπιν ο Έβραιος λέει στο Διάβολο:

— Άφέντη μου, ο άνθρωπος τούτος διόχτηκε από τον Έπισκόπο του και σου τον έφερα να τον βοηθήσης.

Ο Διάβολος άπαντάει:

— Εάν θέλη να γίνη δοῦλος μου και να άρνηθι το Χριστό, έγώ θα τον βοηθήσω να πάρη τιμή και δόξα περισσότερη από πριν και θα του δώσω όλα τα καλά. Έσθ' έξέρις ποιά είν' ή δύναμή μου. Μόνο να γράψης σ' ένα χαρτί με το ίδιο το χέρι του ότι άρνείται τον Υιόν της Μαρίας, γιά να μη με γελάση κατόπι.

Τότε ο Θεόφιλος έγραψε τη δήλωσή του πως άρνείται το Χριστό και πως είν' ύποτακτικός του Σατανά.

Άμέσως ο Διάβολος τον άγκάλιασε, τον φίλησε και του ελε:

— Τώρα θα μάθης ποιά είν' ή δύναμή μου. Και έγινεν άφαντος μαζί με όλους τους άλλους δαϊμόνες. Ο Θεόφιλος με το μάγο γυρίσανε στην πατρίδα.

Την άλλη μέρα ο Έπισκοπος φωνάζει το Θεόφιλο, τον κάνει πάλι Οικονόμο κι' έμπρος σε πολλούς άλλους, που τους ελε καλέσει, του ζήτησε να τον συγχωρήσει γιά το κακό που του έκανε, και τον προσάφησε. Κι' όλοι που ήσαν έκει θαυμάσανε. Μα αυτά γίνανε με τη συνεργία του Σατανά, που έπληξε τη νύχτα στον Έπισκοπο και τότε πρόβλεψε.

Έτσι ο Θεόφιλος άρχισε να παίρνει όλοένα μεγαλύτερη τιμή και δόξα, μα να γίνετα και πιο περήφανος.

νά μη είν' πια ταπεινός καθώς πρώτα. Κι' όλοι τον φοβόντανε και τον τιμούσαν και πιο πολύ ο Έπισκοπος.

Ο Έβραιος μάγος πήγαινε συχνά και τον ευρίσκει: και τον πείθει να κρατήσει την ύποψή του και να μην άρνηθι εκείνον, που του έδωσε τόσα άγαθά, να μη φανή άχάριστος στον ευεργέτη του.

Ο Θεόφιλος στις πρώτες ήμέρες ευχαριστούσε το μάγο γιά τη μεσολάβη του. Μα κατόπιν, όταν συλλογιζότανε σε τί άμαρτία έπεσε με τη βοήθεια του μάγου, άρχισε να τον έχθρευεται και να μη θέλη να τον ιδή. Κι' όταν πια στοχάστηκε, πως θα βρισκεται παντοπύ στην Κόλαση, δε μπορούσε να βρη χαρά και ή- συχία κι' έλεγε:

— Άλλοίμονό μου! πως γελάστηκα ο άμωμος! Τι είν' αυτό που έκαμα; Πούλησα την ψυχή μου στο Σατανά και δε συλλογίστηκα ο δυστυχισμένος, ότι θα με κρίνει ο Θεός και θα με καταδικάση να βασανίζομαι πάντα στην Κόλαση! Ω! δυστυχία μου!

Αυτά συλλογιζόταν κάθε μέρα και θρηνοόσε και δερνότανε και δεν τοίμοιζε πια να κάμει προσευχή και να παρακαλέση το Θεό, έπειδή θαρούσε τον έαυτό του ανάσιν να λέγεται Χριστιανός. Έβλαβε πάντα κι' έλεγε:

— Άλλοίμονό μου, δυστυχισμένο Θεόφιλε! πως άπομακρινήθηκες κι' άφέντηκες τον Άφέντη σου; Ποιός μπορεί τώρα να πάρη το χειρόγραφο μου από τα χέρια του Σατανά; Άλλοίμονό μου που κακομνησμένον! καλύτερα να σιζόταν ή γή και να με κατάνει ή να έπευτε φωτιά από τον ούρανο να με άφανή, παρά που άρνήθηκα το δημιουργό μου και σωτήρα μου.

Με τέτοια λόγια και θρηνητά περνούσε ο Θεόφιλος σκληρές ήμέρες και σκληρότερες νύχτες. Μα σιγά-σιγά άρχισε να παίρνει θάρρος και να έλπιζε ότι μπορούσε να τον συγχωρήσει ο Θεός. Κ' έτσι μια μέρα πηγαίνει σε μια εκκλησία της Παναγίας, πέφτει πρόνια έμπρός στην εικόνα της, κλαίει πικρά άναστενάζει από τα βάθη της καρδιάς του, φωνάζει δυνατά την άμαρτία του και λέει, πως δε θα σκαυθι από εκεί χάμω, παρά μόνον όταν θα ιδή λίγη εύ- σπλαχνία από τη Θεοτόκο.

Η Παναγία τον λιτήρησε και άρχισε να τον βοηθή με τη δύναμή της και τον έκανε να μείνι έκει στην εκκλησία γονατιστός και παρακαλώντας σαφάντα ήμέρες νηστικός και δεν άφινε και τους δαϊμόνες να τον ένοχλήσουν καθόλου.

Ύστερ' από τις σαφάντα ήμέρες βλέπει ο Θεόφιλος στον ύπνο του την Παναγία να του λέη:

— Έσθ' άρνήθηκες τον Υιόν μου, πως τώρα έγώ να παρακαλέσω γιά σενα;

Κι' ο Θεόφιλος της άποκρίνεται:

— Κυρία και Δέσποινα! σωτήρια του Κάμου! Έξω ότι είν' μια μεγάλη ή άμαρτία μου. Έβαψα στον Άφέντη μου, μα έξω πως είν' και μεγάλη ή ευσπλαχνία του κι' ή φιλοπρωσία του κι' ότι έπαθε να τους άμαρτωλούς. Καταφύγιό στην εύσπλαχνία του Υιού σου να

με συγχωρήσει και να με σώση από την άμαρτία μου. Μεσολάβησε έσύ, Δέσποινα μου, και σου τάξω ν' άπαρηγό τον Τρικατάρατο και να τον κάμω να λιτήρη, όπως τον έκαμα να χαρή με την άμαρτία μου και την άνοησία μου.

Αυτά και άλλα έλεγε παρακλητικά στη Θεοτόκο κλαίνοντας πικρά. Τότε ή Παναγία του άποκρίθηκε:

— Έπειδή παραδέχσαι και πάλιν τον Υιό μου γι' άληθινό Θεό σου, έγώ θα τον παρακαλέσω γιά σενα και γιά να δερθή τη μετανόιά σου.

Μα τα λόγια αυτά της Παναγίας έξέπλησαν ο Θεόφιλος κι' άρχισε να παίρνει περισσότερο θάρρος κι' έλπίδα, ότι μπορεί να σωθι. Κ' έξακολούθησε να θρηνη και να δερνεται. Ύστερ' από τρεις ήμέρες βλέπει πάλιν στον ύπνο του την Παναγία να του λέη με χαρούμενο πρόσωπο:

— Χαίρου, έπειδή ο Υιός μου δέχτηκε τη μετανόιά σου και συγχώρη την άμαρτία σου. Λοιπόν από δω και πέρα όσο ζής να είσαι άρρωσμένος σ' αυτόν και να θυμάσαι την εύεργεσία του.

Ο Θεόφιλος, αφού την ευχαρίστησε, της ελε:

— Έπειδή μου έδωξες την άμέτρητη λύτη μου, σε παρακαλώ, παντοδύναμη Δέσποινα μου, πρόσταξε να πάρω πίσω το βροχερό χειρόγραφο μου. Όταν θυμάμαι πως το έχω ο Σατανάς, με βασανίζει ο πόνος και νομίζω πως θα πεθάνω από τη λύτη μου.

Τότε ή Παναγία του λέει:

— Να φοβάσαι το Θεό κι' αυτός κάνει το θέλημα εκείνον που τον φοβόνταν.

Στην έκκλησίαν του Θεόφιλος κι' άρχίζει τις προσευχές και τα παρακάμια άλλες τρεις ήμέρες καθώς πριν. Κ' ύστερα του παρουσιάζεται πάλι ή Παναγία στον ύπνο του και του λέει:

— Γιά να βεβαιωθείς, ότι ο Κύριος δέχτηκε τη μετανόιά σου και σε λύτρωσε από τη σκλαβιά του Σατανά, πάρε και το χειρόγραφο σου.

Κι' ο Θεόφιλος σαστισμένος ξυπνάει και βλέπει μέσα στα χαρτιά του το χειρόγραφο του, καθώς το είχε σφραγισμένο. Δοξάζει το Θεό ευχαριστάει την Παναγία και πρέχει και δηλώνει παντοπύ ότι είχε πάθει και πως τον έσωσε ή Παναγία. Τα μαθαίνει κι' ο Έπισκοπος και καλεί όλους στην εκκλησία να ευχαριστήσουν και να δοξάσουν το Θεό.

Ο Θεόφιλος από την ημέρα αυτή περιφρόνησε κάθε τιμή και δόξα και έξωσε από ταπεινός κι' από σκόν κι' έμεινε σ' όλη του τη ζωή στην εκκλησία της Παναγίας. Και, καθώς έδει ο βιογράφος του, όμα πέθανε, ευχάριστε το λειψικό του.

Η ιστορία αυτή του Θεόφιλου, όπως την έγραψε ο Εύτυχανός, πέρασε γρήγορα και στη Δύση. Κι' άμέσως τη μετέφρασε σε λατινική γλώσσα κάποιος κληρικός, που υπηρετούσε στην εκκλησία της Ιταλικής Νάπολης και που τον έλεγαν Παύλο. Με τη λατινική μετάφραση ή ιστορία του Θεόφιλου και το θαύμα της Παναγίας άπλώθηκε σ' όλη την Εύρώπη και έγινε στο μεσαιώνα μια από τις πιο κοινές.

Ο κανόνιος Έφραίμς του ανθρώπου, που πούλησε την ψυχή του στο Διάβολο, έζησε αιώνας διάφορος από σόνα και στη δύση του ήμου. Μα γρήγορα τον έπληξε κι' ή λογοτεχνία γιά να τον άμεταλλεύτη με λογιές λογιές τρόπους.

Από τη λατινική μετάφραση του Παύλου έπληξε το θέμα πρώτα-πρώτα ή Γερμανίδα ποιήτρια Χροδίντα κι' έγραψε σε λατινικούς στίχους ένα μεγάλο ποίημα της γιά το Θεόφιλο.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

Ο Κάιζερ Μπίλ και το θύμα του

Η πιο παράξενη δίκη του κόσμου έγινε εδώ και λίγες ημέρες στην Αμερική. Σ' ένα δικαστήριο της πολιτείας του Κέντουκι παρουσιάστηκε ως κατηγορούμενος ένας... σκύλος! Ναι, ένας αυθεντικός σκύλος με τέσσερα πόδια!

Ο άπιστος αυτός κατηγορούμενος ήταν ο περίφημος Κάιζερ Μπίλ, ένα υπέροχο άστυνμικό λυκόσκυλο, το οποίο ως τώρα είχε δείξει αξιοθαύμαστη αφοσίωση στο καθήκον του κι είχε κατορθώσει ν' ανακαλύψει πολλούς εγκληματίες με την εξαιρετική του και την καταπληκτική του όσφρηση...

Μιά ημέρα όμως εγκληματίστηκε κι' ο ίδιος! Έβριζε ένα άδικο πρόβατο! Και τότε οι πρόθυμοι σύνδελφοί του, οι άστυνμικοί, αναγκάστηκαν να τον πιάσουν κι' αυτόν σαν ένα κοινό κακοήγο και να τον στείλουν... στο δικαστήριο! Έκεί λοιπόν αποδείχτηκε καθαρά ότι το πρόβατο είχε... δολοφονηθεί! Και τότε ο σκύλος με τον πιο φρεσκοπατικό τρόπο κι' ο Κάιζερ Μπίλ, παρ' όλη την υπερασπίση των δικηγόρων του, καταδικάστηκε σε θάνατο...

Η αλλόκοτη αυτή δίκη του Κέντουκι ωστόσο δεν αποτελεί καμιά από τις συνηθισμένες εκκενωτικότητες των Αμερικανών. Στα παλιά χρόνια παρόμοιες δίκες ήταν συνηθισμένες κι' ο Κάιζερ Μπίλ δεν είναι το πρώτο ζώο που κάθισε στο εδώλιο του κατηγορουμένου.

Αλλά τα ζώα τραβούσαν το διάβολο τους από τα δικαστήρια και αν ρίξουμε μια ματιά στην Ιστορία, βλέπουμε ότι η περιεργή αυτή συνήθεια είχε αρχαιότητα.

Ξέρετε μάλιστα πού την πρωτοσυναντούμε; Στο Μωσαϊκό νόμο! "Αν ανοίξετε, παραδείγματος χάριν, την Βίβλο στην ε' Εξοδό, θα δείτε στο κεφ. XXI, 28, ότι οι Εβραίοι καταδικάζουν στον «επί λιθοβολισμού θάνατον» όποιον βάνει τραυματίζει άνθρωπο με τα κέρατά του!

Η πρώτη όμως πραγματική δίκη που αναφέρεται στα χρονικά της Ιστορίας με κατηγορούμενους κατοικίδια ζώα, έγινε στο 1120, στη Λίλλη της Γαλλίας. Κατηγορούμενοι ήταν δέκα χοίροι! Το εγκλήμα τους; Μιά παιδοκτονία!...

Η δίκη αυτή ήταν μιά από τις πιο συνταρακτικές της εποχής εκείνης κι' έγινε κανονικά και μ' όλους τους τύπους, όπως και η δίκες των ανθρώπων.

Τα γουρούνια είχαν τους δικηγόρους τους καθώς και τους μάτυρες της υπερασπίσεως. Παρ' ό' αυτά όμως δεν μπόρεσαν να την γλυτώσουν... Η ένοχη τους ήταν ολοφάνερη. Είχαν όρμησει όλα μαζί κι' είχαν πνίξει μέσα σ' ένα βάζο το μικρό παιδί το άφεντη τους, που ήθελε να τα γυρίσει πίσω στη μάνα τους... Και το δικαστήριο της Λίλλης τα κατεδίκασε να καούν ζωντανά απάνω στην πυρά, δηλαδή στην εσχάτη των ποινών...

Τα δικαστικά χρονικά του παλιού καιρού αναφέρουν ακόμη και την πολύκοστη δίκη ενός άλλου γουρουνιού, που καταδικάστηκε κι' αυτό να καεί ζωντανό, γιατί ήξερε να... διαβάει και να κάνει πρόσθεσις κι' αφάιρεσι! Ο αφέντης του, κάποιος Γίεχαν

ΤΑ ΖΩΑ ΣΤΟ ΕΔΩΛΙΟ ΤΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΥ

Η καταδίκη σε θάνατο ενός άστυνομικού σκύλου στην Αμερική. Η παιδοκτονία των δέκα χοίρων της Λίλλης. Το σοφό γουρουνάκι του Γίεχαν Βιλλουά. Μιά πολύκοστη δίκη στη Βασιλεία το 1474. Ο πετεινός που εκλώσισε ένα αυγό! Οι τυφλό-πόντικοι του Ώτέν και η συνταρακτική δίκη του, κλπ.

Βιλλουά, «αίρετωνός και μάγος», όπως χαρακτηρίζεται στη σχετική δικαγογραφία, του είχε μάρτυρη υπομονετικά όλες αυτές τις σοφίες, ή όποιες εθεωρούντο τότε ως το πιο σκοτεινό και το πιο άπαιστο εγκλήμα! Έπειδή όμως δεν υπήρχαν στοιχεία για ν' αποδειχθεί ή ένοχη του Βιλλουά, οι δικαστές της Όρλεάνης έστειλαν στην πυρά το έξιτονο γουρουνάκι του, που δεν ήταν τίποτ' άλλο παρά ένα από τα γυμνασμένα εκείνα ζώα που βλέπουμε σήμερα κάθε τόσο στα Ιπποδρόμια.

Παρόμοιες δικαγογραφίες υπάρχουν άπειρες στα μεσαιωνικά αρχεία. Οι νόμοι τότε δεν έκαναν εξαίρεσι για κανένα ζώο. Είχαν γίνει δίκες όχι μόνο στη Γαλλία, αλλά και σ' όλες τις άλλες ηρώες της Ευρώπης, με κατηγορούμενους τσάρους, άβελ, πετεινούς, ποντίκια, κότες, ακρίδες, κοράκια κλπ. Σ' έναν παλιό γερμανικό νόμο μάλιστα βλέπουμε ότι όποιον κατοικίδιο ζώο βρούσαν στο σπίτι που είχε διαπραχθεί εγκλήμα, εθεωρείτο κι' αυτό ως ένοχο και καταδικαζόταν σε θάνατο...

Μιά όμως από τις πιο αλλόκοτες αυτές δίκες ήταν εκείνη που έγινε στο 1474 στη Βασιλεία με κατηγορούμενο ένα δύστυχο πετεινό κι' όποιος είχε διαπράξει το μυσάρον και εκκλήν εγκλήμα του κλωσσίματος ενός αυγού!

Η τρομακτική αυτή υπόθεση που είχε αναστατώσει τους φύλσυχους κατοίκους της Βασιλείας, έχει μια δγκυδή δικαγογραφία. Το δικαστήριο ασχολήθηκε με το εγκλήμα του κατηγορουμένου επί τρεις ολόκληρες ημέρες. Πρώτα λοιπόν εξέτασε αν το κλωσσίμα του αυγού ήταν μιά άσουςια πράξη, γιατί αν συνέβαινε αυτό, δεν μπορούσε να τιμωρηθεί ο πετεινός από το νόμο, κι' ύστερα, αφού βεβαιώθηκε ότι το κλωσσίμα ήταν έκούσιο, καταδίκασε τον κατηγορούμενο να καεί ζωντανός απάνω στην πυρά, γιατί δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία, ότι ήταν ο διάβολος μεταμορφωμένος σε πετεινό!

Ο δήμος λοιπόν, όταν τελείωσε η δίκη, έτοίμασε μιά μεγάλη πυρά στη μέση της κεντρικής πλατείας της Βασιλείας και μισοστά σε άπειρο πλήθος κόσμου, όπως αναφέρει ένα χρονικό, έκαψε τον έσφυλο εκείνο εγκληματία πετεινό που είχε πνίξει με κλωσσίσι αυγό!...

Χαρακτηριστική επίσης είναι η δίκη που έγινε στα 1605 στο Σαιν-Ζουλιέν της Γαλλίας

Η επέλευσις του πετεινού της Βασιλείας

και κράτησε ως τα 1647, με μηνιτάς τους κατοίκους της πόλεως και μηνιόμενους ένα σιή-νος κάμπιες, μεγάλες και καταστρεπτικές που αφάνιζαν κυριολεκτικώς τα χωράφια και τις εσοδείες... Η υπόθεση αυτή, όπως βλέπεται, κράτησε 42 ολόκληρα χρόνια και τελείωσε με μιά απόφασι που έδινε δικη στις κάμπιες και καταδικάζε τους κατοίκους του Σαιν-Ζουλιέν να παραχωρούν σ' αυτές εσόδους και κτηρὸς ίδιαν χρήσιν και ωφέλειαν ένα μεγάλο μέρος των κτημάτων τους!

Στην έπαρχία του Ώτέν πάλι, κατά τον XVI αιώνα, έγινε μιά άλλη έξ ίσου περίεργη δίκη με κατηγορούμενους τους τυρλοπόντικους που κλέβουν, οι όποιοι είχαν καταβροχθίσει κρυφίως και ύπουλως καταστρέφει την εσοδεία της κρηθής, όπως αναφέρει κατά λέξι η σχετική δικαγογραφία. Οι κατηγορούμενοι περιγράφονται στο κατηγορητήριο ως «επληθής ζώα από μορφήν άσπυλάκων, χρώματος τεφρού, ζώντα εις υποθνήσιους φωλιάς...»

Η δίκη αυτή είχε αναστατώσει τότε όλο τον κόσμο κι' άπείρινη Ιστορία από δικαστικά χρονικά της Γαλλίας, γιατί συνηγορος των ποντικών ήταν ο Βαρθολομαίος Σασσενέ, ο περίφημος Γάλλος νομοδιδάκτορας, ο όποιος έσημείωσε σ' αυτήν τις πρώτες του επιτυχίες ως δικηγόρος.

Ο Σασσενέ άρχισε την υπεράσπισι των πελατών του με την παρατήρησι προς τους δικαστάς ότι η άποψιά των πελατών του από το δικαστήριο έφτανε να αποδοθεί στο γεγονός ότι επειδή ήταν διεσπασμένοι σε μιά άπειραντι επιφάνεια, δεν μπορούσαν να κλητευθούν με μιά και γενική κλήσι.

Οι δικαστές άνεγνώρισαν άμέσως ότι ήταν δίκαιη μιά τέτοια παρατήρησι και κάλεσαν τους μηνιτάς ν' αναφέρουν ένα προς ένα τα όνόματα των ποντικών του κτηματός τους, που βρισκότανον σ' αυτό την ημέρα του άδικήματος. Εκείνοι όμως, όπως ήταν φυσικό, δεν μπόρεσαν να δώσουν καμιά απάντησι σ' αυτήν την υπόθεσι του δικαστηρίου. Αυτό τότε ανέβασε τη δίκη για άλλη ημέρα με τη ρητή δήλωσι ότι οι μηνιτά έφτανε να παρουσιάσουν τους κατηγορούμενους. Η ημέρα της δί-κης ήλθε πάλι, χωρίς όμως να παρουσιαστούν κι' αυτή τη φορά μισοστά στους δικαστάς οι τυρλοπόντικοι.

Ο δικηγόρος τους, ο Σασσενέ, παρατήρησε τότε ότι δεν είχαν έρθει οι πελάτες του, γιατί είχαν μάθει ότι εκεί τριγύρω στη γειτονιά υπήρχαν πολλοί άγριοι και πεινασμένοι... γάτοι! Επαρόψθε δε ότι αν οι μηνιτά και ιδιοκτήτες των γάτων μπορούσαν να υποσχεθούν ίπενθύσιος ότι δεν κινδύνευε η ζωή των ποντικών, αυτοί ήταν πρόθυμοι να παρουσιαστούν στη δίκη!... Οι δικαστές λοιπόν δέχτηκαν κι' αυτήν την παρατήρησι της υπερασπίσεως ως λογική και δίκαιη, μιά οι κάτοικοι της Ώτέν, άνήχησαν να... δέσουν τους γάτους των, γιατί ήξεραν ότι τότε θα συνέβαιναν άσφυλως μεγαλείτερες καταστρέφεις στις εσοδείες τους κι' έτσι η δίκη ανέβληθη «επ' αόριστον»...

Τόσος λοιπόν μεγάλος ήταν ο θρίαμβος του Σασσενέ στην πολύκοστη αυτή δίκη, ώστε πολλοί από τους δυστυχημένους μηνιτάς, για να τον εκδικηθούν, άρχισαν να κάνουν μυστικές συνκεντρώσεις και να προετοιμάζουν τη δολοφονία του!... Ο νεαρός όμως δικηγόρος παρακολούθησε άγρύπνως τις ύποπτες αυτές κινήσεις των έχθρων του και δεν άργησε ν' αποκάλυψι τα εγκληματικά τους σχέδια. Η άστυνομία τότε έπιασε τρεις από τους δυστυχούς αυτούς μηνιτάς των ποντικών, τους πιο

Προαισθήματα και όνειρα που βγαίνουν αληθινά

ΔΟΥ σήμερα μερικὲς άσκήσι άληγήσεις ά-ξιοπιστων προσώπων, σχετικῶς με διάφορα περίεργα ψυχικά φαινόμενα.

Ο ασβαστός λα-καίριος κ. Ι. Δρα-γάτης, ύστερα από τὸν άπρόδοτο και τό-σο πρόσφορο θάνατο του γιου του Αιμι-λίου, του γνωστού έ-λπιθεορησεογράφου, στην Έταιρεία Ψυ-χικών Έρευνών, ά-νεκοίνωσε τὰ έξης:

«Ο μακαρίτης Αιμιλιος, νέος με καλλιτεχνική ψυχή, ειδήμων πάντα και καίκοαρδος, έπρεπε μιά απόλυτη πε-ραφρόνησι προς τη ζωή. Τη χρονιά του θανά-του του, μήνες πριν, είχε παρουσιασθεί ότι θα πέθανε, και συχνά έλεγε χαμογελώντας στους δικούς του:

—Αφού θα πέθανω, άς μ' άφίνει ο μπα-πάς να ριεντάω...»

Τη νύχτα πάλιν του Πάσχα, όταν ο Αι-μιλιος γύρισε από την Ανάστασι κι' έφτασε κάτω από τὸ σπάτι, μάζ άποκατέφρασε κοινών-τας τη λαμπάδα του, και μάζ ειπε:

—Αυτή εινε η τελευταία λαμ-πή που κάνω μαζί σας! Τέλος, μιά νύχτα ειδε στον ύπνο του την μακαρίτισσα μητέρα του, η όποια τον άγαλλίασε και τον φι-λίωσε, λέγοντας:

—Έλα μαζί μου! Το όνειρο αυτό δυνάμωσε ακόμη περισσότερο την πεποίθησι του Αι-μιλίου πως θα πέθανε γρήγορα.

Ένα μήνα πριν πεθάνει, μιά μέ-ρα που βρισκόταν στο ζαχαροπλα-στείο Μπεράτινα με τον φίλο του κ. Φρίξο Ζαυμά, του ειπε:

—Καθήμε Φρίξο, λίγα εινε τα χρόνια μου... Μά κι' όταν άκούσθηκε από Γ-κερο (χρησι) επανέλαμβανε πάλιν τα ίδια. Έν τούτοις γιατρέυτηκε και πήγε για ν' αναρρώσει λίγες μέρες στον Πόρο. Μά εκεί ξανα-κόλλησε και λίγες μέρες μετά την άποστέρησιν του στην Αθήνα, πέ-θανε.

Σημειωτέον ότι 15 μέρες πριν πέθει το ξανακάλισμα ο άτυχής νέος, ο πατέρας του ειδε ένα έφι-αϊκό όνειρο, στο όποιον τον πα-ρακαλούθησε έπιμονα κάποια γυ-ναίκα. Τόσο δὲ τὸν έτρωσε, δι-στε τρέχοντας εδῶ κι' εκεί μες στο σπάτι, πήγε τέλος να πέσι πλησι-σμένος από τὸ μπαλκόνι!...

Η προαισθήσις του Αιμιλίου Δρα-γάτη για τὸν θάνατό του, έδοκε άφορηή σε μιά πολύ ενδιαφέρουσα τριπέλεια.

Την έπομένη του θανάτου του εχε πάει στο έπικυνήθιον και τους έφραξε σπὲς φυλάκεις του Ώτέν για ένα ολόκληρο χρόνο...

Εκείνο όστος που πρέπει να προσέξουμε, εινε ότι ο καμιά από αυτές τις δίκες των ζώων ο ιδιοκτήτης τους δεν εθεωρείτο ως υπεύ-θυνος για τὰ άδικήματά τους ή τὸς φόνους τους.

Τὰ δικαστήρια του παλιού καιρού θεοορ-ούσαν τὰ ζώα ως ανθρώπους και γι' αυτό ζητού-σαν μόνο απ' αυτά να δώσουν λόγο για τις πρά-ξεις τους. Ακόμη δὲ πὸ περίεργο εινε ότι κα-τά τὸν μεσαιωνα έβλεπαν στην ίδια φυλή και έγκληματίες, δίχως καμιά διάκρισι...

Η δίκη λοιπόν του Κάιζερ Μπίλ, που έγινε εδῶ και λίγον καιρό στην πολιτεία του Κέντου-κι, δεν πρέπει να μάζ παραξενέψι, γιατί δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η συνέχισι μιᾶς παλιᾶς παραδόσεως, η όποια εχε διακοπεί κατά τὸν XVIII και XIX αιώνα.

πάτι του λυκαίρχου. Έσκότωσε άσφαγισι ο σφατηγός Φωκάς με τη γυναίκα του, για να τὸν συλλεπηθή.

—Και τί ώρα πέθανε; ρώτησε η κ. Φωκά.

—Στάς 10 1/2... άποκρίθηκε ο κ. Δραγά-της.

—Η ίδια ώρα άκριβῶς! ειπε η κ. Φωκά, κιντάζοντας τὸν σιζυγό της.

Κατόπιν δὲ διηγήθηκαν στὸν γηραιό λυκαίρ-χη τὰ έξης:

Είχαν πάει την προτεραιά στού ύπωναρχου κ. Αθανασίου, ο όποιος εχε συναναστροφή στο σπίτι του, επί τη εικαρία του προδιδασκού του γιου του σε σημαοφόρο. Σε κάποια στιγμή, κατά τη διάρκεια της συναναστροφής, η κόρη του κ. Φωκά, Γουμνή, πήγε κι' έταξε στο πι-άνο ένα κομμάτι από την επιθεώρησι του μα-καρίτη Αιμιλίου «Βαθυλόγιον».

Μερικοί από τὸς παρασταμένους ρώτησαν τί-νος εινε το κομμάτι αυτό, όταν δὲ τὸς ειπαν ότι εινε πὸν Δραγάτην, ξαφνικά ο μικρός δα-δεκαετής γιός του κ. Αθανασίου τὸς διέ-κοψε φωνάζοντας:

—Μά αυτός πέθανε!...

Τὰ προαισθήματα αυτά του θανάτου εινε συ-χνότατα, άρεγόμενα στη δημοφιλία άγνωστον πῶς, μάζ έμμενης ιδέας που ριζώνιε στο νοῦ και πὸν κάποτε συμβαίνει να επαληθεύσι.

Θά διηγήθουμε παρακάτω μερικὲς τέτοιες χαρακτηριστικὲς περιπτώσεις προαισθημάτων:

Ο μακαρίτης αντιπλοίαρχος Αιμ. Μπερά-της, έφτά μήνες πριν πεθάνει, έδωσε από τὸ σπάτι του λόγω του θανάτου του γαμψού του, δύο γάτες, τη μιά από τις όποιες άγατούσε Ι-διαίτερως, γιατί εχε την ιδέα πῶς εφταναν γουσουσιᾶ.

Η γάτες πραγματικά έφταναν και δὲν ξανα-φάνηκαν έφτά ολόκληρους μήνες. Μά την ώρα άκριβῶς του θανάτου του Μπεράτη, ξαφνικά, φανερόθηκαν και πάλι στο σπίτι νιαυρίζοντας άκριβῶς, η μιά δὲ από τις δύο προσπαθούσε ν' ανέβη στο κρεβάτι του έτοιμοθανάτου. Με-τά την τασή, η ίδια γάτα έμεινε μέρες ολόκλη-ρες στο σπάτι, καθισμένη στην πολυθρόνα, όπου καθόταν ο μακαρίτης.

Μά και κάτι άλλο πὸν περίεργο έπίσης πα-ρατηρήθηκε κατά τὸν θάνατο του Μπεράτη. Ο μακαρίτης αντιπλοίαρχος, ο όποιος τέσσερες μήνες πριν πεθάνει εχε προσληθεί από ημ-πληγία, ρώτησε τὸν γιὸ του τὸ πῶς η μέρας του θανάτου του, αν ήταν η ώρα δώδε-

κα. Ο γιός του του απάντησε ότι η ώρα ήταν μόνον έκατάμισι. Υστερα από λίγη ώρα ο Μπε-ράτης ρώτησε πάλι την κόρη του Άννα, αν ή-ταν δώδεκα η ώρα. Του απάντησε ένωσ κι' αὐ-τή ότι η ώρα ήταν όγτώ. Πάλιν όμως ύστερα από λίγο ο έτοιμοθάνωντος ξαναρώτησε για την ώρα και εξακολουθούσε να ρωτά αν σήμαιναν η δώδεκα, ως τη στιγμή που διατηρούσε τις α-σθήσεις του, ως τις 10 π.μ. δηλαδή.

Στις 12 άκριβῶς, τέλος, πέθανε!...

Ο Κωνσταντίνος Σαρναίος, άρχιμεγάρτης της «Εστίας», ο όποιος πέθανε τὸν Νοέμβριο τοῦ 1924, άρχισε ξαφνικά 15 μέρες πριν απ' τὸν θάνατό του, να ρωτά πότε εινε η έορτή τὸν Τα-ξιαρχών. Του απάντησαν ότι η γιορτή αυτή εχε περάσει. Εκείνος όμως έπαινε:

—Δὲν με καταλαβαίνετε, ειπε...

Και ύστερα από λίγο έκανε πάλι την ίδια ε-ρώτησι, προσθέτοντας ότι έννοσσε την έορτή τὸν Ταξιαρχών σύμφωνα με τὸ παλιό ημερο-λόγιο.

Την ημέρα τὸν Ταξιαρχών άρχισε να ρωτά από τις τρεις μετά τα μεσάνυχτα, αν εινε η ὥ-ρα 8. Την έρώτησι δὲ αυτή την επανέλαβε πολ-λὲς φορές. Στις έκατάμισι, τέλος, τὸ πρῶι, δ-ταν χτύπησε τὸ ρολόι, γύρισε και τὸν ελδε, «ὀ μοιζέσσε και σπὲς όγτώ άκριβῶς ξηγήχησε!...

Ο Φωκίων Τσιούλιος, νέος 26 χρόνων, ο όποιος υπέφερε από άσθμα, κάλεσε μιά μέρα τοῦ Ιου-νίου τοῦ 1914, κατά τις όγτώ τὸ πρῶι, τη μητέρα του και τὸς ά-δελφούς του και τὸς φίλους ενῶ τελευταία φορά, καθῶς ειπε, προσθέτοντας ότι σπὲς τρεις τὸ ά-πόγευμα θα πέθανε! Στις δώδε-κα τὸ μεσημέρι κάλεσε και πάλιν τη μητέρα του, στην όποιαν έώω-κε τὸ ρολόι του.

—Κράτησε τὸ για ένθνιο με-τά τὸν θάνατό μου! της ειπε.

Και πράγματι, σπὲς τρεις άκρι-βῶς μ.μ., όπως τὸ εχε πρὸςέπει, πέθανε!...

Τὸ 1915, ο γνωστός συγγα-φὴς και συνεργάτης μας κ. Παύ-λος Νιρβάνας, καθῶς περατούσε μιά μέρα στο Φάληρο, έκανε την έξης σκέψι:

—Καιρό έχω να πάω καμιά σοβαρή άρρώστεια.

Μά συγχρόνως σκεδόν και έ-πείως αυθόρμητα, σκέφτηκε:

—Μά, σε καλό μου! Τι θέ-λω και κακομειπω!

Πραγματικά, ύστερα από 4-5 μέρες έβγαλε έναν κρύλογο στο λαιμό, έπιασε μόνον σοβαρή και διάτρεξε σοβαρό κίνδυνο.

Ο κ. Νιρβάνας, ο όποιος και από άλλα ανάλογα φαινόμενα και τὸν συνέβησαν, κρίνεται ότι εχε διαπιστωτικὲς ιδιότητες, διαπιστώνει την έπίσπι της άρρώ-στιας που γινάταν στὸν οργανισμό του, κι' έ-τσι τὸν έπείλε η παραπάνω σκέψις. Όπως δὲ πολλά διαπισθῆναι ότι μόνο την έπίσπι δικὸν των άσθε-νέων, αλλά και έπιναν προσώπων, τὸν όποιον προέβησαν καμιά φορά και τὸν θάνατο.

Τὸ καλύτερο φάρμακο για τὸ μικρὸ αυτό πύ-γμα εινε να κάμμε άμέσως μιά πύσι με πυ-κνή διάλυσι ζαχαρὸς μέσα σε νερό.

Η έγκαιρος χρησιμοποίησις του άπλουστάτου αυτού φαρμάκου, εινε άποτελεσματική.

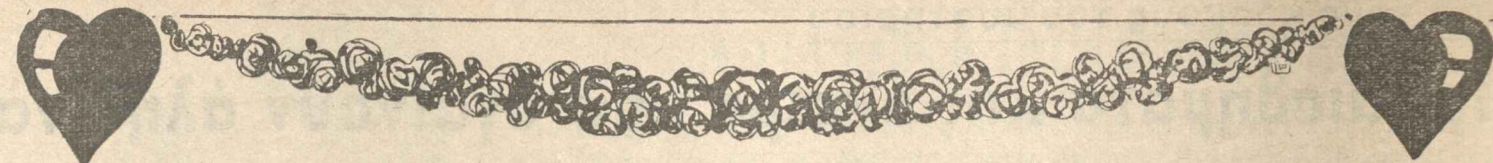
ΔΙΟΛΟΥΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Δὲν εινε σπάνιο πῶς να πέσι άσθε-στης στο μάτι σας και να υποφέρετε άσχετά από τὸν έρεθισμὸ που προκαλεί.

Τὸ καλύτερο φάρμακο για τὸ μικρὸ αυτό πύ-γμα εινε να κάμμε άμέσως μιά πύσι με πυ-κνή διάλυσι ζαχαρὸς μέσα σε νερό.

Η έγκαιρος χρησιμοποίησις του άπλουστάτου αυτού φαρμάκου, εινε άποτελεσματική.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

(ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ ΖΑΚΥΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο Πιέρος Τζέμης, γυρίζοντας στη Ζάκυνθο, ύστερ' από μακροχρόνιο αποστολίστο, βλέπει ένα βράδυ στο θέατρο μια ωραία κοπέλα, η οποία μοιάζει με την κόρη του. Η γοητευτική όμορφιά της νέας τον συγκινεί βαθιά, αλλά συγχρόνως μετάνιωσεν ότι είχε την κόρη του κόντε Δερβίσα, το όποιο την οικογένεια χωρίς παμπάλαιο δαπάνο μισός από τη δική του. Όσοσο, μαγεμένος απ' το κάλλος της Τζένης, δεν ξεκολλάει τα μάτια του από πάνω της, αλλά συγχρόνως αποφασίζει να φύγει την επομένη για το εξωτερικό, γιατί νοιάζει πως είνε αδύνατο να μη την αγαπήσει. Μ' όλα ταύτα, η γοητεία της νέας τον κρατάει στη Ζάκυνθο και το μοιραίο αρχίζει να συντελείται. Ο έρωτας που φουντώνει στην καρδιά του, τον φέρνει σιγά-σιγά κοντά στο νόσασμά του... Μία μέρα ο Πιέρος πηγαίνει σε μια συγκέντρωση της κοινής φίλης τούσ συνιστά τον ένα στον άλλο κι' η γνωριμία τους συντελείται. Μα η μητέρα της Τζένης, μόλις το μαθαίνει αυτό, αναστατώνεται, και όταν γυρίζει στο άρχοντικό της, παίρνει την κόρη της ιδιαίτερας και της μιλάει για την παμπάλαια έχθρα που χωρίζει τις δύο οικογένειες. Συγχρόνως οι γονείς της Τζένης αποφασίζουν ν' απομακρύνουν την κόρη τους από το νησί, για να μη ξαναϊδή ποτέ πια τον Πιέρο.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δέν ήταν πια άρρωστος, ήταν θυμωμένος. Χωρίς μιλά, άγριο-κοίταζε τις γυναίκες, που επιτέλους κατάλαβαν: Ο στομαχόπονος ήταν πρόφασι για να φύγουν. Μία στιγμή, η κοντέσσα του είπε στ' αυτί: — Ήταν κι' εκείνος;...

Την άποψήν δυνάτα; — Δέν ξέρω! μή με σκοτίζεις! Η Τζένη συλλογίστηκε: «Για τον Τζέμη θα είνε... Θα μιάς έπιασε πού κοιτάζομαστε...».

Αλλά — περίεργο πράγμα! — η Τζένη δέν αισθανόταν ένοχο τον έαυτό της. Ούτε υπερίσταν, ούτε φοβόταν. Τι μπορούσε να της κάνει ο πατέρας της, πού τη λάτρευε; Θα το έλεγε: «Τόν κοιτάζα α-πλώς, όπως κοιτάζα όλο τον κόσμο. Δέν έχω τίποτα μαζί του, ήσυχάστε!»... Και θα την πίστευαν, γιατί η Τζένη δέν έλεγε ψέμματα ποτέ. Μόνο το αίσθημα, χωρίς να το καταλαβαίνει, την έσπρωχνε τώρα να πη ένα... μικρό. Αλήθεια, μήπως είχε τίποτα μαζί του; Είχαν γνωριστεί, κοιταζόνταν σάν γνώριμοι, μπορεί και να χαμογελούναν ο ένας σ'όν άλλον. Αυτό δέν ήταν τίποτε σπουδαίο. Επιτέλους δέν θα το ξανάβλεπε. Στο έξης θα τον έ-δλεπε σάν ξένο. Άν το άπαιτούσαν, και σάν έχθρο.

Κι' άλλο, βλέπετε, μικρό ψέμα-μας ήταν έτοιμη να πη η Τζένη. Γιατί ποτέ δέν θάποφάσιζε να κοιτάξη τόν Πιέρο σάν έχθρο. Θα πρόσεχε μόνο, θα φυλάγόταν, να μην πιάσουν πάλι καμιά... φιλική της ματιά.

Δέν έχω τίποτα! είπε άπότομα ο πατέρας ήμα έφτασαν στο σπίτι και κλείστηκαν οι τρεις στο ίδιο εκείνο σα-λονάκι του άπάνω πατώματος. Άδριο όμως φεύγουμε για το Γεράκι. Να έτοιμαστήτε από άπάνη. Είνε νωρίς ά-κόμα για έπνο. Θα μείνουμε κεί., πολύν καιρό.

Τώρα η Τζένη δέν είχε καμιά άμ-φιβολία: Ο πατέρας της άπόψε την έπιασε καί, για τιμωρία, την έξώριζε στο Γεράκι.

Μά τόσο μεγάλο κακό είχε κάνει; Δέν μπορούσε να το καταλάβη, να το χωνέψη. Δέν είχε τίποτε όμως. Στάρχονικά σπύια εκείνου του και-ρού, οι γυναίκες δέν συζητούσαν τις θελήσεις και τις διαταγές του οικο-κύρη. Στη χώρα; Στη χώρα! Στην έξοχή; Στην έξοχή!

Ούτε η Δερβίσινα είχε τίποτε σ'όν άνδρα της μπροστά στη Τζένη.

— Καλά, φιθύρισε μόνο, να έτοι-μαστούμε και να φύγουμε.

— Άδριο πρωί-πρωί! είτε ο κόν-τε—Δερβίσις.

Και τις άφησε. Έπρεπε να ξε-χωρίσουν τα ρούχα που θάπαιναν μαζί τους και να τα βάλλουν σ'ά μπα-ούλα. Η Δερβίσινα θέλησε να φο-νάξη άμέσως και την καμαριέρα, αλ-λά η Τζένη δέν τόν άφησε.

— Ύστερα, της είπε, το ξεχώ-ρισμα το κάνουμε μόνες μας.

— Άδριο πρωί-πρωί!... είπε ο κόντε Δερβίσις.

Ήθελε να μιλήσουν. Και σε λίγο άρχισε:

— Πώς σου φαίνεται αυτό; Ήταν ανάγκη τώρα να ξεσηκωθού-με και να κλειστούμε στο Γεράκι, κι' άγάτη... κι' άγάτη του κ. Τζέμης; Τι φταίω εγώ, άν ήταν άποψη στο θέατρο; Τι φταίει;

— Τόν χαιρέτησες; ρώτησε η μητέρα.

— Όχι!

— Τόν κοιτάξες;

— Όπως όλο τον κόσμο!... Δέν τόν άγριοκοίταξα βέβαια σάν... έχθρο.

— Μπορεί. Μά ο πατέρας σου παίρνει τα μέτρα του... για κάθε έν-δεχόμενο.

— Τι ένδεχόμενο;

— Δέν ξέρω. Αύτός μπορεί να σ' έβαλε στο μάτι. Μπορεί να σ' ένοχλήση... Όταν, παιδί μου, έχουν κάτι άγαντή το πολύτιμο, το κρύβουν απ' τούς έχθρους όσο μπορούν. Νά το ξέρεις!

— Κι' εγώ είμαι αυτό το άγαντή το πολύτιμο;

— Φυσικά! Οι γονείς τι άλλο πολύτιμοτερο έχουν, απ' τα παιδιά τους;

— Τό πιστεύω. Μά εγώ είμαι κανένα άψυχο πράγμα; Κανένα άγαλμα; κανένα διαμάντι; Δέν είμαι πλάσμα ζωντανό, με ήυχή, με θέληση; Μπορεί να με... να μ' ένοχλήση κανείς, ήμα δέν θέλω;

— Γιατί όχι; Νομίζεις πως θα σε ρωτήσει αύτός, άν τούρφη στο νού να κάνει π'ά δικιά του;

— Ποιά δικιά του; (Και τα τρία αυτά φουστάνια να πάρω;).

— Φτάνουν τα δύο... Τό κόκκινο ές το... Τα δικά του, να!...

Νά σε κοιτάξη μπροστά σ'όν κόσμο, να τόν καταλάβουν, να γίνη σου-σουρο, νάρχισουν οι κακές γλώσσες... Θέλουν και πολύ;

— Μά έχετε την ιδέα... πως μ' έρωτευθήκα;

— Πούδς τόν ξέρω!...

— Όποτε... αύτόν δέν τόν νοιάζει πού οι οικογένειές μας έχουν έχθρα;

— Θα νομίζη ίσως πως ήμα θελήση, μπορεί να τις συμφιλιώση.

(Άν έχη τύχη!...)

— Νά με πάρη δηλαδή;

Η κοντέσσα φάνηκε στενοχωρημένη.

— Με το νού του πάντα! φώνα-ξε. Άς τολμήση και θα ιδή!...

Τζένη, σε παρακαλώ, φτάνει. Έσύ δέν έχεις παρά να κινήση το θέλη-μα του πατέρα σου. Κι' εγώ το έ-διο. Θα πάμε τώρα στο Γεράκι.

Θά σε χόση, θα καταλάβη και... θα ξεκουμπιστή. Τότε και μες θα γυρίσουμε. Δέ χάθηκε ο κόσμος.

Η Τζένη δέν μιλήσε πιά. Η έ-δια χτύπησε το κουδούνι, νάρθη η καμαριέρα να τις βοηθήση. Και κα-θώς γέμizαν το μπαούλο, συλλογι-ζόταν.

Μην είχε δική ο πατέρας της; Μήπως η οικογενειακή άξιοπρέπεια επέβαλλε αυτό; Μήπως έκανε κα-λά και φρόνιμα πού ήθελε να προ-λάβη το σούσουρο, την κακογλωσ-σία του κόσμου;

Μπορεί. Άν ο Πιέρος Τζέμης την είχε βάλε στο μάτι, άν δέν τόν έννοιαζε για την έχθρα κι' άν σκεπτόταν να συμφιλιώση τις δύο οικογένειες, χωρίς άλλο θα την ένοχλούσε. Δηλαδή θα την κοι-τάζε, θα προσπαθόσε να την πλη-σίωση πάλι και να της μιλήση, θα της έγραφε ίσως ή θα της μιλούσε με καμιά φιληνάδα... Κι' αύτή τότε τι θύκανε; Θάχε τη δύναμη να τόν περιφρονήση, να μην τόν κοιτάξη, να μην τού άποκρίνεται, να τού κάνει τόν έχθρο; Δύσκολο!

Κι' άν άγτασκορύνταν κι' αύτή στις ένοχλήσεις του, τι θα γινό-ταν; Ο Πιέρος, χωρίς άλλο, θα τη ζητούσε, κι' έτσι θάρχιζε μια έ-στορία, πού ο Θεός ξέρει πως θα τελείωνε!...

Λοιπόν ή έστορία αύτή τράμα-ζε τη Τζένη. Κι' όσο καλός κι' έ-πος-πρέπει της φανόταν ο νέος,

όσο κι' άν τόν συμπάθησε απ' την άρχή, όσο κι' άν θάθελε, άν ήταν βολικό, να τόν πάρη — ά! τι ελκυστική πού θάταν! — προτιμού-σε, για την όρα, την ήσυχία της, και την ήσυχία του πατέρα της, κι' όλοών. Αυτό θα πη πως δέν ήταν άκόμα έρωτευμένη ως το ση-μείο εκείνο πού θα την έκανε νάφρηση τα πάντα, να γίνη έπαναστά-ση κι' ήρωίδα. Η κι' άν ήταν, δέν τόξερε άκόμα, δέν το καταλά-βαινε. Γι' αυτό έρχονε δική του πατέρα της. Και συλλογίζόταν:

«Άς πάμε τώρα στην έξοχή... δέν πειράζει... Άραία περ-νάμε κεί και το χειμώνα... Σιχνά θάχουμε έπισκέψεις... Θα πι-ναίνο καθάλα, θα κάνω έκδρομές μαρινές... Νά μη βρέξη μόνον, μά να κινή κρύο δέ με νοιάζει... Στο σπίτι θάνάβουμε φωτιά... Θα κάθωμαι και θα διαβάζω... Θα παίζω πιάνο... Θα ζωγραφί-ζω... Τιποτε δέ θα μου λείπη... Μόνο πού θα χάσω μερικές πα-ρασώσεις της Μανέι... Μά δέ βαριέσαι! Όταν θα γυρίσουμε, ή καμιά θα έινε άκόμα έδώ. Γιατί, ήμα ιδή κι' άποδίδη, ο Πιέρος θα φύγη... Άς πη κι' αύτός στο καλό!... Τι να τού κάμω κι' έγώ; Άφού ύπάρχει στη μέση ήνα τόσο μεγάλο έμπόδιο, θα πη πως δέ θέλει ή τύχη... Όλα σ'όν κόσμο είνε τυχαία. Εμείς τι μπο-ρούμε!...».

Σε δύο ώρες οι έτοιμασίες τελείωσαν. Μά κι' οι σκέψεις της Τζέ-νης. Έπειτα κληρώθηκε η μητέρα της κι' έπρεπε να κοιμηθή κου-ρσισμένη με ήσυχη.

Τό πρωί, από τό δερβίεριο παλάτι ξεκίνησαν: πρώτα ήνα καιρό με τα μπαούλα, έπειτα ήνα καροτσό με την ύπηρεσία και, καμιά ώρα άργότερα, ή μεγάλη καρότσα με την οικογένεια.

Στο παλάτι, πού κλείστηκαν μέσα δια σχεδόν τα διαμερίσματά του, έμεινε μόνο ήνας ύπηρετης για να το φάγη. Άπό τις άμέ-τρητες ήμας μπαλκονόπορτες της φράσσας, μερικές, στο άπάνω πά-τωμα, έμειναν άνοιχτές, γιατί ο κόντε-Δερβίσις δέν ήθελε να φανή το σπίτι άμωσος κατάλειστο κι' έρημο. Όποιος πήγαινε, θάβλεπε από τόν ύπηρετη:

— Λείπουν... πήγαν για λί-γες μέρες στο Γεράκι.

— Και πότε θα γυρίσουν;

— Άδριο; μεθαύριο; δέν ξέ-ρω καλά.

Ήταν μια ήμερα συννεφια-σμένη. Τα τοπία της χειμωνιάτι-κης έξοχης με τα κοκκινοκίτρινα δέντρα και τα γυμνόφυλλα άμπε-λια, περνούσαν μπροστά στη Τζέ-νη μεγαλολικά. Η φύση της με-τάβωσε λίγο-λίγο τη μεγαλολία της. Κι' όταν, κατά τις έντεκα, — ο ήλιος δέν είχε φανεί σαμνη — άντίκρινε από μακριά τη βίλλα του Γερακιού, άσπρη, κρύα, κάτω από ήνα γκρίζο ουρανό κι' άνάμε-σα σε προσωινικές γεμίτες, ξερά-η κοντέσσα:

— Νά ή έξορία μου!...

ΣΤ'

Ο ΠΙΕΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΩΝΙΑ

— Τι γίνεται ή φιληνάδα σου ή κοντέσσα;

— Ποιά; ή Τζένη του Δερ-βίσις; Δέν ξέρω. Έχω να την ιδώ μέρες.

Σάν τη Νανά του Κεράκι, πού τη ρωτούσε, κι' ο Πιέρος είχε να ιδή την κοντέσσα μέρες. Δέν φανόταν ούτε σ'όν περίπατο, ούτε στο Καζίνο, ούτε στο θέατρο. Κι' από τούς δικούς της το ίδιο, κανένας. Τι έπαθαν; τι έγιναν; Μην ήταν κανένας τούς άρρωστος βαριά και δέν έβγαίνουν ούτε οι άλλοι; Για φαντάσου νάταν ή ίδια ή Τζένη!...

— Δέν περνάς από το σπίτι της, να ιδής;

— Μά τόσο ένδιαφέρεστε;...

— Έ, άποωδότητε... — Καλά, καλά. Θα πάω σήμερ' αύριο, θα μάθω και θα σάς πω.

Αλλά ή Νανά, όταν την έπαισε ο Πιέρος, δέν είχε πεί. Κι' οι μέρες περνούσαν, κι' οι Δερβίσινοι άφαντοι όλοι!

Μην έφταναν να ταξίδι, ως την Άθήνα, ως την Κέρκυρα, ίσως κι' ως τη Βενετία; Ά, μιά! Ο Πιέρος, περνώντας από την Πλατεία Ρούγα, έβλεπε πάντα, στο πάτωμα πού θάταν οι κρεβατοκάμαρες, με-ρικές γούλλες άνοιχτές και μόνο τις τζαμπούρες κλεισμένες. Άν έ-λειπαν σε ταξίδι, όλες οι γούλλες δέν θάταν κατάκλειστες;...

Σίγουρα κάποιο άρρωστο θύχαν. Μά ούτε να ρωτήση κανέναν τολμούσε — και στη Νανά άκόμα δέν ήθελε να φανή πως άνησυχόσε τόσο πολύ — ούτε καμιά τύχη άνοιγε καμιά είδηση.

Κι' ήρθε ή 17 τού Δεκέμβρη, ή γιορτή τού Άγίου Διονυσίου, το μεγάλο πανηγύρι.

«Σήμερα θα μάθω χωρίς άλλο! — συλλογίστηκε ο Πιέρος — δέν έχω παρά νάκολληθώ τη λιτανεία. Άν είν' έδώ οι Δερβίσινοι, μπο-ρούν να μη βγούν στα μπαλκόνια τους να την ιδούν; Και θα ιδώ άν

θάνα όλοι ή άν θα λείπη κανένας...».

Τό πρωί στις δέκα, κάτω από ήναν ήλιο λιγάκι χλωμό, ή μεγάλη πλατεία τού Άμμιου, ή παραθαλάσσια, μαύριζε από κόσμο. Εκεί-κάτω, στο βάθος, ή εκκλησιά τού Άγίου και το πανήγυρο καμπαναριό, πού σκορπούσε ήχους γλυκούς και χαρισματικούς απ' όλες τούς καμπάνες. Τα παρθένα και τα μπαλκόνια τών σπιτιών γεμάτα γυναίκες. Κα-ρότσες και καροτσόνα κονθαλούσαν τούς έπίσημους με τις στολές τους και τα παρόσημα. Η μπάντα της Φιλαρμονικής διασχίζει την πλατεία κι' ήνα θριαμβευτικό έμβατήριο. Στο λιμάνι, ήνα δάσος από κατόπια σημασιολόγια. Τό θέαμα είνε όμορφο. Κι' ο Πιέρος, άνακατεμένος με το πλήθος, τό απολαμβάνει. Χρόνια και χρόνια, από μικρός, είχε να ιδή αύτή τη χειμωνιάτικη λιτανεία τού Άγίου. Και σιμμερίζεται την άντισημνησία όλου εκείνου τού κόσμου πού περιμένει τώρα το συγ-νητικό της ξεκίνημα.

Και νά, άξαφνα άντηχεί μια κανονά. Είνε το σύνθημα. Όλοι στρέ-φουν τα μάτια πρós την πόρτα της εκκλησίας. Εκεί φάνηκε το άγιο Λείψανο, όρθιο μέσα στη χρυσή του λίκρινα, κάτω από μια πλούσια ούρανιά. Ο κόσμος ξεσηκώνεται και σταυροκομάται. Τό καμπαναριό αλалаζει. Οι κανονιές, από τη στεριά κι' από τη θάλασσα, έξακολου-θούν. Και σιγά-σιγά, ή πομπή, σχηματισμένη κιόλα από τόν τελε-τάρχη στο πλάτωμα της εκκλησίας, ξεκινά.

Μπροστά, μιά-μιά, οι πελώριες, οι ποικιλόχρωμες, οι μεσαιωνικές σημαίες τών Σιντεγκιών, σε μια σειρά άτελείωτη. Είνε ολοκόκκινες, είνε ολόμπλεες, είνε παρδαλές, άλλες με σταυρούς, άλλες με σι-ματα κι' άλλες με εικόνες άγίων.

Ακολουθεί ή μπάντα. Έπειτα ο κλήρος, σε στίχο διπλό — άμέτοι-τοι παπάδες και δέκαιο με τα λα-πρότερα τους άμικρα — κι' έπειτα το άγιο Λείψανο με την ούφανιά, πού το κρατούν σ'ούς ώμους πα-πάδες και το περιστοιχίζουν οι ά-νώτεροι κληρικοί. Άπό πίσω ο Δεσπότης, ο όραιος εκείνος Δε-σπότης με τη μίτρα του, την πα-τερίτσα του κι' ολόκληρη την άρ-χιερατική του στολή. Και δίπλα του, κι' από πίσω του, μέσα στο τετράγωνο πού σχηματίζουν στα-τιώδες και ναύτες, οι έπίσημοι: νομάρχης, προφύραρχος, πρόξενος, άνώτεροι ύπάλληλοι, άξιωματικοί. Στολές, φράσα, ψηλά καπέλα, τρικαντά, χρυσά γαζόνια, παρόση-μα. Και τέλος ο άμέτρητος λαός. Ντόπιοι και ξένοι, χωράτες και χωράτες, καπέλα και φέσια. Η τάξη είνε άπαραύλλη. Ο τελε-τάρχης — ήνας παπάς με το μαύ-ρο του ρόσο και το άσημένο του μαστούνι — τρέχει από τη μια ά-κρη της λιτανείας ως την άλλη, προλαβαίνοντας κάθε άταξία, κά-θε διατάραξη στο σγέδιο της γι-νομένης πομπής. Κι' όσοι είχαν σταθεί από το ήνα μέρος κι' από το άλλο, για να την ιδούν, περ-νώντας την ακολουθούν, κι' ή ού-ρά της μεγαλώνει, μεγαλώνει. Άπό την πλατεία τού Άμμιου, πού σι-γά-σιγά άδειάζει, μπαίνει στο στενό τού Άγίου Λουκά. Άπό κεί θα πάρη την Κάτω Ρούγα, θα δια-ρχίση έτσι όλη σχεδόν την πόλη ως τις κεντρούς Πλατείες, και

Και καθώς γέμizαν το μπαούλο, συλλογίζόταν...

θα πάρη την Πλατεία Ρούγα για να γυρίση...

Ο Πιέρος, μονάχος, ακολουθούσε. Σιγοπερπατώντας, κοντοστεκό-μενος, έκαμε σχεδόν μια ώρα ως να φτάση, με την ούρά της λιτα-νείας, κάτω απ' το παλάτι τού Δερβίσι. Αλλά ούτε Τζένη είδε, ούτε άλλον απ' τούς δικούς της. Στά μπαλκόνια ήσυχη. Μόνο σε δύο τού πρώτου είχαν κρεμάσει χαλιά κι' είχαν βγάλει άσημένα θιματήρια πού κάπνιζαν. Οι τζαμπούρες όμως ήταν κρεμάστες κι' όλες οι άλλες γούλλες της φράσσας, από πάνω ως κάτω, επίσης κλειστές!

Άρισμένος οι νοικοκυραίοι έλειπαν. Κάποιος από την ύπηρεσία θα είχε σπολίσει τα δύο έκείνα μπαλκόνια για τη λιτανεία πού θα περ-νούσε, όπως τό συνήθιζαν τα σπύια τάρχονικά. Αλλά κανείς δέν ήταν εκεί για να την ιδή. Ούτε φίλοι ή συγγενείς είχαν πάει, όπως σ'άλλα σπύια της Ρούγας, πού τα μπαλκόνια τους κόντευαν να γε-μιστούν. Κι' άρρωστο νάχαν σ'όν Δερβίσι, οι μπαλκονόπορτες θάταν άνοιχτές και τα μπαλκόνια γεμάτα. Αυτή ή κλεισούρα, αυτή ή έ-ρημια, μαρτυρούσε την άπουσία.

Όστε είχαν φύγει για ταξίδι;

Αυτό, για τόν Πιέρο, ήταν τώρα το πιθανότερο. Δέν μπορούσε να φαντασθή πως, έξαπίας του, ο Δερβίσις πήρε τα θηλυκά του και τά-κρινε στην έξοχή! Αλλά πού να είχαν πάει; Γιατί έκαναν ταξίδι χειμώνα καιρό; Για διασκέδαση, ή για κάποια υπόθεση, από κάποια άνάγκη;

(Ακολουθεί)

Ἡ Μάνη ἦταν τότε χωρισμένη σὲ δύο κομμάτια. Στὴν Κάτω-Μάνη καὶ Μέσα-Μάνη. Ὁ Μανιάτης ποιητὴς Νικητῆς Νυφάκος, ποὺ ἔζησε κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, μᾶς λέγει σὲ στίχους, ἀρκετὸ πετυχημένων, ποῖα χωριὰ ἀποτελοῦσαν τὴν Κάτω Μάνη.

Τὰ Τσουνκαλιά, τοὺς Καλονόους, Παχνά-
(νικα καὶ Λάγεια,
Μεγάλη χώρα ὡμορφη πολλὰ καλὴ καὶ
(άγια,

Ἀρχὴς μὲ τις συχνὴς «Βεντέτες» καὶ
τις ἐκθροισαίῳες πού εἶχε μὲ τις γειτο-
νικὴς αἰῶες. Καὶ τότε ἐδόθη ἀπορροὴ νὰ

τότερα ἐξελίχθη σὲ μεγάλη ἐπιχείρησι.

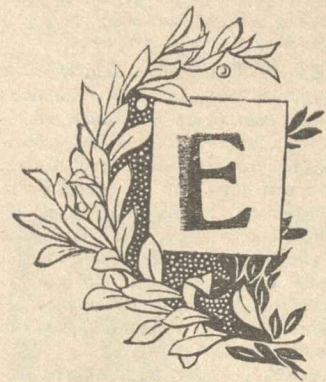
Dor Karayila

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΣ

Για οξική θωπώ θεραπεύεται χοιριάζεται
γχειρήσεις. Για το άλλο ζήτημα ήθελα να σās
ράνω, αλλά δέν γνωρίζω τη διεύθυνσί σας.
Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΣΑΣ

'Η καλλιτεχνική ζωή τής Κυβέλης

B'.

ΤΣΙ λοιπόν παράγγειλαν στον Λεονάρδο ότι δεν μπορεί το παιδί να μείνει εκεί που βρίσκεται, αφού αυτός δεν το κράτησε στο σπίτι του. Και την ίδια μέρα έστειλαν στην δόξον Μιχαήλ Βόδα, ξαναπάρει τη μικρή Κυβέλη και την ξαναέλειψαν στο Όρφανοτροφείο.

Η δύστυχη ή Μαρία έφώναξε, έκλαιγε, παρακάλεσε... Μά δεν έχουμε τίποτα.

—Το κορίτσι, της είπαν, το πήρε ο κ. Λεονάρδος για τον εαυτό του κι' όχι για να τζοκάρει εσείς.

Κι' αφού το πήραν πειά, η Μαρία άρχισε να κλαίει απαρηγόρητα. 'Ο κ. Ντάνος προσπάθησε να την ησυχάσει. Μάταια όμως... Η Μαρία πήγε να πεθάνει από τον καύμο της. Λίγο έλειψε να χάσει το φως της από τα πολλά κλάματα... Μά και ο Ντάνος λυπήθηκε πολύ. Έκρυβε τη λύπη του για να μην λυπάται περισσότερο η Μαρία, μά και κρυφά έννοιε πηγή μέσα του...

Η Μαρία, την ίδια μέρα που της πήραν το παιδί, το είχε στο Λεονάρδο και του πρόσθεσε πως δεν μπορεί να υπομένει το χωριμό. Τού τόνισαν ότι αν δεν ξαναπαίρνει το παιδί, θα πεθάνουν από τη λύπη κι' αυτή κι' ο άντρας της...

Ο Λεονάρδος είχε αγαθή καρδιά και τους λυπήθηκε και πάλι.

—Καλά, κυρά-Μαρία, της είπε, 'Εγώ θα τα διορθώσω.

—Πάρτο το παιδί, του πρόσθεσε η Μαρία, και κράτησέ το κοντά σου... 'Ετσι θα μπορέσει να το βλέπει και θα μού σβήνει ο καύμος...

Ξαναπήγε λοιπόν ο Λεονάρδος στο Βρεφοκομείο.

Η διευθύντρια του έκανε μικρά παύματα και τον έρωτησε πώς το κοριτσάκι δεν βρέθηκε στο σπίτι του.

Έκείνος έδωσε λόγους όπως-όπως το πράγμα και είπε ότι αυτό δεν θα ξαναγίνει. Έξήγησε λοιπόν να του δώσουν πάλιν το παιδάκι και υποσχέθηκε ότι δεν θα το δώσει πια στη Μαρία, αλλά θα το έχει αυτός στο σπίτι του διαρκώς.

Η διευθύντρια έπεισθη. 'Επειτα ο Λεονάρδος ήταν πολύ σημαντικό πρόσωπο στην τότε αθηναϊκή κοινωνία. Και τούτωσε του ίδιου τώρα την Κυβέλη.

Στο σπίτι του Λεονάρδου τότε έγιναν νέες χαρές. Η κυρά-Μαρία με δάκρυα στα μάτια δέχθηκε εκεί την Κυβέλη.

Αυτή τη φορά η κυρά-Μαρία συμφώνησε να μείνει διαρκώς στο σπίτι του Λεονάρδου και να βοηθήσει και σ' άλλες εργασίες κι' όχι μόνο να μαγειρεύει. Κι' αυτό τώκαμε για να γίνει πάντα εκεί κοντά στην Κυβέλη.

Ανάμεσα στ' άλλα ανέλαβε η Μαρία να κάνει και την πιαστή της κόρης του Λεονάρδου και να την βγάλει περπατά, Δέχθηκε κι' αύξηση πολύ την δουλειά της, άρχισε μόνο να ζή κοντά στο ξανθό κοριτσάκι με τα γαλιανά μάτια...

Το πεταγμένο λοιπόν μέσα στη ζωή σαν κάτι άχρηστο, το πλασματάκι που βρέθηκε χωρίς συγγενείς και χωρίς προστασία στον κόσμο, γίνθηκε πια φιλοχούμενη της αρχοντικής οικογένειας των Λεονάρδων. Και από πεντάρφανο και παρατεταμένο πραγματάκι, η μεγάλη καρδιά του Λεονάρδου το πήρε και το χάρισε στην Τέχνη, στην όποιαν εθροιάμενος!

Στο αρχοντικό του Λεονάρδου η Κυβέλη ήταν σαν μια μικρή ξανθή κοκλίτσα. Την ντύσανε καθαρά και όμορφα. Της χέναν τις ξανθές μπουκλίτσες και την έκαναν πιο πολύ όμορφη... Η κόρη του Λεονάρδου την αγαπούσε και την είχε πάντα κοντά της. 'Επαιζε μ' αυτή σαν με μιά κοκλίτσα...

Τον Λεονάρδο η Κυβέλη τον αγαπούσε σαν πατέρα. Και όσο μεγάλωνε τον γνώριζε πιο καλά κι' έβλεπε ότι πρέπει να τον ευγνωμονή πάντα... Μά και την κυρά-Μαρία την αγαπούσε, αν και η χοντρή αυτή γοργά ήτο λίγο παράξενη. Μεταχειριζόταν άγρια κά-

Η κ. Κυβέλη
(Σκίτσο του κ. Α. Κορογιαννάκη—1929).

ποτες φορές την Κυβέλη και την έμεινε. Ανάθετα όμως ο Λεονάρδος πάντα έφευγε στην Κυβέλη για να κ' ευγενικά.

Περφόρο έινε ότι η κυρά-Μαρία όσο περνούσε ο καιρός, έφευγε πιο άγρια στην Κυβέλη. Ένδο την αγαπούσε πολύ, την τερνιόσε. Κάπου κάπου μάλιστα την έδεχνε...

Και τώρα ως ιδούμε πως φάνηκε η πρώτη αλήθεια της Τέχνης τής Κυβέλης.

Κάποτε, νήπιον ακόμα, η μικρή Κυβέλη, πήγε στο θέατρο. Την πήραν μαζί τους οι Λεονάρδοι σε μια παράσταση του θιάσου της κ. Εδαγγελίας Παρασκευοπούλου. Τότε η διαλεκτική αυτή ήθοποιός ήταν ακόμα στην άκμή της. Εθροιάμενε στα έργα του Βερναρδάκη και έχαιρε κόσμο... Το Κοινό την απεθόσε και πολλές φορές της έδινε τα έλογα από το άμαξι και της το έσερνε ο κόσμος για να δείξει τον θαυμασμό του... Κάποτε μάλιστα το Κοινό ανάγκαζε την Παρασκευοπούλου να βγάλει και λόγο!... 'Άλλοι καιροί, άλλα ήθη...

Η μικρή Κυβέλη λοιπόν, που για πρώτη φορά έβλεπε θέατρο, άρρωσώθηκε πολύ στο να κοιτάξει τον τρόπο του παζιματος της Παρασκευοπούλου. Και αυτό έκανε μεγάλην εντύπωση στους Λεονάρδους.

Αλλά πιο μεγάλη ήταν η εντύπωσή τους, πραγματική έκπληξη, όταν την άλλη μέρα η Κυβέλη άρχισε να μιμείται τον καστάνι. Τας κινήσεις και το παζίμο της Παρασκευοπούλου! Έκπληξαν λοιπόν και ο Λεονάρδος και η κυρία του και η κόρη του και έκινταν την μικρούλα που έμεινε, που είχαν ιδεί το θράδι. Και η μίμησης ήταν πολύ πετυχημένη, πολύ άριστη.

—Περφόρο! είπεν ο Λεονάρδος. Αυτό το κοριτσάκι έχει ταλέντο ήθοποιού...

—Πραγματικά, έθεώρεσε και η κυρία του.

Μά η μίμηση της Κυβέλης δεν εστάμην στην Παρασκευοπούλου. Σε λίγες μέρες άρχισε να μιμείται τον καστάνι. Τας κινήσεις του και την φωνή του. Κατόπιν έμμιθη τον καρβουνάρη. Άρχισε έπειτα να μιμείται την φωνή, τας κινήσεις και τους τρόπους όλων των γύρω της προσώπων. Με πολλή τέχνη έμμιετο την κυρά-Μαρία και κατόπιν και τους Λεονάρδους...

Ο Λεονάρδος είχε πεισθεί πια ότι αυτό το διαβολοκόριτσο είχε μέσα του ισχυρότατο ταλέντο ήθοποιού.

—Δεν πρέπει να πάει χαμένο τέτοιο δυνατό ταλέντο, έλεγε. Θα κ' αμα κ' αμα να χαθεί!

Ανάμεσα στον κόσμο που έδεχτο ο Λεονάρδος στο φιλόξενο σπίτι του ήτο και ο καθηγητής της απαγγελίας κ. Μάρκος Σιγάλας.

Ο Σιγάλας ήταν εκείνη την εποχή περίφημος τίποτος των 'Αθηνών. Κοιμήτος, κοσμάς, κωξέρ. Περίφημος στις κοσμικές συναναστροφές. Ήλικίας τότε 35 περίπου χρονών. 'Εσύχαζε παινιού κι' ήταν κομφορμισμένος, μ' ένα στενι έφαρμωστό ζακετάκι...

Έκείνη την εποχή περίπου και ο μακαρίτης λαοφίλης τότε ποιητής 'Αχιλλεύς Παράσχος, άπήγγελε το περίφημο τετράστιχο:

«Και τούτο το άμφιβίο,
Σιγάλας ο Θρηάτης,
Είπε ακόμη φοιτητής...
"Έχει καιρόν ο νέος!..."

Και σαν να το επρόβλεπεν ο Παράσχος. 'Ο Σιγάλας είνε ακόμη και σήμερα φοιτητής! 'Έχει καιρόν ακόμη να πάρη το δίπλωμά του...

Ο Ισόβιος λοιπόν αυτός φοιτητής έδιδασκε από τότε απαγγελία, διηγείτο ανέκδοτα, είχε κοσμικές σχέσεις, εθροιάζε τα δημοφιλή κορίτσια, άπήγγελε και συγχρόνως έμμιετο την φωνή και την απαγγελία του Χ. Τριζοτή, του Θ. Δεληγιάννη και όλων των άλλων πολιτικών ανδρών εκείνου του καιρού.

Ο Λεονάρδος λοιπόν που ήταν γλετζές, φαγάς και φιλόξενος μαζί, συχνά έκαλούσε τον κ. Σιγάλα σε γεύμα. Κ' έπειτα κι' εκείνος είνε καλοφαγάς και τού άρεσε η καλή συντροφιά, έδεχτο πάντα τις προσκλήσεις. Κατά τα γεύματα αυτά έγινετο και όληνη συζήτηση περί Τέχνης, όληνη απαγγελία και όληνη μιμική...

Σ' ένα απ' αυτά τα γεύματα έφαγα ο Λεονάρδος είτε στον κ. Σιγάλα:

—Τί θα πής αν σου παρουσιάσω μιά σπουδαία καλλιτέχνηδα;
—Καλλιτέχνηδα; έρωτησεν ο κ. Σιγάλας. Και ποή την έχεις κρημένη;
—Έδω μέσα στο σπίτι μου. Είνε μικρή, μά θαυμαστή. Χωρίς τ' άσπεια...

Ο κ. Σιγάλας γεμάτος περιέργεια, έξήτησε να την γνωρίσει. Και ο Λεονάρδος έστειλε να την φέρουν στο τραπέζι.

Παρουσιάσθη η μικρή Κυβέλητα ντυμένη και μακιγμέντη. Μά ο Λεονάρδος της έδωσε θάρος. Της είνε να μιμηθή την κ. Παρασκευοπούλου. Και η Κυβέλητα σκρόθηκε και άρχισε να παίζη τους ρόλους της κ. Παρασκευοπούλου, με πολλήν ομοιότητα... 'Επειτα, μόλις της είπεν ο Λεονάρδος, έμμιθη τον καρβουνάρη, τον καστάνι και άλλον...

Ενώ όλοι την κοίταζαν με περιέργεια κι' έλεγαν με το θέαμα της μικρής μίμου, ο κ. Σιγάλας είχε ένθουσιασθεί. Και γεμάτος χαράν ανέκραξε:

—'Έχει ταλέντο! Αυτή η μικρούλα έχει σπουδαίο ταλέντο! Και με αναλαττικότερο τρόπο έξήγησε στο Λεονάρδο την κρίση του αυτή. Τον έβεβαιωσε ότι το ταλέντο της Κυβέλης είνε ισχυρό και βέβαιο.

Τότε ο Λεονάρδος είπε στο Σιγάλα με απόφαση:

—Την παραλαμβάνεις;
—Πώς;
—Ναι, θέλεις να την παραλάβης και να την κάμης τέλεια καλλιτέχνηδα της σκηνής;
—Πώς δη; άπάντησε ο κ. Σιγάλας.

Και γεμάτος πεποίθηση για το ταλέντο της Κυβέλης, την παρέλαβεν ο κ. Σιγάλας.

Αύριος από την άλλη ημέρα ο κ. Σιγάλας άρχισε να έξασκη το ταλέντο της Κυβέλης. Στην αρχή της έμμιετο μ' απαγγελία μικρά ποιημάτια. Και η μικρούλα τα μάθαινε μ' εύκολαν άπάνταση.

Ο κ. Σιγάλας μάζε διηγήθηκε μόλις του όλα αυτά και άκουη και σήμα μάζε είπεν ότι θαμιάει την άπληρη εκείνη της μικρούλας Κυβέλης. 'Οτι της έλεγε, το έννοησεν άμέσως. 'Οτι της μάθαινε, το άποστήθε στη στιγμή. Και όλα τ' άπήγγελε με χρώμα και με κέφι...

Το νόστιμο δέ είνε ότι μετ' άλλης ημέρας η Κυβέλητα έμμιετο άκούη και τον ίδιο τον δάσκαλό της, τον κ. Σιγάλα!

Η δασκαλία του κ. Σιγάλα προήγαγε. Στο μεταξύ όμως η Κυβέλητα είχε φθάσει σε ηλικία που έπρεπε να μάθη και γράμματα. Τότε εύρεθη κάποιος άλλος ευγενικός προστάτης, ο κ. Ι., που της έστειλεν ένα δάσκαλον. 'Ο δάσκαλος αυτός σε μικρό χρονικό διάστημα της έμαθε να διαβάει και να γράφει.

Από τότε η δασκαλία του κ. Σιγάλα έγινε συστηματικότερη. Την έμαθε κι' έδιδασκε μόνη της τα ποιήματα για να τα μάθη. Της έμμιετο και διάβασμα θεατρικό. Και μαζί και ντιζόν θεατρική και απαγγελία.

Η Κυβέλη δεν είχε μόνο χάρισμα μιμητικής σπουδαίο, είχε και φωνή πολύ καθαρή και θεατρική.

—'Αχ! Μιά φωνή καμιάνα. Σωστή καμιάνα, ας λέω! μάζε έλεγε με θαυμασμό ο κ. Σιγάλας.

Πραγματικά η Κυβέλη από πολύ μικρή, είχε πολλά θεατρικά προσόντα. Μιμική Τέχνη, δημοφιλία, φωνή όμορφη, ντιζόν καθαρή...

Ο κ. Σιγάλας ήταν ένθουσιασμένος μ' αυτή! Κι' όλο της μάθαινε νέα ποιήματα. Πρώτα ποιήματα του Χάρνε σε μετάφραση 'Αγγέλου Βλάχου, έπειτα στίχους του 'Ιω. Πολέμη και κατόπιν τον περίφημο 'Ματρώο του Ι. Στρατήγη.

Έτσι η Κυβέλητα έπαινοσσε καλά. Από πολύ μικρούλα ήτο και μιά καλλιτέχνη της απαγγελίας με τόσα χαρίσματα. Μά δεν ήταν βήθος και ήθεμο κορίτσι. 'Εδείχνετο νευρική και παράξενη. Παρουσίαζε ιδιοτροπίες και παραξενιές ανεξήγητες...

Έξωφρα αϊθήρηκε η αγάπη της στην κυρά-Μαρία που την έδεχνε και την έμμιετο. Την αγάπησε περισσότερο από τους Λεονάρδους, που την έπεριποιούντο τόσο και της έφεροντο τόσο μιλιά... Μιά μέρα λοιπόν έφανε μόνη της από το σπίτι των Λεονάρδων κι' έγκαταστάθηκε στο σπίτι της κυρά-Μαρίας και άπήγγελε και όληνη μιμική...

Έκει έβουσε μ' αγάπη θερμή προς την άεστη χονδρογυναία που την τερνιόσε! Αυτή η παράξενη αγάπη της Κυβέλης, έκανε τον κ. Σιγάλα ν' άπορή. Δεν μπορούσε να την έξηγηση.

Πραγματικά δεν είχε η καμμένη η Κυβέλητα κανένα άλλον στον κόσμο. Μά κι' οι Λεονάρδοι την αγαπούσαν το ίδιο. 'Ισως και πιο πολύ. Μά εκείνη αγαπούσε μόνο την χονδρο-Μαρία.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

—Τί θα πής αν σου παρουσιάσω μιά σπουδαία καλλιτέχνηδα;
—Καλλιτέχνηδα; έρωτησεν ο κ. Σιγάλας. Και ποή την έχεις κρημένη;
—Έδω μέσα στο σπίτι μου. Είνε μικρή, μά θαυμαστή. Χωρίς τ' άσπεια...

Ο κ. Σιγάλας γεμάτος περιέργεια, έξήτησε να την γνωρίσει. Και ο Λεονάρδος έστειλε να την φέρουν στο τραπέζι.

Παρουσιάσθη η μικρή Κυβέλητα ντυμένη και μακιγμέντη. Μά ο Λεονάρδος της έδωσε θάρος. Της είνε να μιμηθή την κ. Παρασκευοπούλου. Και η Κυβέλητα σκρόθηκε και άρχισε να παίζη τους ρόλους της κ. Παρασκευοπούλου, με πολλήν ομοιότητα... 'Επειτα, μόλις της είπεν ο Λεονάρδος, έμμιθη τον καρβουνάρη, τον καστάνι και άλλον...

Ενώ όλοι την κοίταζαν με περιέργεια κι' έλεγαν με το θέαμα της μικρής μίμου, ο κ. Σιγάλας είχε ένθουσιασθεί. Και γεμάτος χαράν ανέκραξε:

—'Έχει ταλέντο! Αυτή η μικρούλα έχει σπουδαίο ταλέντο! Και με αναλαττικότερο τρόπο έξήγησε στο Λεονάρδο την κρίση του αυτή. Τον έβεβαιωσε ότι το ταλέντο της Κυβέλης είνε ισχυρό και βέβαιο.

Τότε ο Λεονάρδος είπε στο Σιγάλα με απόφαση:

—Την παραλαμβάνεις;
—Πώς;
—Ναι, θέλεις να την παραλάβης και να την κάμης τέλεια καλλιτέχνηδα της σκηνής;
—Πώς δη; άπάντησε ο κ. Σιγάλας.

Και γεμάτος πεποίθηση για το ταλέντο της Κυβέλης, την παρέλαβεν ο κ. Σιγάλας.

Αύριος από την άλλη ημέρα ο κ. Σιγάλας άρχισε να έξασκη το ταλέντο της Κυβέλης. Στην αρχή της έμμιετο μ' απαγγελία μικρά ποιημάτια. Και η μικρούλα τα μάθαινε μ' εύκολαν άπάνταση.

Ο κ. Σιγάλας μάζε διηγήθηκε μόλις του όλα αυτά και άκουη και σήμα μάζε είπεν ότι θαμιάει την άπληρη εκείνη της μικρούλας Κυβέλης. 'Οτι της έλεγε, το έννοησεν άμέσως. 'Οτι της μάθαινε, το άποστήθε στη στιγμή. Και όλα τ' άπήγγελε με χρώμα και με κέφι...

Το νόστιμο δέ είνε ότι μετ' άλλης ημέρας η Κυβέλητα έμμιετο άκούη και τον ίδιο τον δάσκαλό της, τον κ. Σιγάλα!

Η δασκαλία του κ. Σιγάλα προήγαγε. Στο μεταξύ όμως η Κυβέλητα είχε φθάσει σε ηλικία που έπρεπε να μάθη και γράμματα. Τότε εύρεθη κάποιος άλλος ευγενικός προστάτης, ο κ. Ι., που της έστειλεν ένα δάσκαλον. 'Ο δάσκαλος αυτός σε μικρό χρονικό διάστημα της έμαθε να διαβάει και να γράφει.

Από τότε η δασκαλία του κ. Σιγάλα έγινε συστηματικότερη. Την έμαθε κι' έδιδασκε μόνη της τα ποιήματα για να τα μάθη. Της έμμιετο και διάβασμα θεατρικό. Και μαζί και ντιζόν θεατρική και απαγγελία.

Η Κυβέλη δεν είχε μόνο χάρισμα μιμητικής σπουδαίο, είχε και φωνή πολύ καθαρή και θεατρική.

—'Αχ! Μιά φωνή καμιάνα. Σωστή καμιάνα, ας λέω! μάζε έλεγε με θαυμασμό ο κ. Σιγάλας.

Πραγματικά η Κυβέλη από πολύ μικρή, είχε πολλά θεατρικά προσόντα. Μιμική Τέχνη, δημοφιλία, φωνή όμορφη, ντιζόν καθαρή...

Ο κ. Σιγάλας ήταν ένθουσιασμένος μ' αυτή! Κι' όλο της μάθαινε νέα ποιήματα. Πρώτα ποιήματα του Χάρνε σε μετάφραση 'Αγγέλου Βλάχου, έπειτα στίχους του 'Ιω. Πολέμη και κατόπιν τον περίφημο 'Ματρώο του Ι. Στρατήγη.

Έτσι η Κυβέλητα έπαινοσσε καλά. Από πολύ μικρούλα ήτο και μιά καλλιτέχνη της απαγγελίας με τόσα χαρίσματα. Μά δεν ήταν βήθος και ήθεμο κορίτσι. 'Εδείχνετο νευρική και παράξενη. Παρουσίαζε ιδιοτροπίες και παραξενιές ανεξήγητες...

Έξωφρα αϊθήρηκε η αγάπη της στην κυρά-Μαρία που την έδεχνε και την έμμιετο. Την αγάπησε περισσότερο από τους Λεονάρδους, που την έπεριποιούντο τόσο και της έφεροντο τόσο μιλιά... Μιά μέρα λοιπόν έφανε μόνη της από το σπίτι των Λεονάρδων κι' έγκαταστάθηκε στο σπίτι της κυρά-Μαρίας και άπήγγελε και όληνη μιμική...

Έκει έβουσε μ' αγάπη θερμή προς την άεστη χονδρογυναία που την τερνιόσε! Αυτή η παράξενη αγάπη της Κυβέλης, έκανε τον κ. Σιγάλα ν' άπορή. Δεν μπορούσε να την έξηγηση.

Πραγματικά δεν είχε η καμμένη η Κυβέλητα κανένα άλλον στον κόσμο. Μά κι' οι Λεονάρδοι την αγαπούσαν το ίδιο. 'Ισως και πιο πολύ. Μά εκείνη αγαπούσε μόνο την χονδρο-Μαρία.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Ο κ. Σιγάλας όμως δεν την άφησε την Κυβέλητα κι' όταν έκείνη έφυγεν από το αρχοντικό του Λεονάρδου, πήγαινε και στην εργώλη του μαistro-Ντάνου και της έξακολουθούσε κι' εκεί την δασκαλία της απαγγελίας και της μιμικής. Έκει, έπειτα από τον 'Ματρώο του Στρατήγη, της έμαθε την 'Νευροφιλία της Νέγκρη, την 'Αιταναία του Χάρνε, το 'Νερομένο κωσά, του Ι. Πολέμη... Κι' η Κυβέλητα τα μάθαινε όλα με πολλήν εύκολία και τα χρωμάτιζε με τρόπον όμορφο και γοητευτικό.

Ο κ. Σιγάλας έμεινε κατάπληκτος με την πρόοδο της μικρούλας μαθητριάδας του.

—Αυτό είνε φαινόμενο! έλεγεν ένθουσιασμένος.

Η κυρά-Μαρία, από την στιγμή που η Κυβέλητα ξαναγύρισε στο σπίτι της, σκέφθηκε ότι έπρεπε να την δάξη σε κάποια δουλειά. Η ξανθή μικρούλα ήταν τότε δέκα χρονών. Η Μαρία σκέφθηκε ότι θα μπορούσε να μάθη μιά τέχνη για να ζή. Και όσο για την απαγγελία και για το θέατρο, ως έξακολουθούσε τα μαθήματά της με τον κ. Σιγάλα, αφού της άρεσε κι' αφού ο καλός κύριος λεφτά δεν έζητούσε για την δασκαλία του.

Αυτές τις σκέψεις της η κυρά-Μαρία τις άνεκόνισε στον άντρα της, τον μαistro-Ντάνο. Και κείνος τις έδέχθη. 'Αποφασίστηκε λοιπόν να γίνη έτσι: η Κυβέλη να μη σέ κάποια δουλειά να μάθη τέχνη και στίς ώρες που είχε ελεύθερες να κάνει το μαθήμα της με τον κ. Σιγάλα.

Μιά μέρα λοιπόν η κυρά-Μαρία την έβαλε μαθήτρα σε μιά γνωστή της μοδίστρα εκεί κάπου στη γειτονιά της, στη Βάθια. Τις πρώτες μέρες η Κυβέλητα πήγαινε στο μοδιστράδικο, μά δεν είχε διάθεση να μάθη μοδίστρα. Και μάλιστα μιά μέρα τώσασε και όρθα-κωστά έδδλωσε στη Μαρία πως δεν θέλει να ξαναπάει στο μοδιστράδικο.

Κ' η κυρά-Μαρία έλεγε θυμωμένη στο Ντάνο:

—'Έχει το διάλολο μέσα της για θέατρο! Τί να την κάμουμε;...

Μά ο Ντάνος... άπαντούσε...

Έπειτα κι' από την άποτυχία του μοδιστράδικου, ο κ. Σιγάλας παρέλαβε άριστικώς την Κυβέλητα. Είπε στους δυο γέροντες με πεποίθηση:

—Δεν υπάρχει ανάγκη να μάθη άλλη τέχνη το κορίτσι. 'Αφήστε την σε μένα να την μάθω, ότι πρέπει και θα βγή να παίζη σε έσπεριδες και όργατερα στο θέατρο. Μη φοβάστε. Δεν θα πάει χαμένη...

Ο κ. Σιγάλας την παρέλαβε με όλο του τον ένθουσιασμό για να την φορέσει ως μιά διαλεκτική καλλιτέχνηδα της απαγγελίας. Έβλεπεν όλα τα δυνατά του. Την έδιδασκε όσο μπορούσε πιο καλά. Κι' έτσι μάζε έλεγε τελευταία γεύματα άκούη με ικανοποίησι, μά και με καύσιον καύμο:

—'Αχ, φίλε μου, έγώ την έπαισα την Κυβέλη! 'Εγώ την άνεκάλυξα και την άτεκάλυξα κατόπιν! Την παρέλαβα από την μακαρίτη Λεονάρδο και από την κυρά-Μαρία όταν δεν ήταν τίποτες και την παρουσίασα σχηματισμένη καλλιτέχνηδα!... Μά έπειτα έγώ έξάστη...

...λέγε για τόσους και για τόσους και έρχονταν το πρώτο της διδάκαλο...

—'Αχ, φίλε μου, έγώ τις έβουσα μια-μια κι' έπειτα μάζε τις πάσαν... Οι κόποι μου έρχονταν! 'Ετσι έγινε και με την Κυβέλη. Παρουσιάσθηκε κατόπιν μεγάλου έξουρετου ταλέντο. Μά έγώ το καλλιέργησα. Μά έχω βρει πάθος από ταλέντο. Δεν έχω βρει μόνον την Κυβέλη, άλλα πολλές, πάμπολλες... Η καμνη άθηναϊκή κοινωνία έδρε τους κόπους μου και τους καρπούς των.

Και βέβαια έβλεπε έπαινος και κάθε ευγνωμοσύνη στον κ. Σιγάλα, γιατί πραγματικά αυτός παρουσίασε την Κυβέλη ως καλλιτέχνηδα.

Η πρώτη δημοσία έμμεναις της τέχνης της Κυβέλης, έγινε στον φιλολογικό Σύλλογο 'ΑΠαρνασσού.

Βρισκόμαστε στο 1899. Η Κυβέλητα θα ήταν τότε 12 χρονών ή κάτι περισσότερο.

Έξωφρα το Συμβούλιο του 'Απαρνασσού σκέφθηκε να δημοσιεύη κάποια καλλιτεχνική γάρη με την διοργάνωση διαγωνισμού απαγγελίας. 'Ο σκοπός των διαγωνισμών αυτών ήταν να φανούν νέα ταλέντα θεατρικά ή άπιδες απαγγελίας. Ήταν τότε η εποχή που έγινετο κάποια θεατρική ζήτηση με την άσταση του Βασιλικού Θεάτρου.

Προεκηρύχτηκαν λοιπόν οι διαγωνισμοί αυτοί της απαγγελίας και κατόπιν τον άρίστησαν ο καθηγητής του Πανεπιστημίου και κατόπιν πρωθυπουργός κ. Σπύρος Λάμπος και ο καθηγητής και συγγραφέας Βερναρδάκης.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

264

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

265

Η δυσία του πλοίαρχου Μποννεβάλ

μου όμως να σας παρακαλώ να του κάνετε μερικές αλλαγές... Μην τρομάξετε!... Πρόκειται για κάτι μικρογραφία που δεν θα χάσουν διόλου το έργο σας. Αυτό το δοκίμιο είναι ζωντανό, γεμάτο ρεαλισμό και αλήθεια, και σας λέω καθαρά ότι α' άρεσε πάρα πολύ!... Σας εξομολογούμαι μάλιστα ότι μία μικρή σκηνή του μου έκανε μεγάλη εντύπωση!... Σας αρέσει παράξενα, δεν είν' έτσι; Έχω διαβάσει βέβαια ένα σωρό δοκίμια φρίκης, κι όμως ποτέ μου δεν ένοιουσα την εντύπωση που μου έκαναν μερικά λόγια που έχετε στο τέλος της δευτέρας πράξεως του έργου σας... Θυμάστε ποιά; Είπε εκείνα που φωνάζει ο νεαρός μεταλλωρύχος σας τη στιγμή που πλημμυρίζει ή στού το από τα νερά: «Βοήθεια!... Το νερό ανεβαίνει!... Μαμά! Μαμά!...»

Με κατάρτισε τόσο περίεργα, αγαπητέ μου κύριε, κι έχετε δίκιο... Σας βεβαιώνω όμως ότι αυτά τα λόγια κι έκαναν π' ανατριχίλα... Δεν φραντασθήκατε βέβαια ποτέ, ότι αυτές ή κραυγές, ή λίγο μελοδραματικές, του νεαρού μεταλλωρύχου, ο οποίος, μπροστά στο θάνατο, φωνάζει τη μαμά του, είνε αληθινές!... Έγώ όμως μπορώ να σας το αποδείξω καλύτερα από κάθε άλλον... Αυτές τις κραυγές τις άκουσα εγώ ο ίδιος στις πιο τραγικές στιγμές της ζωής μου...

Εδώ και δεκάδες μήνες μου έρχε μία αλλόκοτη και δραματική περιπέτεια... Ήσουν κι εγώ ένας από τους ναυαγούς του υπερκαϊνέιου «Φερνάν-Ντιμόν»... Σ' αυτό το ναυάγιο λοιπόν συνέβη κάτι που θα μου μείνη αλησμόνητο.

Εγνώριζε τότε από την Αθήνα με τον θείο μου, Έταξενδριόπουλο, λοιπόν με το «Φερνάν-Ντιμόν» κι είχαμε φτάσει, την ώρα που νύχτωνε, κοντά στις γαλλικές ακτές, δίχως να μας συμβή τίποτε... Την άλλη μέρα το πρωί θα μπαίναμε στο Μπορντώ, Η θάλασσα εκείνη τη νύχτα ήταν ήσυχη. Το υπερκαϊνέιο, κατάφωτο, έφερε σαν ένα μαγκλό παλάτι πάνω στα μαύρα κύματα. Οι επιβάτες του, χαρούμενοι που έφταναν πειά στην πατρίδα, έχορευαν, έπαιζαν μπριτζ κι έκαναν τον περίπατό τους πάνω στις γέφυρες... Ο ούρανός ήταν γεμάτος από λαμπρά άστρα. Κι ήμιστε όλοι προίλοι από τη χαρά μας.

Εξάφνου το πλοίο, σάν να σκόνταψε κάτω, τραντάχτηκε κι έτρεξε βιάζοντας!... Κι αμέσως, μέσα στη γενική σιωπή που απλώθηκε, καταλάβαμε ότι ή μηχανές είχαν σταματήσει. Αυτό ήταν όλο... Έπειτ' από λίγες στιγμές, το υπερκαϊνέιο άρχισε να βουλιάζει... Δεν μας έπιασε πανικός, όπως συμβαίνει πάντα σ' αυτές τις περιπτώσεις. Η διάσωσης των επιβατών άρχισε με τάξη, χωρίς ύστερικές κραυγές και ασυνάρτητες διαταγές. Έτσι οι ναύτες μπόρεσαν κι έβρισαν όλες τις βάσεις στη θάλασσα... Έγώ μπήκα στην τελευταία που περιμενε για να παραλάβη και τον πλοίαρχο Μποννεβάλ...

Ο Μποννεβάλ ήταν ένας αξιοθαύματος θαλασσιός. Ψυχραιμός, με γενναία καρδιά κι άφοσιωμένος στο κανείς άλλος στο καθήκον του. Δεν κατέβρισε από τη γέφυρα του πλοίου του, παρά μόνο όταν βεβαιώθηκε ότι κανείς, απολύ-

τως κανείς δεν έχει απομείνει πειά στο «Φερνάν-Ντιμόν», κι όταν είδε ότι τον περιμέναμε με κίνδυνο να βουλιάξουμε κι' έμεις από στιγμή σε στιγμή...

Πραγματικά, το υπερκαϊνέιο βυθιζόταν γρήγορα και αν καθυστερούσαμε ακόμα λίγο, θα έσπινε κι' έμιας μέσα στη θίνη του... Έχω ακόμη μπροστά στα μάτια μου τον σκοτεινό όγκο του που χαμήλωνε, χαμήλωνε μέσα στα κύματα και τη σιλουέτα του Μποννεβάλ, έρβουν άσπαστο στο κατάστρωμα, να κυττάει τη γέφυρα του με το διαπεραστικό του βλέμμα...

Ο άστυνόμες του πλοίου ήταν μαζί μας. Εφρόναζε λοιπόν στον Μποννεβάλ:

— Κύριε πλοίαρχε, έλατε!... Κάνετε πειά το καθήκον σας!...

Ο Μποννεβάλ τότε κατέβρισε, χωρίς να βγάλει λέξη. Ωστόσο, μόλις μπήκε στη βάρκα μας, ρώτησε ανήσυχος τον άστυνόμο:

— Δεν νομίζετε κι' έσείς ότι δεν υπάρχει πειά κανένας άλλος στο πλοίο;

— Δεν υπάρχει πειά κανένας, κύριε πλοίαρχε!... Οι αξιωματικοί σας έφραξαν παντού και δεν άφραξαν κανένα... Όλοι οι επιβάτες βρίσκονται στις βάσεις. Ο τελευταίος που κατέβρισε είσατε σεις!...

— Βικτόρ, λοιπόν! φώναζε ο Μποννεβάλ στους ναύτες της βάρκας.

Τα κομμάτια άρχισαν να χτυπούν τα κύματα...

Ο πλοίαρχος μάς έστειλε ένα τελευταίο αποχαιρετισμό με το μαντίλι του...

Στην ησυχία εκείνης της ώρας δεν άκουγόταν τίποτ' άλλο, παρά ή απαίσια βοή των νεαρών που πλημμυρίζαν το «Φερνάν-Ντιμόν». Και το υπερκαϊνέιο χαμήλωνε, χαμήλωνε διαρκώς... Κάποτε-κάποτε μόνο άκουγόγοντοσαν άσπρη ύπόκυφα σφαιρίσματα και παράξενοι θόρυβοι, που έκαναν τον πλοίαρχο Μποννεβάλ να τεντώνη ανήσυχος τ' αυτί του...

Εξάφνου όμως ανατριχιάσαμε όλοι μας!... Είχαμε άκουσει, πράγμα που έκανε τον πλοίαρχο να πεταχτεί διόλου από τη θέσι του, να στάνουν από το πλοίο ή κραυγές, ή ασταρκιζές εκείνες κραυγές, κύριε μου, για τις οποίες σας μιλούσα εδώ και λίγη ώρα... Κάποιος — ένας άνθρωπος δίχως άλλο — ούρλιαζε στο βάθος μιας καμπίνας:

— Βοήθεια!... Το νερό ανεβαίνει!... Μαμά! Μαμά!...

Πριν προφτάσουμε λοιπόν να τον ευποδώσουμε, ο πλοίαρχος είχε πέσει κιόλας στη βάρ-

λασσα. Κόιμητοσε γρήγορα... Σε λίγο τον ξαναβρήκαμε πάνω στο κατάστρωμα, το οποίο εκείνη τη στιγμή έβριζε δυό μόλις μέτρα πάνω από τα κύματα...

Έμεις τότε πλησιάσαμε πάλι με τη βάρκα μας. Ο Μποννεβάλ όμως, με αυστηρό τόνο, διάταξε τον άστυνόμο ν' απομακρυνθούμε αμέσως και χωρίς καμιά συζήτηση...

Εκείνος έσκυψε το κεφάλι και τον άκουσε. Και καταλαβαίνετε ότι μόλις προφτάσαμε να σωθούμε, το υπερκαϊνέιο βουλιάζε πιο γρήγορα απ' όσο είχαμε υπολογίσει κι' ή βάρκα μας λίγο ακόμα και θα σερνόταν κι' αυτή μέσα στην άβυσσο που άνοιξε ο γκρος του «Φερνάν-Ντιμόν». Ο πλοίαρχος, πριν τον καταβεί ή θάλασσα, μάς έστειλε έναν τελευταίο αποχαιρετισμό, με το μαντίλι του.

Όταν ήσυχασε ή θάλασσα, δεν μπορούσαμε να βρούμε πειά τον πλοίαρχο Μποννεβάλ. Προτίμησε να καθί κι' αυτός μαζί με το πλοίο του, αφού δεν κατάβρισε να σώση και τον τελευταίο του επιβάτη.

Ποιός ήταν όμως; Εδώ ακριβώς βρίσκεται όλο το παράξενο μυστικό αυτής της ιστορίας...

Τα χαράγματα συναντήσαμε ένα ατμόπλοιο που έφραζε από τις Άντιλλες, τραβώντας για τη Χάβρη. Κι όταν βρεθήκαμε όλοι όσοι ήμαστε στις βάσεις πάνω στο κατάστρωμά του, ο άστυνόμες που είχε σώσει τα βιβλία του, έκανε γενικό προσκλητήριο... Το πλήρωμα, οι επιβάτες κι' όλο το προσωπικό του υπερκαϊνέιου είχαν γυμνώσει από τον θάνατο... Δεν έλειπε κανείς!... Έλειπε μόνο ο πλοίαρχος Μποννεβάλ, θύμα του καθήκοντος και εξ αιτίας κάποιου λησθεπάθι, δίχως άλλο, κάποιον λαποδότη, του οποίου δεν θα μιλούμε ποτέ τ' όνομα και που κι' αυτός επλήρωσε πολύ ακριβά την τρέλλα του...

Καταλαβαίνετε λοιπόν τώρα γιατί το δοκίμιο σας, γιατί ή «κραυγή» σας προτάδωναν, μου έκαναν τόσο μεγάλη εντύπωση... Με φάνετα όμως ότι συγκινηθήκατε κι' έσείς από την ιστορία μου... Έχετε χάσει το χρώμα σας!... Τι έχετε λοιπόν, αγαπητέ μου κύριε Ματιέ;

Με συγκορπίτε... Η φωνή... μέσα στο πλοίο... έφώναζε, δεν είν' έτσι, τα λόγια που έχω βάλει στο στόμα του νεαρού μεταλλωρύχου μου;

Ακριβώς!...

Και το ναυάγιο έγινε... στις 13 Μαΐου... κατά τις όχθες ή ώρα το βράδυ...

Μάλιστα... Στις 16 Μαΐου... Κατά τις όχθες!...

Τότε, αυτό... είνε αφάνταστο, κύριε!... Στις 16 του περασμένου Μαΐου ο ραδιοφωνικός σταθμός του Παρισιού είχε μεταδώσει την παράδοση της «Στοάς 130», ή οποία είχε παχτεί εκείνο το βράδυ στην ειδική αίθουσά του, Μαντενίτε λοιπόν εύκολα τι είχε συμβεί... Κάποιος επιβάτης θ' άκουγε ασφαλώς το έργο μου μέσα στην καμπίνα του κι' ένα μαγκλό φορητό ραδιόφωνο από αυτά που κοιβάον οι ταξιδιώτες μέσα στη βολιτσα τους... Την ώρα λοιπόν που ναυαγίον, άφησε άνοχτο το ραδιόφωνο κι' έτρεξε να σωθή σε κάποια βάρκα...

Το ραδιόφωνο όμως εξακολουθούσε να μεταδίδη τους διαλόγους του έργου μου... Δεν ήπαρξε λοιπόν κανένας επιβάτης στο πλοίο, όπως είχε νομίζει ο πλοίαρχος Μποννεβάλ. Υπήρχε μόνο μία φωνή!... Η φωνή του ήφιστου, ο οποίος τόσα μίλια μακριά από το μέρος του ναυαγίου, έπαιζε το δράμα μου μετροστό στο μικρόφωνο του ραδιοφωνικού σταθμού...

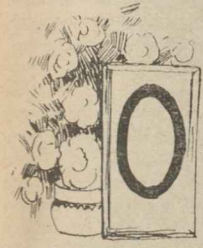
Θέε μου!... φώναζε σασπιμένος ο διευθυντής του «Ελευθέριου Θεάτρου». Αυτό είνε απίστευτο!... Άρραστεί μου κι, Ματιέ, αυτό το μυστικό πρέπει να μείνη μεταξύ μας... Ο κόσμος είνε τόσο κακός!... Δε τον άφρασαν να νομίζει ότι ο πλοίαρχος Μποννεβάλ απέθανε για να σώση έναν άνθρωπο... Θα σας παρακάλεσω μόνο ν' αλλάξετε αυτά τα λόγια... Αυτά τα λόγια μου κάνουν κακό!... Τώρα μάλιστα με κάνουν ν' ανατριχιάζω όσο συλλογίζομαι θα θυσίαστανε δικαί ο δικτυχιμένος πλοίαρχος Μποννεβάλ!...

ΜΟΡΙΣ ΡΕΝΑΡ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Πώς πέθανε ή Κλεοπάτρα;

Τι υποστηρίζουν οι ιστορικοί. Πώς απέφασσαν οι δυό έρασται ν' αυτοκτονήσουν. Η δοκιμές των δηλητηρίων στους δούλους. Πώς θρέθηκε νεκρή ή Κλεοπάτρα. Το μυστήριο του θανάτου της.

άνουν ότι ή παντοδύναμη βασίλισσα της Αιγύπτου προέβη στο διάδημά της αυτό μετά την καταστροφή του στόλου της και του στόλου του έρωστού της Αντωνίου, από τους Ρωμαίους, στο Άκτιον το 30 π. Χ., όταν δηλαδή ήταν πειά σχεδόν αιχμάλωτη του νικητού Οκταβίου.

Φάνετα, ωστόσο, ότι ή αυτοκτονία της Κλεοπάτρας ή μάλλον ο τρόπος αυτός της αυτοκτονίας της, δεν είνε γεγονός απολύτως εξακριβωμένο, αλλά μάλλον ένας θρύλος, μία παράδοση, πολύ αληθοφανής όμως, και καθόλου άπαιστη...

Τόσο ο Αντώνιος, όσο και ή Κλεοπάτρα, άρρατο καιρό πριν απ' τη ναυμαχία του Άκτιου, προσπαθούσαν την ήττα τους, είχαν άποψήσει ν' αυτοκτονήσουν. Ο Αντώνιος έλεγε ότι το μαχαίρι του θα του έμενε ως το τέλος ποτό, και πως όταν έφτανε ή μοιραία στιγμή θα σκοτώνονταν κι' αυτό, έκτος αν έφραζε στο πεδίο της μάχης τον θάνατο που έφραξαν, τον τιμω και δοξάζαμενο.

Όσο για την Κλεοπάτρα, είχε λάθει κι' αυτή την ίδια ήρωική απόφαση. Τη γαίωζε φρίκη ή ιδέα πως μπορούσε να συμβή αιχμάλωτη στη Ρώμη, πίσω από το θριαμβευτικό άρμα του Οκταβίου, του ανήρωτου που τον μισούσε όσο κανένας άλλον στον κόσμο. Από αυτό τον τρομερό έξετελισμό, από αυτή τη διαπάλη, ήταν χιλίες φορές προτιμότερος ο θάνατος. Να, αλλά με τι τρόπο να πέθανε;

Η Κλεοπάτρα δεν ήταν μονάχα φορέα, ήταν και άρασιμαθής. Η άσχημα και ο πόνος της προσενοούσαν φρέση. Δεν ήθελε λοιπόν ν' αυτοκτονήσει με δηλητήριο, γιατί, έκτος από τους πόνους που θα της προκαλούσε θα παραμορφωνόταν, έστω και για λίγες στιγμές, τ' όραό της πρόσωπο, από τους φρικτούς μορφασμούς της οδύνης.

Ήθελε λοιπόν να δοή ένα θάνατο ήρεμο, γλυκό, δίχως πόνους, και για να δοή τον ιδεώδη αυτόν θάνατο δεν έδωσσε να θυσίαση εκατοντάδες ανθρώπων. Διάταξε δηλαδή τους γιαιρούς της και της έτοιμασαν διάφορα άγνωστα, ως τότε, δηλητήρια, τα οποία έδωσε κατόπιν να πούν διάφοροι κατάδικοι και δοίλοι για να δη έπάνω σ' αυτούς τ' άτυχεθματα τους.

Παρατήρησε λοιπόν τότε ότι τα δηλητήρια πειά θανάτωναν γρήγορα, προκαλούσαν δραματικούς πόνους και παραμόρφωναν τρομερά το πρόσωπο, ενώ άνητέως τα πειά ήπα, έκείνα που προκαλούσαν θάνατο πιο αργά, ήσαν λιγότερο οδυνηρά και παραμόρφωναν πιο λίγο το πρόσωπο.

Μετά τα δηλητήρια των βοτάνων, ή Κλεοπάτρα δοκίμασε τα δηλητήρια των φειδιών και φαρμακερών έρπετων. Και πάλιν εκατοντάδες φυλακισμένοι και σκλάβοι βρήκαν ακιρό θάνατο, θανατώνομενοι, κατά διαταγήν της Κλεοπάτρας, απ' τα πιο φαρμακερά φειδια του Νείλου, 'Απ' δ' αυτά τα πειράματα, τα πληρωμένα με τις ζωές άθωνών ανθρώπων, ή Κλεοπάτρα κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι το διάλυμα της ασπίδας είνε το μόνο που δεν προκαλούσε ούτε πόνους, ούτε σπασμούς, αλλά μία νάρκη, σινοδοιμένη από ένα έλαφρό ιδρώμα το προσώπου, και ότι με μία έξασθένια βαλμιαία όλων των αισθήσεων προέβει ένα θάνατο τόσο γλυκό, ώστε όσοι πεθαίνον απ' αυτόν,

φάνονται σάν κοιμισμένοι.

Όταν ή Κλεοπάτρα βεβαιώθηκε για το άνοδυνο και τόσο γλυκό αυτό είδος του θανάτου, έλαβε πειά την απόφαση της: Δεν θα έφρασε το θάνατο ούτε από το μαχαίρι που κάποτε άσπαζε, ούτε από το δηλητήριο που φέρνει πόνους και παραμορφώνει: θα τον έφρασε από το φαρμακερό διάλυμα ενός φειδιού, της ασπίδας...

Λέγουν ότι στην αυτοκτονία δεν έφρασε τόσο πολύ την Κλεοπάτρα ή ήττα της, όσο κάποια ψυχρότης απέναντι της και κάποια καχυποψία που άντελήφθη στην διαγωγή του Αντωνίου. Ο Ρωμαίος στρατηγός, φράζε δύσπιστος και καχύποπτος, φοβόταν μήπως τον δηλητηρίαζε ή φίλη του, για να φανή έτοιμη εχάριστη στον Οκταβίο και να τον έξευμενισή. Και ή δυσπιστία αυτή τον είχε κυριεύσει σε τέτοιο σημείο, ώστε κάθε φορά που γειμάζε με την Κλεοπάτρα, έβριζε προηγουμένως τους

Η Κλεοπάτρα (Άρχαιο Αιγυπτιακό ανάλυσσο)

άηρητες και δοκίμαζαν τα κρασιά και τα φαγητά, έπειδή φοβόταν μήπως ήσαν δηλητηριασμένα.

Για να του αποδείξει ή Κλεοπάτρα πως δεν έκανε κακά να την υπονέμεται, μία μέρα σ' ένα γεύμα φερόσε στο κεφάλι της ένα στεφάνι με λουλούδια δηλητηριασμένα. Κατά το τέλος του γεύματος, σύμφωνα μ' ένα έθιμο ρωμαϊκό, ή Κλεοπάτρα έπαι στον Αντώνιο να πει κρασί άνακατωμένο με φύλλα λουλουδιών. Ο Αντώνιος πήρε τότε το στεφάνι της, το ξεφούλλισε μες στο κύπελλό του, το οποίο έφερε στα χείλη του για να πει το περυσμένο του. Η Κλεοπάτρα όμως του έπιασε τότε το χέρι και του έπαι:

— Κυτάε! τόσο άδικο έχεις κι' με υποπτεύεσαι. Αν ήθελα να πεθάνω και αν μου ήταν δυνατό να ζήσω χωρίς έσένα, θα σ' έμπόδιζε να πεις αυτό το κρασί!

Και συγχρόνως κάλεσε ένα σκλάβο και τον διάταξε να πει από το κύπελλο του Αντωνίου, Ο δυστυχής δούλος ήπαι το δηλητηριασμένο ποτό και πέθανε στη στιγμή.

Ας δοίμε όμως τώρα πως πέθανε ή Κλεοπάτρα. Η διήγηση του Πλουτάρχου είνε ή πιο γνωστή και εκείνη στην οποία στήριχτηκαν οι περισσότεροι ιστορικοί. Όταν ο Οκταβίος είχε μπει πειά στην Αλεξάνδρεια και περιέκλεισε το άνακτορο, ή Κλεοπάτρα, καθώς διηγείται ο Πλούταρχος, αφού έκανε το συνηθισμένο της λουτρό κι' έφραξε άπάνω της τα πιο σπάνια άρώματα, κάθισε στο τραπέζι της, στο οποίο της σερβίρισαν τα πιο θαυμάσια φαγητά και ποτά. Κατά την διάρκεια του γεύματος, παρουσιάστηκε στην είσοδο του παλατιού ένας χωρικός που κρατούσε ένα πανέρι. Οι Ρωμαίοι φύλακες, τους οποίους είχε βάλει εκεί ο Οκταβίος, τον ρώτησαν τι είχε μες στο καλάθι του. Εκείνος το ξεσκεπάσε και τότε οι φύλακες είδαν ότι ήταν γεμάτο σίκα. Ο χωρικός, βλέποντας ότι θάναζαν οι φύλακες την άμομφα και το μέγεθος των σίκων του, τους έλεε χαμογελώντας να πάρουν μερικά απ' αυτά. Οι στρατιώτες, άγνοητοι πειά, τον άφρασαν να περάσει, χωρίς να φαντάζονται ότι μέσα στο καλάθι, κάτω απ' τα σίκα, υπήρχε ή ασπίς που θα χρησιμοποούσε σε λίγο ή Κλεοπάτρα για ν' αυτοκτονήσει...

Είπε όμως αυτό αληθινό; Υπαίρχε πραγματικά ασπίς κάτω απ' τα σίκα του χωρικού;... Ούτε ο ίδιος ο Πλούταρχος δεν το βεβαιώνει αυτό...

Μετά το γεύμα, συνεχίζει ο Έλλην ιστορικός, ή Κλεοπάτρα διάβασε ένα γράμμα που είχε έτοιμασμένο για τον Οκταβίο και του έστειλε. Κατόπιν διάταξε και βγήκαν όλοι όσοι βρίσκόντουσαν μες στα διαμερίσματά της, και αφού βγήκαν έπαι να κλείσουν τις πόδες. Μαζί της δεν έμειναν παρά δύο γυναίκα από τις πιο έμπιστες ακόλουθούς της.

Όταν ο Οκταβίος διάβασε το γράμμα αυτό της Κλεοπάτρας, από τις φρενές και συγκινητικές παρακατήσεις με τις οποίες τον έπείνε να την φέρουν κοντά στην Αντώνιο, κατάλαβε άμέσως ότι ν' αυτοκτονούσε, αν δεν είχε κάποιες αυτοκτονήσεις. Έστειλε άμέσως στρατιώτες στο παλάτι της, οι οποίοι όμως όταν έφρασαν στα διαμερίσματά της, τη βρήκαν νεκρή.

Έτσι — συνεχίζει ο Πλούταρχος — κανείς δεν έμεινε πειά ερμεί. Η Κλεοπάτρα και ή δυό γυναίκες είχαν πεθάνει, παίροντας μαζί πων για πάντα το μυστικό του τραγικού τέλους των.

Αυτά λέγει ο Πλούταρχος και διάφοροι Ρωμαίοι χρονικογράφοι, παραλλήλως, άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο, την διήγηση του Έλληνος ιστορικού.

Ωστόσο, γεννιέται το ερώτημα: Αφού ο Οκταβίος ήθελε με κάθε τρόπο να σώση την μεγάλη και παντοδύναμη βασίλισσα αιχμάλωτη πίσω από το άρμα του στη Ρώμη, ήταν κατά φαντασίω άδικο άδικο τις πιο ύστερες διαταγές για την προέβη της... Πως λοιπόν ή Κλεοπάτρα άπόρσε να παραγγείλει κοφρά σ' ένα χωρικό να της φέρη την ασπίδα, και πως τα κατάφερε ο χωρικός με το χονδροειδές και τόσο παρυσίαλο μέσο του πανεριού, να κάνει ότι ή βασίλισσα του είχε προγγείσει; Πως;

Απάντησις στο πως αυτό δεν υπάχει. Ο τρόπος του θανάτου της Κλεοπάτρας είνε και θα μείνη ίσως για πάντα ένα από τα πιο σκατεινά, απ' τα πιο άλυτα, απ' τα πιο μυστηριώδη αίνιγματα της ιστορίας.

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΕΝΟΣ ΠΑΤΕΡΑ

...Καρόλα, κατέβηκε άργά, έδειξε μερικές δάχτυλές στον άμαξά του, κι έπειτα, σκυφτός λυγικά, άνέβηκε τη μοχλαρένα σκάλα, κρατώντας στο χέρι τον μιά παλαιά δέσημ έγχαρτον...

Στό κεφαλόσκαλο τόν ύποδεχτηκε ό χρουστάλιστος θνητός, κι άκούοντας μιά βαθειά ύπόκλιση μπροστά του, έλεγε:

— Έξοχότατε... Πολύς κόσμος σάς περιμένει!... Η άδελφός της άναμνηής είνε γεμάτες...

— Δός μου μιά στιγμή νά δώ τίς κάρτες τους... μονομύρισε κορυμμένα ό βαρόνος και προχώρησε στον άντιπάλαμο.

Έκεί ό θυρωρός του παρουσίασε ένα μεγάλο δίσκο άσημένιο, στον όποιο βρισκότουσαν πάμπολλες κάρτες...

Ήσαν ή κάρτες τών προσώπων που περιέμεναν νά παρουσιαστούν στην έξοχότητά του, προσώπων, τά όποια, είτε γιατί δέν μπόρεσαν στό ύπομνηστο νά τόν δούν, είτε γιατί στό μέγερό του θά του μιλούσαν κάπως πώ άνετα γιά τήν ύπόθεσή τους, γέμιζαν τώρα τίς άδελφές άναμνηής, περιμένοντάς τον...

Ό ύπομνηστός έφύξε μιά ματιά γεμάτη άνία στις κάρτες και παραμερίζοντας μερικές μέ τήν δάχτυλό του, διάβασε λίγα όνόματα στην τύχη: Ήσαν όνόματα έλλεικτων προσώπων, άριστοκρατών, τού πλούτου, τών γραμμάτων, των τεχνών και της έπιστήμης, μετεδεδεμένα μέ όνόματα διπλωματικών κι άνωτάτων ύπαλλήλων.

Τά μάτια του βαρόνου πέταξαν μιά ξαφνική άστραπή άγνης. Μα στη σκέπη διή άνωτάτη θέσι του του δημογρονόου κι άφαιμένες ύποχρεώσεις, άναγκαζόντες νά συγκρατήσουν τά άναστασιμένα νεύρα του, έδωσε στη συστασμένη μορφή του μιά βαρύνου αίνιγματική και ψυχρή και είτε στό θυρωρό του:

— Άνάγγειλε διή ήρθα και παρουσιάσε μου τούς έπισκέπτες σύμφωνα μέ τήν έρωστική τους θέσι... Ετοιμάστηκε νύαμη στό γραμείο του, άπαραιοσμένος γιά τήν άνισρή κι άναπόφευκτη έκείνη άγγαρεία. Έξωφρα όμως άνοιξε μιά πόρτα, άκούστηκε μιά πρόσχαρη φωνίτσα, ένα γέλιο παιδικό κι δαδόροσο, κι άμέσως φάνηκε στό καθάφρι ένα χαριτωμένο άγγελουδάκι...

Ανάλαφρο σαν άχνός και πεταχτό σαν πεταλούδα, έτρεξε βιαστικά, κορούσιον, στον βαρόνο, φωνάζοντας του:

— Μπαμπά... Μπαμπά... Μά γιατί άργησες λοιπόν;...

Ό βαρόνος λαχτάρησε στη θωριά του. Ένα φώς άπερίγραπτης εύθυμης έκτασης στά μάτια του και αγγυρόβλησε στό άστρού του πρόσωπο. Ξέχασε μονομιάς κι έννοιες και έπισκέπτες κι ύποχρεώσεις της θέσεώς του, έδίωξε στό διώ τή γιγάντιο κορμί του, σπυρόντας μέ ζωηράδα, και δέχτηκε στην άγκαλιά του τήν τρυφερό του βλασταρόνα:

— Έβελίνα μου... Γλυκεριά μου Έβελίνα... Πώς ήξαρξες πώς ήρθα, χρυσό μου;... ψυθύρισε μέ βαθιά συγκίνηση, ένό συγχρόνως αιλούσε τά μαλλιά της μικρούλας του μοναχοκόρης.

Έκείνη πάλι, μετρεδόντας τά μικροσκοπικά της δαχτυλάκια στό γροίφα γένεια του μπαμπά της, τού έλεγε κελαιδώντας μέ τήν όμορμηκή και δροσερή φωνίτσα της:

— Είδα τ' άλογα, μπαμπά... Είδα τό άμάξι σου άπ' τή παρόνθό μου και ξέφυγα άπ' τή φρονιάδάν... Νύαμη τώρα κοντά σου...

Σταμάτησε όμως άπότομα τήν κοινωτεύλα της και κάρφωσε τά γαλανά της ματάκια στην πόρτα του διαδρόμου. Έκεί, στό καθάφρι του, είχε φανεί ή δαδάνθη μορφή της φρουλιάν, ή άκούα, άφου μονομύρισε γίλιες συγκινήσεις στον βαρόνο, είδε κι έπαθε κατόπιν νά του ξεκολλήση άπ' τήν άγκαλιά της μικρούλα Έβελίνα, μέ τή δικαίολογία διή ήταν θωρα φαγητού και καρόπιν περιπάτου...

Στάθηκε ένα λεπτό διημιμένο ό πατέρας και κίτταξε τήν κορούλα του, ή όποια χανόνταν στον διάδρομο, γυρίζοντας τό κεφάλι της κόθε τόσο και στέλνοντάς του φιλιά μέ τά χεράκια της. Έπειτα, στε-

είδε μέ τρομάρα, βυθισμένη σέ νάρκη και κατακόκκινη άπ' τήν έξαση του πυρετού...

Τό μέγαρο άναστατώθηκε άμέσως άπ' τά άνήσυχια κοινωτεύλά του κι άπ' τίς ταραγμένες, άσυνάρτητες σχεδόν, διαταγές του.

Η γυνάικα του — μιά ύπεροχη, γαλαζομάστη άριστοκράτισ — ξεχασε στη στιγμή τό ψυχικό τούτέ της και σαν άπλή γυναικούλα τού λαού, πετάχτηκε τρομαγμένη άπ' τόν έννο κι έτρεξε νά γονατίση πλάι στό προσκέφαλο του άρρωστου παιδιού της, πού κινδύνευσε σοβαρά...

Τό είχε άρπάξει στό άμεικτό της νύχια ή φοιχή ό φρενίτης... Συγκινήθηκε βαθειά δολάλη ή Ρώμη, άπ' τό δυστύχημα αυτό πού έπληξε τόν βαρόνο. Όλες ή έπιστημονικές έξοχότητες της Ίταλικής έσκαβαν άκατάσταστα έπάνω άπ' τό προσκέφαλο της άρρωστης μοναχοκόρης του και προσπαθούσαν νά τήν άρπάξουν άπ' τήν κορία άναλά τήν Χάρου, ό όποιος μέ πείσμα άγωνιζόταν νά τήν θερσίση...

Η άτυχη μικρή σπάρσε νύχια και μέρα άπ' τήν άγωνία στό καάλενο κρεβάτιό της. Πάνοι άπαύσι και τή βασάνισαν κι ό πυρετός της φλόγιζε τό άδύναμο, μικρούλινο κορμάκι...

Τήν είδε βυθισμένη σέ νάρκη...

νάζοντας άπό λαχτάρα άναγκαστομένη, τράβηξε άκεφα γιά τό γραμείο του...

Άκουσε πεινά νά δέχεται τούς έπισκέπτες...

Έπειτα άπό λίγες μέρες, ή άδελφή Έξοχότης ό ύπομνηστός τόν Όλι κοινωτεύων βαρόνος κι Καρόλα γύρισε στό σπίτι του πολύ άργά τή νύχτα... Άκούσθηκε στό παλάτι άπ' τόν βασιλέα, ύπουργικά συμβούλια κι ό προϊτυολογισμός τού Κράτους, τόν όποιο έπρεπε νά ύποβάλη στη Βουλή έπειτα άπό 15 μέρες — μαζί μέ τό έπίσημο οικονομικό πρόγραμμα της Κυβερνήσεως — διή αυτά τόν είχαν άπορροφήσει σέ τέτοιο σημείο, ώστε δέν είχε μείνει καθόλου στό μέγαρο τόν έκείνη τή γεμάτη κόπους και συγκινήσεις ημέρα...

Ό κοινωτεύων τού τόν βοήθησε νά ξετυθίη, τού έτόμασε ένα πρόχειρο δέπντο, κι ό βαρόνος, πριν πάει στην κρεβατοκάμαρα της ευθύνης του γιά νά τήν διή, τράβηξε πρώτα και έπείσαν σέ δωματίο του έννο της μικρούλας Έβελίνας του...

Μά μόλις μπήκε στό δωματίον πατώντας στό νύχια του, και διενθίνθηκε στό κοιμητικό κρεβάτιό της, κάτω σαν σφιγμένο δυνήρο του πάγωσε τό αίμα. Άκουσε τήν κοινωτεύων βαθειά μικρούλα του ν' άνασάνη μέ κόπο...

Άλαρισμένος, έτρεξε κοντά της και στό ρόξ φώς τού καντηλιού της

κά έπί όρες πολλές... Ή ψυχή του έλειπε άπ' τό κορμί του και πετούσε γύρω άπό ένα κρεβάτιό, μέσα στό όποιο έδινε σιγά-σιγά ή λατρευτή ζωούλα του παιδιού του.

Κι' έκεί πού ό άτελειμένος και τρελλός άπ' τή θλίψη του πατέρας πλανόταν δίχως κανένα σκοπό έδω κι' έκεί, ξαφνικά έννοιωσε τόν έαυτό του γονατισμένο στις ψυχρές πλάκες μιάς μικρούλας, άπονενητής έκκλησίας. Ποιος έστωπώζε δι' έκεί τά βήματά του;... Ποιος τόν άνάγκασε νά μπη στην έρημη και φτωχιά άπό μισόμιας; κανήλες έκκλησίας;... Και ποιος λήγισε τήν ψυχρή και άπιστη ώς τότε ψυχή του σέ σημείο άπέραντο — ό άπορροφημένος άπ' τούς πολιτικούς και κοινωτικούς άγώνες βίαιος παλειμότης — νά μείνη έπί έρες γονατισμένος, μπρος στη σερνική ιερή εικόνα της Θείας Μτρείας, χιόνοντας δάκρυα πικρά και παρακολώντας τήν νά τού χαρίση τό παιδί του;

Ποιος άλλος άπό τόν πύνο τού πατέρα!...

Επιμύρισε πεινά, όταν ό βαρόνος σκαδύθηκε άπ' τό εύλαβικό γονάτισμά του. Έτρεσαν τά πληγωμένα άπ' τίς πλάκες γόνατά του, κι ή κορούλα τόν είχε κορυβιάσει. Μά στην ψυχρή του άνήψεε τώρα μιά μυστική έλπίδα πού τόν πλημμύριζε άπό εύτυχιόμένα προαθήματα...

Τράβηξε γιά τό σπίτι τόν μέ άναλαφρο βήμα, κι' άφου άνέβηκε τό σκαλοπάτι μέ νεανική εύνησία, ώρησε πρός τό δωμάτιο της άρρωστης, πλημμυρισμένος άπό μιά μυστική χαρά.

Είπε τότε στό πρόσωπο όλων τήν ήλιο της ψυχικής άνακοινώσεως. Είρε στα μάτια της γυναικός του διάκρυα εύτυχίας. Είρε στην έκφραση τών γατρών τήν άπνοια γιά τό άνεξήγητο έκείνο θαύμα. Κι' είδε τά γαλανά και κατακοιρασμένα ματάκια της Έβελίνας τού νά κάρφώνονται μέ στοργή στό δικό του...

Έβγαλε μιά κραυγή θαλάμου— κάτω σαν ύμνο εύγνωμοσύνης άπαισης στό Θεό — και λαποθύμησε άπ' τήν εύθυμία του.

Η Βουλή τόν κατανρήφισε τό άπόγευμα της ίδιας ημέρας, όχημα κι' δολάλη τήν Κυβέρνηση μιάς του...

Μά όταν, έπειτα άπ' τή δραματική και σύγρομη έκείνη συνεδρίαση Ξαναγύρισε στό μέγαρό του, τά έχασε όλα στη στιγμή. Έτρεξε γογγά στό προσκέφαλο της Έβελίνας, άκούμπησε άπλάι τού μάγουλού του στά ξανθά και μουσκεμένα άπ' τόν ιδρώτα της άδύναμιάς μαλλιά της, κι' ένό έκείνη τόν έσφύριζε μέ στοργή, μί μπορούστας άπ' τήν έξάντληση νά τού μιλήση, ό ποινεμένος πατέρας ξεστοσε σέ δάκρυα θερμά — τά πρώτα πού έαγούχυνε άπ' τήν παιδική του ήλικία...

Ήσαν δάκρυα βαθειάς στανανίσεως, ιερής χαράς, δόληφνης εύγνωμοσύνης στό Θεό κι' άπεργραπής λαχτάρας και στοργής...

Όλοι περιέμεναν πεινά τόν θάνατό της άπό στιγμή σέ στιγμή. Οι περισσότεροι γατροί είχαν φύγει, χιόνοντας περική τήν παρουσία τους, και μονάρα ό οικογενειακός γατρού καθόταν άπό καθήκον. Δέν μιλούσε καθόλου, μά άπ' τή στάση του καταλάβαινε κανένας πώς τό μοιραίο ήταν κοντά...

Ό βαρόνος περπατούσε μηχαν-

Σοφά Λόγια

Ήν θέλεις νά πάρης μιά καλή συμβουλή, μί ρωτάς τούς φίλους σου, Ρώτησε τόν έχθρό σου και κάμε τό αντίθετο άπό έκείνο πού θά σέ συμβουλήνη.

ΚΑΘΕ ΚΟΡΙΤΣΙ ΕΙΝΕ ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΤΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ!

Γιατί φοράει πέπλο ή νύφη; Ό Διάβολος και ή άρραβωνιαστικίές του. Τό στάρι και τό ρίζι τών νεονύμφων. Πώς ξεγελούν τό Διάβολο οι Κινέζοι. Πώς γλυτώνουν τή νύφη άπό τό Διάβολο ή φυλές της Άνατ. Άφρικής.

Τό δέντρο τού Ρόλλεστον, μέ τόν διπλό κορμό, κάτω άπ' τό όποιο περνάει ή νύφη.

Ξέρετε γιατί κατά τήν τελετή τού γάμου ή νερά νύφη φοράει ένα άσπρο πέπλο;

Γιά νά μίην τή γνωρίση ό διάβολος!

Σά παλιά χρόνια τό άσπρο πέπλο σκέπαζε δολάληρο τό πρόσωπο της νύφης. Έπειτα όμως, άπό αιώνα σέ αιώνα, τό πέπλο άπώθηκε σαν ένα σύμβολο και ξεχώρησε σιγά-σιγά και ή πρόληψη πού τό είχε δημιουργήσει...

Η πρόληψη αυτή, πού ήταν τόσο κακή κατά τόν μεσαίωνα, έκανε όλα τά δυστυχισμένα κορίτσια νά τρέμουν σύγκρομα στην κα εύτυχημένη ημέρα της ζωής τους: Τήν ημέρα τού γάμου τους! Έπίστεναν διηλαδή διή ό διάβολος ήταν μνηστήρας κάθε άμορφου κοριτσιού κι' ότι τήν πρώτη μέρα τού γάμου του μπορούσε νά τό άρπάξη μέσα άπό τά χέρια τού σιζύγου. Κάθε κορίτσι λοιπόν, άπό τήν ημέρα τών άρραβώνων του δις τήν ημέρα τού γάμου του περνούσε τραγικές στιγμές, γεμάτες άγωνία, γιατί έπίστενε διή ό ενόμιμος άρραβωνιαστικός τού ό διάβολος, ήταν τρελλός άπό τόν θυμό του και γύρισε πάντα τήν εύκαρία νά τού κάνη μεγάλο κακό.

Τό πέπλο όμως πού έσκέπαζε τό πρόσωπο της νύφης κατά τήν τελετή τού γάμου της, τόν έμπόδιζε νά τή γνωρίση κι' έτσι ή τελετή μπορούσε νά γίνη χωρίς θλιβερά έπεισόδια...

Η πρόληψη αυτή πού τώρα πεινά έχει ξεχαστεί άπ' όλους σχεδόν τούς λαούς της Εύρώπης, έχει άφήσει ώστόσο μερικά παράξενα γομήλια έθιμα. Τό έθιμο π.χ. πού ύπαρχει άκόμη στις Άγγλοσαξωνικές και στις Σλαβικές χώρες, καθώς κι' έδώ στη δική μας, νά ρίχνουν, τήν ώρα πού περνούν οι νεόνυμφοι, στόρι και ρίζι...

Τά σπαρτά λοιπόν τού ριζιού και τού στοριού δέν είνε τόν σύμβολο άφηνίας και γονιμότητας, όπως σιγήτως πιστεύει όλος ό κόσμος, δσο άληθινές απειριές κατά τό διαβολικό, πού τίς φοβάται πού πολύ κι' άπό τό λιβάνι, γιατί είνε άκόμη και σύμβολα της άγνότητος...

Οι Κινέζοι πάλι, τετραπέρατοι δ-

ποια πάντα, έχουν ένα άλλο παράξενο έθιμο: Πιστεύουν διή μερικές χουφτιές σιαρού ή ριζιού δέν είνε άρκετές γιά νά τρυκαρισήσουν και νά διώξουν τό κακό πνεύμα. Τί κάνουν λοιπόν μέ τή γονιστή πονηρία τους; Πίσω άπό τή γομήλιο πομπή πετάνε στον άέρα χιλιάκι κι' άσημένια νομίσματα, πού κοινωτεύουν όταν περνούν κατάγής και προσεύχονται έτσι μέ τόν ήχο τών δαδόλων πού τρέχει πάνω άπό τή νύφη. Τό πνεύμα τού κακού στέκεται τότε γιά νά τά μαζέψη. Κι' ό νεόνυμφο βρίσκουν μ' αυτό τόν τρόπο τή εύκαρία ν' άπολαύσωνθουν και νά κερφτούν γογγύρα στό σπίτι τους.

Ήν τά νομίσματα τώρα δέν τά μαζεύει ό διάβολος, αλλά ένα πλήθος άπό ζήτάνους και χιλιάκι πού τρέχουν πίσω άπό τήν γομήλιο πομπή αυτό δέν έχει καμιά σημασία.

Άπ' αυτή τήν πρόληψη άκόμη βγήκε και τό έθιμο της εκκλησίας: άφιδος πού σχηματίζουν μέ τά ύψημένα σταλιά πάνω άπό τό κεφάλι τών νεόνυμφων, τήν ώρα πού βγαίνουν άπό τήν εκκλησία.

Σε πολλές χώρες της Εύρώπης διατηρείται άκόμη τού γαμικού αυτό έθιμο, πού είχε άρχισι άπό τόν μεσαίωνα. Όταν παντρεύεται διηλαδή ένας άξιωματικός, οι συνάδελφοί του παρατάσσονται σέ δύο γραμμές μπροστά στην πόρτα της εκκλησίας κι' όταν τελειώσει τό μυστήριο, έιφουλήζουν και σιχρόκουν ψηλά τά σταδιά τους μέ τέτοιο τρόπο, ώστε νά σχηματισούν μιά εκκλησιόνη άφιδας, κάτω άπό τήν όποία περνάνε οι νεόνυμφοι.

Ό διάβολος τότε δέν τολμάει νά πλησιάση τή νύφη πού προστατεύεται άπό τά σταδιά τών άξιωματικών...

Στό Ρόλλεστον της Άγγλίας πάλι, ύπάρχει ένα παράξενο δέντρο, μέ διώ κορμούς πού ένοινονται ψηλά κι' άποτελούν έτσι ένα καί μόνο φύλλωμα.

Κάθε νύφη λοιπόν τού Ρόλλεστον, τήν ώρα πού πληγναινε στην εκκλησία γιά νά στεφενονθή, περνάει μέσα πού τήν παρόξενη έκείνη, πύλη, πού σχηματίζουν οι διώ κορμοί, γιατί κατά τή λαϊκή παράδοση, ό διάβολος φοβάται νά περάση πού αυτός άπό καί μέσα, μίην τύχει και τού παίζει κανένα άσχημο παιχνίδι τό δέντρο, ένοινοντας ξαφνικά τούς διώ κορμούς του, νά τόν κλείνουν, λυθία!

Νύφη της φυλής των Κομάμα, μεταφερομένη στό σπίτι τού γαμπρού.

Οι Κινέζοι πάλι, τετραπέρατοι δ-

ποια πάντα, έχουν ένα άλλο παράξενο έθιμο: Πιστεύουν διή μερικές χουφτιές σιαρού ή ριζιού δέν είνε άρκετές γιά νά τρυκαρισήσουν και νά διώξουν τό κακό πνεύμα. Τί κάνουν λοιπόν μέ τή γονιστή πονηρία τους; Πίσω άπό τή γομήλιο πομπή πετάνε στον άέρα χιλιάκι κι' άσημένια νομίσματα, πού κοινωτεύουν όταν περνούν κατάγής και προσεύχονται έτσι μέ τόν ήχο τών δαδόλων πού τρέχει πάνω άπό τή νύφη. Τό πνεύμα τού κακού στέκεται τότε γιά νά τά μαζέψη. Κι' ό νεόνυμφο βρίσκουν μ' αυτό τόν τρόπο τή εύκαρία ν' άπολαύσωνθουν και νά κερφτούν γογγύρα στό σπίτι τους.

Άπ' αυτή τήν πρόληψη άκόμη βγήκε και τό έθιμο της εκκλησίας: άφιδος πού σχηματίζουν μέ τά ύψημένα σταλιά πάνω άπό τό κεφάλι τών νεόνυμφων, τήν ώρα πού βγαίνουν άπό τήν εκκλησία.

Σε πολλές χώρες της Εύρώπης διατηρείται άκόμη τού γαμικού αυτό έθιμο, πού είχε άρχισι άπό τόν μεσαίωνα. Όταν παντρεύεται διηλαδή ένας άξιωματικός, οι συνάδελφοί του παρατάσσονται σέ δύο γραμμές μπροστά στην πόρτα της εκκλησίας κι' όταν τελειώσει τό μυστήριο, έιφουλήζουν και σιχρόκουν ψηλά τά σταδιά τους μέ τέτοιο τρόπο, ώστε νά σχηματισούν μιά εκκλησιόνη άφιδας, κάτω άπό τήν όποία περνάνε οι νεόνυμφοι.

Ό διάβολος τότε δέν τολμάει νά πλησιάση τή νύφη πού προστατεύεται άπό τά σταδιά τών άξιωματικών...

Στό Ρόλλεστον της Άγγλίας πάλι, ύπάρχει ένα παράξενο δέντρο, μέ διώ κορμούς πού ένοινονται ψηλά κι' άποτελούν έτσι ένα καί μόνο φύλλωμα.

Κάθε νύφη λοιπόν τού Ρόλλεστον, τήν ώρα πού πληγναινε στην εκκλησία γιά νά στεφενονθή, περνάει μέσα πού τήν παρόξενη έκείνη, πύλη, πού σχηματίζουν οι διώ κορμοί, γιατί κατά τή λαϊκή παράδοση, ό διάβολος φοβάται νά περάση πού αυτός άπό καί μέσα, μίην τύχει και τού παίζει κανένα άσχημο παιχνίδι τό δέντρο, ένοινοντας ξαφνικά τούς διώ κορμούς του, νά τόν κλείνουν, λυθία!

Νύφη της φυλής των Κομάμα, μεταφερομένη στό σπίτι τού γαμπρού.

Οι Κινέζοι πάλι, τετραπέρατοι δ-

ποια πάντα, έχουν ένα άλλο παράξενο έθιμο: Πιστεύουν διή μερικές χουφτιές σιαρού ή ριζιού δέν είνε άρκετές γιά νά τρυκαρισήσουν και νά διώξουν τό κακό πνεύμα. Τί κάνουν λοιπόν μέ τή γονιστή πονηρία τους; Πίσω άπό τή γομήλιο πομπή πετάνε στον άέρα χιλιάκι κι' άσημένια νομίσματα, πού κοινωτεύουν όταν περνούν κατάγής και προσεύχονται έτσι μέ τόν ήχο τών δαδόλων πού τρέχει πάνω άπό τή νύφη. Τό πνεύμα τού κακού στέκεται τότε γιά νά τά μαζέψη. Κι' ό νεόνυμφο βρίσκουν μ' αυτό τόν τρόπο τή εύκαρία ν' άπολαύσωνθουν και νά κερφτούν γογγύρα στό σπίτι τους.

και διαπεραστικούς ήχους γιά νά φοβίσουν τόν έδαίμονα.

Τό πού άλλόστο έθιμο άπ' όλα αυτά τά γομήλια έθιμα και τό όποιο προσέχεται δίχως άλλο άπό τήν έδια πρόληψη πού άναφέραμε, είνε έκείνο πού διατηρείται άκόμη στη φυλή τών Κομάμα, στη Δυτική Άφρική.

Έκεί πέρα οι μαύροι παντρεύονται μέ τόν πιο άπλό και τόν πιο ήσυχο τρόπο.

Μόλις όστόσο τελειώσει ό γάμος, ή νύφη κι' ό γαμπρός άρχίζουν νά βασανίζονται άπό τήν ίδια σκέψη: Τί θα κάνη τώρα ό διάβολος; Ποιό άσχημο παιχνίδι ετοιμάζεται νά τούς παίξη; Γιατί άκόμη κι' έκεί κάτω, σ' αυτή τή μισόαγρια φυλή τών Κομάμα, ύπάρχει ή παράδοση διή ό διάβολος είνε ό ενόμιμος άρραβωνιαστικός κάθε έμορφης Άφρικανής...

Τι πρέπει λοιπόν νά κάνουν γιά νά γλυτώσουν άπό τά νύχια του; Άπλόστατα, νά προσταδύσουν νά τόν πείσουν διή μ' αυτό τόν γάμο δέν έχασε μεγάλα πράγματα κι' διή δέν άξίζει τόν κόπο νά γίνηται λόγος γιά τή νύφη...

Γι' αυτό, ή νύφη άρχίζει άμέσως μετά τόν γάμο νά κάνη ζωηρές σιγήνες στον άντρα της, νά προσποιείται τήν ιδιότροπη και τέλος, χωρίς πολλές διατυπώσεις, νά τού ζητιά νά τήν πάρη καθάβλα στους ώμους του και νά τήν πάη έτσι στό καινούργιο σπίτι τους. Ό γαμπρός σιγεί τό κεφάλι και δέχεται ύπομονητικά όλα αυτά τά κατάρσιμα της, γιατί ξέρει διή, άν της άρνηθεί ένα μονάρα άπ' αυτά, θα μπλέξη άσχημα μέ τόν διάβολο...

Τήν παίρνει λοιπόν χωρίς νά βγάλη λέξι στους όμους του και άκουμπώντας σ' ένα ραβδί, τράβει γιά τό σπίτι τους.

Σ' όλον τό όρόμο όμως ή νύφη κρατάει στό δεξί της χέρι ένα μάτσο άγκιστωτά κλαδιά και τόν χιόνάει δυνατά στην πλάτη χρι' στό στήθος. Έπίσης τόν βρίζει και προσάθει νά τόν τρυκαρισή με τίς φοβέρες της. Έπαυλαμίδοντας σιγά μιά φράση πού σημαίνει: «Αυτό δέν είνε τίποτα! Θα ίδης τι θα σού κάνω όταν θα πάω στό σπίτι!».

Ό διάβολος, πού παραλαδοθή χιόνει αυτές τίς πρώτες σιγήνες τρυκαριότητες, αλλάζει τότε γνήμια κι' άφίνει τούς νεόνυμφοις ήσυχοι, εύχαριστήμενοι πού τήν ενόμιμους τόσο φτηνά και δέν έκανε τήν άνοησία νά μπλέξη μέ μιά τόσο σφοδρή γυναίκα!

Παρόμοια έθιμα ύπάρχουν και στην Άφρική, καθώς επίσης και στις άλλες φυλές της Νοτίου Άφρικής, μιά αυτά πού άναφέραμε είνε τά πιο περίεργα και τά πιο ενδιαφέροντα άπ' όλα.

Ο πύργος με τις τριανταφυλλιές

Της Μ. Ντελλύ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Η δισ Νουέ, αναγνώστριά της δουκίσσης του Στάλντερ, επιστρέφοντας από ένα ταξίδι της στην Προθήκια στο Παρίσι, συνταξιδεύει με μία άγνωστη γυναίκα και τα δύο παιδιά της, τον Φρέντυ και τη Μαγκάλι. Έξω από τον Πύργο, η συνταξιδεύουσα της πεθαίνει μέσα στο τραίνο και τα παιδιά της μένουν έρημα και απροστάτευτα, γιατί δεν έχουν κανένα συγγενή στη Γαλλία. Η δισ Νουέ τ' αναλαμβάνει τότε από την προστασία της και τα οδηγεί στο μέγαρο, στο οποίο κάθεται η δουκίσσα του Στάλντερ μαζί με τον γιο της, τον νεαρό λόρδο Τζέραρ, την κόρη της, Ισαβέλλα και την προστατευομένη της άνωμα, Όφελια. Η δουκίσσα δέχεται με καλωσύνη τα όρφανά και εγκρίνει την απόφαση της δίδος Νουέ να τα κρατήσει κοντά της. Ο λόρδος Τζέραρ όμως, νέος περιήφανος κι άποτος, αλλά κατά βάθος άγαθός, έρχεται από την πρώτη στιγμή σε σύγκρουση με τη Μαγκάλι, η οποία είναι πολύ ευαίσθητη. Χωρίς να θέλει μάλιστα, τη μπαρτίζει. Τότε η Μαγκάλι, έχοντας την όλη της, του φανερώνει ότι θα τον μισήσει όλη της ζωή. Μερικά χρόνια μεροκάτουν, κατά τη διάρκεια των οποίων η Μαγκάλι δεν ξαναβλέπει πια τον Τζέραρ, που ταξιδεύει διαρκώς στο εξωτερικό. Τέλος ο νεαρός δούξ ξαναγυρίζει και ξαναβλέπει τη Μαγκάλι, που έχει γίνει πια κοπέλλα. Μα τώρα φέρεται πολύ διαφορετικά απέναντί της. Ανέχεται την παρουσία της κοντά του, ενδιαφέρεται γι' αυτήν και την προστατεύει από την αντίπαδεια που τρέφει απέναντί της η λαίδη Όφελια. Επίσης δείχνει τη μεγαλύτερη στοργή για τον αδελφό της Φρέντυ, για το μέλλον του οποίου ενδιαφέρεται ιδιαίτερα.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

«Ο δούξ, ενώ η Μαγκάλι μιλούσε, έπαιξε μ' ένα μαχαίρι που ήταν επάνω στο τραπέζι. Στάθηκε μία στιγμή σκεπτικός και έπειτα είπε με ήρεμία :

— Η λεπίστη αυτή έμ' μέρους σας δεν με εκπλήττει καθόλου, μίς Μαγκάλι... Έγώ όμως έχω καθίσει να συνεχίσω τις παραδόσεις των προγόνων μου... Δεν άνοιξε όμως ότι οι δούκεις του Στάλντερ, ύψιζαν ανέκαθεν προστάτες των τεχνών... Τι τιμή για μένα να χαρίσω στην παριζιά μου ένα διακεκομμένο καλλιτέχνη, μία αυριανή δόξα της ζωής... Γι' αυτό πρέπει να προστατέψω και να βοηθήσω το Φρέντυ ν' ακολουθήσει τον καλλιτεχνικό του δρόμο... Οι λόγοι αυτοί, υποθέτω, είναι ισχυρότεροι απ' τους δικούς σας, μίς Μαγκάλι... Δημιουργούν για μένα καθήκον ναυαγιάω εξ ολοκλήρου την προστασία του νεαρού καλλιτέχνη...

Η Μαγκάλι έκανε μία χειρονομία διαμαρτυρίας και είπε :

— Όχι, μιλώρδε !... Άρκετά κάνετε ως τώρα για μίς !... Σ' το έξις πρέπει να φροντίζουμε μόνοι μας για τον εαυτό μας...

Μία λάμψη που φανέρωνε βαθιά συγκίνηση, φάνηκε στο βλέμμα του δούκως.

— Είστε περήφανη, μίς Μαγκάλι, είπε, και στο κεφάλισμο αυτό δεν μπορώ να σας κατακρίνω... Έ, λοιπόν, ως συμφορησώμε... Ο Φρέντυ, όταν θα γίνει μεγάλος ζωγράφος, θα μου εναποθέσει όλα δασκασίω ως τότε γι' αυτόν σε... είκαίνες, νόμισμα πάντα ευπρόσδεκτο για ένα δοῦκα του Βάλντερ...

Η Μαγκάλι χαμογέλασε και ρώτησε :

— Πόση φτώχεια έχει, μιλώρδε, πόσος κακός θα περνώ;

— Πολύ λίγος... Θά ήθελε...

Καί γυρίζοντας προς το λόρδο Λόουινγκ, ο οποίος είχε πλησιάσει, τον ρώτησε :

— Δεν θα ήταν κρίμα να χαθεί ένα τέτοιο ταλέντο, μιλώρδε ;...

Ο γέρο-επιταγίδης κτύπησε το σχέδιο του Φρέντυ, κτύπησε κατόπιν και το νέο και είπε :

— Πράγματι... Αυτό το σκίτσο είναι πολύ καλό... Γι' αυτό λοιπόν, είπε ο δούξ, επιμένω να γίνει ο Φρέντυ ζωγράφος. Τώρα νομίζω, μιλώρδε, ότι είναι καιρός να πάμε στο σαλόνι... Φρέντυ, άναγνέτω μου παιδί, θέλεις να μου άφήσης αυτό το σκίτσο... Μου άρκεσει πολύ και θα το φυλάξω...

Η Μαγκάλι ένοιωσε ένεινη τη στιγμή κάποια στενοχώρια, γιατί θυμήθηκε ότι πίσω απ' το σκίτσο του αδελφού της είχε γράψει η ίδια μερικούς στίχους για τον καταρρέοντα. Ήσυχασε όμως με τη σκέψη ότι ο λόρδος Τζέραρ δεν θα τους πρόσεχε.

— Η Ισαβέλλα, μίς Μαγκάλι, μου είπε ότι θα λάβετε μέρος στη μουσική μας συγκέντρωση, είπε ο λόρδος καθώς διευθύνονταν προς την πόρτα. Η άδελφή μου θέλει από καιρό να σας ακούσουν οι ξένοι μας, αλλά έσείς το αποφεύγετε αυτό. Έντοίτοις δεν πρέπει να κρύψω κανείς παραπάλι τα χαρίσματά του, όταν μπορούν να ελεγχθούν τους άλλους.

— Η Ισαβέλλα, μίς Μαγκάλι, μου είπε ότι θα λάβετε μέρος στη μουσική μας συγκέντρωση, είπε ο λόρδος καθώς διευθύνονταν προς την πόρτα. Η άδελφή μου θέλει από καιρό να σας ακούσουν οι ξένοι μας, αλλά έσείς το αποφεύγετε αυτό. Έντοίτοις δεν πρέπει να κρύψω κανείς παραπάλι τα χαρίσματά του, όταν μπορούν να ελεγχθούν τους άλλους.

— Η Ισαβέλλα, μίς Μαγκάλι, μου είπε ότι θα λάβετε μέρος στη μουσική μας συγκέντρωση, είπε ο λόρδος καθώς διευθύνονταν προς την πόρτα. Η άδελφή μου θέλει από καιρό να σας ακούσουν οι ξένοι μας, αλλά έσείς το αποφεύγετε αυτό. Έντοίτοις δεν πρέπει να κρύψω κανείς παραπάλι τα χαρίσματά του, όταν μπορούν να ελεγχθούν τους άλλους.

— Όλοι οι προσκαλεσμένοι του δούκως βοισκόνταν σαν συγκεντρωμένοι στην αίσθηση της μουσικής, περιμένοντάς τον. Έξω από τον Τζέραρ, ο οποίος γύριζε εκείνη τη στιγμή από την ιτασία, υπήκε μέσα. Φαινόταν νευρασμένος και είπε με θυμό :

— Είμαι έξω φρενών έναντιόν αυτής της τρολής λαίδης Μάν Ντόλνι! Φρόντισε να την προσκαλέσεις εδώ ή μητέρα μου μαζί με τη νεαρή εκείνη Άμερικανίδα, την οποία προσπαθεί να εισαγάγει στην άγ-

γλική αίσθηματικότητα.

— Τη μίς Έντυ Λούντλερ, την κόρη του δισεκατομμυριούχου ; ρώτησε ο λόρδος Ντοϋτλ.

— Ναί, Άρτσι, απάντησε ο Τζέραρ. Την ξέρεις ;

— Την είδα το χειμώνα στο Λονδίνο. Είναι όμορφη και κομψή. Και δεν κρύβει το σκοπό, για τον οποίο ήρθε στην Άγγλια. Θέλει ν' αγοράσει με τα εκατό εκατομμύρια της προικώς της ένα στέμμα δουκίσσης...

— Έ, τότε όλα εξηγούνται ! είπε ο λόρδος Ντορβελύ. Θά της προσφέρεις το δικό σου Τζέραρ.

— Ο δούξ σκέφτηκε λίγο και 'ίπεται είπε με περιφρόνηση :

— Μπορεί να ζητήσει κανένα άλλο, γιατί το δικό μου δεν πουλιέται ! Άλλά είναι πραγματικά δυσάρεστο να μπαίνει στους κίβλους μία ξένη, της οποίας ο πατέρας μάζευε άδεια κοντινά κονσερβών στους δρόμους της Νέας Υόρκης, και της οποίας ο πατέρας πλούτισε γεμίζοντας τα κοντινά αυτά !

Υπήρχε τέτοια περιφρόνηση στον τόνο της φωνής του, ώστε η Μαγκάλι ένοιωσε την καρδιά της να σφίγγεται. Και όμως ο περήφανος αυτός αριστοκράτης είχε φανεί από όλη του τόσο καλός στο Φρέντυ και τόσο λεπτός κ' ευγενικός απέναντί της.

Ο δούξ βγήκε έξω και σε λίγο ξαναγύρισε φορώντας το σμόκαν του.

Έκείνη τη στιγμή μπήκαν μέσα και μερικοί άλλοι ξένοι, μεταξύ των οποίων και η δεύτερη εξαδέλφη της δουκίσσης του Στάλντερ Τζουλιάντα ντε Βάλμπεργκ, με μεταλαμρυνή και γλίστρη νέα, με ηριγλή γεμάτη ασημένια και πόηση. Ήταν κοινό μυστικό ότι η δουκίσσα θα ήθελε πολύ να δη σύζυγο του γιου της τη νέα αυτή, μα κανείς δεν μπορούσε να μαντέψει τα αισθήματά του Τζέραρ απέναντί της.

Η μουσική άνογεματινή άρχισε σε λίγο. Οι περισσότεροι από τους νέους έδωσαν δείγματα του μουσικού του ταλέντου και βίαια τώρα ζητούσαν ν' ακούσουν το λόρδο Τζέραρ. Τότε η λαίδη Ισαβέλλα είπε με ζοηφρότητα :

— Τζέραρ, μπορείς να τραγουδήσης ένα ντουέτο με τη Μαγκάλι ;... Θά ήταν υπέροχο ν' ακούσουμε μαζί τις τόσο όμορφες φωνές σας...

Η Μαγκάλι έκανε μία κίνηση στενοχωρίας. Τι ιδέα ήταν αυτή πάλι της Ισαβέλλας ;... Ο δούξ του Στάντλερ να τραγουδήσει μαζί με μία άσημνη νέα μπροστά σε τόσο αριστοκρατικό άκροατήριο ; Άσφαλώς θ' άπέκρινε μ' ευγένεια την πρόταση, Γι' αυτό ξαφνιάστηκε πολύ όταν τον άκουσε να λέει χωρίς την παραμικρή δυσάρεσκεια στη φωνή του :

— Βέβαια. Τίποτε ευκολότερο, αν θέλει και η μίς Μαγκάλι...

Η Μαγκάλι υπακλήθηκε για να δείξει τη συγκατάθεσή της, αν και στενοχωριόταν πολύ, γιατί πρώτη φορά θα τραγουδούσε μπροστά σε ξένους.

Ο δούξ σπρώχθηκε και πλησίασε την άδελφή του, η οποία έφραζε τα φύλλα της μουσικής. Πήρε ένα τόμο και άρχισε να τον φυλλομετρή με προσοχή.

— Να το κομμάτι που μίς χρειάζεται, είπε. Τό ξέρετε αυτό, μίς Μαγκάλι ;

— Ναί. Το μελέτησα πέρσι, μιλώρδε.

— Τότε, ως το τραγουδήσουμε...

Σε λίγο, γενικό θύρος θαυμασμού συγκλόνισε όλους τους καλεσμένους στο άκουσμα των δυό θαυμασιών εκείνων φωνών που συμπλήρωναν η μία την άλλη και που εμφορηζόντουσαν από την ίδια καλλιτεχνική φλόγα. Η τελευταία νότες του ντουέττου είχαν τόσο δυνατά χρωματισμό και στη φωνή του λόρδου Τζέραρ υπήρχε τόσο συγκίνηση, ώστε και αυτή η Μαγκάλι ταράχτηκε.

Μας έκαναν να αισθανθούμε ρίγη συγκινήσεως, είπε ο λόρδος Ντορβελύ, όταν το τραγούδι τελείωσε.

Όλοι σπρώχθηκαν τότε για να συζητήσουν τη Μαγκάλι, η οποία, κατακόκκινη και συγκινημένη, μόλις κατόρθωνε ν' απαντά στα καλακευτικά λόγια τους.

Η λαίδη Όφελια πλησίασε κ' αυτή και είπε ειρωνικά στη Μαγκάλι :

— Είχατε μία μεγάλη επιτυχία. Αυτό αποτελεί καλό οίονό για την έντιμωσι που θα κάνετε στο θέατρο, μίς Μαγκάλι.

— Πώς ; Έκαμε η λαίδη Ντοϋτλ. Η μίς Μαγκάλι σκέπτεται νάνειθ στο θέατρο ;

— Καθόλου... διαμαρτυρήθηκε η Ισαβέλλα. Πώς το είπατε αυτό, Όφελια...

— Μπα ! Έκανε η Όφελια χαμογελώντας σαρκαστικά. Όταν δει μπροστά της ανοιχτό ένα τέτοιο μέλλον, νομίζεις ότι θα έχη τη δύναμη ν' αντισταθί ;... Έτσι θα κερδίσει πολλά περισσότερα χρήματα, από τα μα-

Ο δούξ σκέφτηκε λίγο και κατόπιν είπε με περιφρόνηση...

θήματα που σκέπτεται να δώσει, κάνοντας την καθηγήτρια...

— Έν τούτοις αυτό είναι το μόνο στάδιο που δεν θα διέλυε ποτέ μου ! είτε τότε η Μαγκάλι ψυχρά, περαγμένη απ' αυτή τη συζήτηση που γινότανε μπροστά σε ξένους.

— Αυτό είναι αλήθεια ! Τό ξέρεις άλλωστε πολύ καλά, Όφελια. Μη λές λοιπόν άνοησις !

Τα λόγια αυτά τα είχε πει ο Τζέραρ, ο οποίος έριξε συγχρόνως ένα βλέμμα γεμάτο όργη στην εξαδέλφη του.

Η Όφελια δεν τόλμησε πια να πη τίποτε. Η φτωχή Μαγκάλι είχε γίνει κατακόκκινη. Έβλεπε τα βλέμματα όλων καρφωμένα επάνω τους κ' άκουγε γύρω της καλακευτικούς μνηστριμούς.

Ζήτησε λοιπόν συγγνώμη και διευθύνθηκε προς την πόρτα. Έξω από την πόρτα, εκεί είδε μπροστά της το γέρο λόρδο Λόουινγκ. Η φυσιογνωμία του είχε άλλωστε έκφραση και φαινόταν σάν να διατελούσε από το κράτος όργης και συγκινήσεως. Άνοιγόκλεινε τα χείλη του σάν να ήθελε να μιλήσει και να μετανοήσει.

— Έχετε πολύ ώρα φωνή ! είπε τέλος στη Μαγκάλι, καταβόλνοντας μία μεγάλη προσπάθεια. Σας άκουσα με ξεχωριστή ευχαρίστηση. Άγαπώ πάρα πολύ τη μουσική και γι' αυτό άκριβώς είμαι προεφά δυσκόλος στο γούστο μου. Μπορείτε λοιπόν να είστε βεβαία για την ειλκρινεία μου, αν σας πω ότι καμιά φωνή στον κόσμο, εκτός μιας άλλης, δεν με συγκινεί όσο η δική σας...

Και ο παρδόξος αυτός γέρος, χωρίς να περιμένη απάντηση, της Μαγκάλι άπομακρύνθηκε. Η Μαγκάλι ήθελε να φύγη, όταν έξω από την πόρτα είδε το λόρδο Τζέραρ, την Ισαβέλλα και τη δίδα Νουέ να την πλησιάζουν.

— Επαρμέντέ μου να σας συγχαρώ τώρα κ' εγώ για την άσυνκρητη φωνή σας, της είπε ο δούξ με φωνή σαδαρή.

Η είδηση και ειλκρινής αυτή φιλοφροσύνη ευχαρίστησε τη νέα περισσότερο απ' όλες τις άλλες.

— Χάρησες σήμερα από κοινωμένητα, άγαπημένη μου Μαγκάλι, της είπε τότε η Ισαβέλλα, ώστε να πουττεινόν τα δικιά σου. Αυτό θα πη νάχη κανείς τόσο χαρίσματα.

— Μα καθίστε, είτε ο Τζέραρ, προσφέροντάς στην δίδα Νουέ μία πολυθρόνα. Θα πω με έδω παρόμοια το ταύ.

Κάθισε κ' ο ίδιος σε μία άλλη πολυθρόνα κ' άρχισε να κουνεντιάσει με την φιλη της μπράτσας του, ενώ η Μαγκάλι και η Ισαβέλλα άπαισαν να τους σεβήσουν...

Ο λόρδος διέκρινε έξω από την κουνέντα του βλέποντας τον λόρδο Λόουινγκ να πλησιάζει.

— Απολάσατε τη μουσική, μιλώρδε ; τον ρώτησε. Πώς σας φάνηκε η φωνή της δίδως Ντοιντέ ;

— Άσυνκρητη, όπως και η δική σας, μιλώρδε.

— Ο θαυμασμός είναι γενικός, είπε η Ισαβέλλα κ' ένθουσιασμός. Εύτυχος η άγαπημένη μου Μαγκάλι δεν μεθάει εύκολα από τους έπαινους... Μόνο που την πίκρανε η Όφελια με τα λόγια της... Εύτυχώς που την έβαλες, Τζέραρ, στη θέση της...

Η Μαγκάλι είναι πολύ ευαίσθητη ! είπε τότε η δισ Άμαλία, σίχνοντας ένα στοργικό βλέμμα στην προστατευομένη της, η οποία είχε άπομακρυνθεί λίγο τη στιγμή εκείνη...

— Είν ένας κρίνος άσυνκρητης ! είπε τότε ο δούξ Τζέραρ, μη μπορώντας να συγκρατήσει το θαυμασμό του.

— Όλοι τον άκουσαν ξαφνιασμένοι. Μα περισσότερο απ' όλους ξαφνιάστηκε ο λόρδος Λόουινγκ. Τόν κτύπησε έκπληκτος στα μάτια κ' έπειτα τον ρώτησε :

— Μα πού είναι άκριβώς η ιστορία αυτών των παιδιών ; Καθώς έμαθα ήταν όρφανά και τα περιουσιάζει η μητέρα σας...

— Αν θέλετε να μάθετε τη θλιβερή αυτή ιστορία, απάντησε ο δούξ, μπορεί να σας τη διηγηθώ καλύτερα από κάθε άλλον η δίδς Νουέ, γιατί, χωρίς σ' αυτή, γνωρίσαμε τα λοιπά αυτά παιδιά...

Ο λόρδος Λόουινγκ άκουσε πράγματι με πολλή προσοχή την ιστορία της δίδως Άμαλίας. Μία έκφραση άπεριγράπτως δόννης ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό του, όταν άκουσε την άφήγησή του θανάτου της μπράτσας του Φρέντυ και της Μαγκάλι μέσα στο τραίνο. Άν πρόσεχε μάλιστα κανείς θα έβλεπε ένα δάκρυ στα μάτια του...

— Από την ημέρα εκείνη η Μαγκάλι είδε τον εαυτό της να παρσάρεται, χωρίς να θέλη μέσα στο σπρόβιλο, τον οποίο είχε άποφύγει ως τότε. Την προσκαλούσαν στις χορτές, στους περιπάτους, στο γκολφ, στην ιτασία, και, κάθε φορά, η λαίδη Ισαβέλλα και η ίδια η μητέρα της έπείναν τόσο, ώστε δεν μπορούσε ν' άφησθ...

Έντοίτοις, χωρίς να χάσει τίποτε από την άπλοτήτά της και από την περήφανη επιφροσύνητά της, άρχισε να μεθύει σιγά-σιγά από το γενικό θαυμασμό, του οποίου είχε γίνει άντικείμενο κ' από τους έπαινους για τα χαρίσματά της. Ζούσε σάν μέσα σ' ένα δάκρυ και έρχονταν σχεδόν ότι δεν ήταν ίση με τις ευγενείς εκείνες δεσποινίδες, όταν όλα οι νέοι με τον δούκα έπικεφαλής, τις φερνόντουσαν με την ίδια άβρότητα που θα φερνόντουσαν και σε μία πριγκίπισσα...

Η λεπή άντιλήψης της, την οποία είχε καλλιέργησει έξαιρετικά με τη μελέτη, γοητεύονταν από τις ενδιαφέρουσες συνομιλίες των ξένων του δούκως που ήταν όλοι μορφωμένοι και με μεγάλη κρίσι, Έ-

θαύμαζε προπάντων τον ίδιο το δούκα για τις γνώσεις του, για τη λεπή του κρίσι και για την έξαιρετική του ευγένεια, που σπανίως τη διέκοπταν μερικές στιγμές ειρωνείας. Κάποτε, σε μία τέτοια στιγμή, μίλησε σε κάποιον με τόσο πικρή ειρωνεία, ώστε το βλέμμα της Μαγκάλι πήρε έκφραση μομφής. Ο δούξ το άντελήφθη, μα δεν θύμωσε. Σε λίγο μάλιστα, βλέποντάς την μόνη της, τη ρώτησε με τόνο που ήταν σχεδόν τρυφερός :

— Με θεωρείτε λοιπόν έξισου κακό όσο άλλοτε, μίς Μαγκάλι ;

— Α ! Όχι ! έσπευσε να διαμαρτυρηθί εκείνη. Μα τα λόγια σας ήταν τόσο πικρά γι' αυτόν που τα είπατε...

— Ναί... Έχετε δίκιο... Σας ευχαριστώ που με κάνετε να τό καταλάβω, της απάντησε με σοβαρότητα και με συγκίνηση, η οποία έκανε έντατοις στη Μαγκάλι.

Η ώραία Άμερικανής πολυεκατομμυριούχος μίς Έντυ Λούντλερ, η οποία είχε φτάσει από όλίγων ήμερών μαζί με τη λαίδη Μάν Ντόλνι, στον Πύργο με τις Τριανταφυλλιές, άδοκίμασε σκληρή άπογοήτευση, όταν βρέθηκε μπροστά στο δούκα του Στάντλερ. Παρά την έμπιστοσύνη που είχε στον εαυτό της και στο φυσικό της ταύτε, το οποίο μεγάλωναν τα εκατομμύριά της, τα έχασε μπροστά στην ψυχρή σκεδόν τυπικότητα, με την οποία της φερνόνταν ο μέγας αυτός άρχων.

Η μίς Έντυ δεν είχε συνηθίσει σε τόση περιζρόνησι προς το έπικρουσο υποκείμενό της. Συγχρόνως όμως όλοι οι γυναικείος έγωισμός της είχε ξυπνήσει, μαζί με το πείσμα της και είχε όρμισει να γίνει δούκισσα του Στάλντερ.

Ένταμεταξύ, μέσα στη μέθη της καινούργιας της ζωής, κάτι άγνωστο πλημμύριζε την καρδιά της Μαγκάλι και τη γέμιζε από μία άόριστη, μα και γλυκειά άνησυχία. Τι ήταν αυτό το κάτι ;

Όχι ! Η ίδια δεν μπορούσε να το καθορίσει. Κάθε φορά που έβλεπε τον Τζέραρ, ένοιωσε τα μάτια της να χαμηλώνουν μπροστά στα δικιά του.

Δεν ήταν πια ο παλιός φόβος που τα χαμηλώνει, ούτε η έπαθμία της ν' άποφύγη το άγρόχο βλέμμα του περήφανου αυτού μεγατόνους.

Δεν έπρεπε πια να τη φοβίξει καθόλου ο Τζέραρ. Κάθε άλλο μάλιστα. Γιατί να τον φοβάται, τη στιγμή που τον έβρισκε παντοδύναμο προστάτη της σε κάθε περίπτωση, τη στιγμή που προλάβαινε κάθε της έπαθμία, τη στιγμή που με τόση μεγαλοψυχία είχε αναλάβει να έξασφαλίσω στον άγαπημένο της Φρέντυ ένα λαμπρό καλλιτεχνικό μέλλον ;

Κι' όμως, τις στιγμές που η Μαγκάλι έβλεπε τον νεαρό δούκα όργυνόμενο, ένοιωθε την καρδιά της να σφίγγεται. Της θυμίζε τότε τον άγρόχο έφηβο που τόσο σκληρά της είχε φερθεί άλλοτε κ' άνασσωτόταν με άγωνία, μίπως στο βάθος είχε παρσάμεινι ο ίδιος κ' ότι έπιφροσύνη μόνον είχε άλλάξει.

Μα όχι, δεν ήταν δυνατόν αυτό.

Κάθε φορά που την κτύπαζε, το βλέμμα του έλαμπε από γλυκύτητα.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

Οι προστατευόμενοι της, τώρα ήταν και δικό του προστατευόμενοι. Τον μικρό Τζέμ, εξ αίτιας που όποιον την είχε χτυπήσει άλλοτε έπάνω στην όργη του με το μαστίγιό του, χωρίς να θέλη βέβαια, τον είχε τώρα ιδιαίτερο υπαρέτη του.

ΑΓΑΠΗ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

καθώς περπατούσε μηχανικά, — τα παιδικά του χρόνια, τα όποια πέρασε και μέσα...

Ποιά ήταν η σκοτεινή ζωή του ως τότε;... Πατέρα και μητέρα δεν γνώρισε ποτέ του. Απ' το Βερολίνο των Ελβετών, όπου πέρασε τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής του, πήγε σε "Ορφανοτροφείο, κι έμεινε εκεί, άλλα 8 χρόνια ακόμα, και κατόπιν— 10 χρόνων πειθαρχημένης—τοποθετήθηκε στο υπόλοιπο του υπαρχαίου-Γαλιό, εφόσον υψώσαν και κτηματίες...

Μεγάλως και θέριως και μέσα, δουλεύοντας, πότε στα γυμνάσια του άσπαικτου του και πότε στον ξακουστό του μύλο, και ζούσε ξενισμένος κι ετυμολογώντας, αλλά κι αρσενισμένος στην επίσημη δουλειά του...

Όσο τα δεκαετή του χρόνια, η ετυμολογία κι η ξενιστική του χειμαζόταν—το σπουδαίο—αδελφότητα και σταθερά. Μία ώρα ζωής, πόσοι την άδελφότητα εκείνη μέσα, που παντοφύλακα, το μεσάκιπο άσπαικτου του, άρχισε ο Βιτάλ να νοιώθει άρτια τα νότια της ζωής...

Ήταν σωστό δουλεύει, άρτια, παρθεναίο και τίμιο, ή νεαρή σύζυγος του άσπαικτου του, κι' ό βέβαιος Βιτάλ, που καλούσε προσπαθώντας να ξεριζώσει απ' την ψυχή του, την ένοχη και φοβική αγάπη, που ανιστάτοως την ύπαρξή του ξαρκικά, μέλις πρωτομνηστικός υποστά του την καινούρια του κυρία.

Τού κακού συλλογίζετο ο Βιτάλ, ότι ο υπαρχαίου-Γαλιό ήταν εθελγός της του, ότι στα μέτρα του άσπαικτου, ότι, κι' έβλεπε κοντά του το φανταστικό της βροχάνης, κι' ότι θα ήταν έγκλημα, υπαρκτό να σπρώξει, τούτα, κάτω ένοχο αυτός, ο Βιτάλ, στη νεαρή γυναίκα του.

Η Άλκη, όμως, είχε δυνατή σαν το Χάρο!... Ήτσι λέει κάποιος ή Άλκη Γραφική, και τη φοβική αυτή αλήθεια την ένοιωσε, ως τα όρια της ψυχής του, ο νεαρός Βιτάλ, όλες εκείνες τις απέλπειες, άρτυνες νόγες και τις πονεμένες μέρες, που πάλαιε άρτια με τη συνείδησή του, προσπαθώντας να σταθεί σταθερά στην ίση δόξα της Γαλιό.

Τό προηγούμενο δόδο, όμως, ύστερα από έναν χρόνο καθήκοντος μαρτυρούσε κι' αδιάκοπου σπαρταρούσε, ο Βιτάλ άρχισε την ένοχη αγάπη του να μιλήσει, επιτέλους...

Μά πως έγινε αυτό το άτιμο καταράχλημα του;

Ο υπαρχαίου-Γαλιό έλειπε απ' το πρωί. Είχε πάει στη γετονική πόλη, στην όποια θα καθόταν μεσάκις μέρες, για να τακτοποιήσει επείγουσες υποθέσεις του...

Έτσι έμειναν μόνοι στο υπόλοιπο, ή γυναίκα του κι' ο Βιτάλ...

"Όλο το πρωί και το άπομεσήμερο, άπορροφούμενος στις δουλειές των, δεν ανταμύσαν πειδών καθόλου. "Όταν, όμως, κατή το ήλιο-βασιλευμα, έβλεπε πειδ το υπόλοιπο ο Βιτάλ, και υπήκε στην αλήθεια του σπιτιού, αντίκρυσε υποστά του κάτω σαν άρτια ούρανο.

Η νεαρή κυρία του λουσμένη απ' τις τελευταίες γρούδες άγριδας του ήλιου, πύξονή και πύξονή, από ποτέ, στεκόσθη στη μέση της αλήθειας τοιγυρισμένη απ' τα πουλιά της, που τάρχαζε κοντά της με γαρούμενες και μελωπικές φωνίτσες...

Μόλις αντίκρυσε τον υπάλληλό της, σήκωσε το ιδανικό κεφάλι της, που γαυγέλασε χαλάρωχα και τον φώναξε κοντά της, για να τη βοηθήσει στο μάξιμα των πουλιών.

Ο Βιτάλ, πληρώσει, άρχισε να της μιλάει σιγανά για πράγματα άδιάφορα, μα ή τραυμένη κι' άναστατωμένη απ' την ψυχική φουρτούνα φωνή του, γινόταν, όσο πύξινε, πιο έντονη.

Η άγωνία, πλημυρίζε σιγά-σιγά στην ψυχή του, και τα γέλια του τρεμούλιαζαν απ' την άρτια έσωτερική του πάλη...

Κ' έβλεπε, σε μία στιγμή, γιως να ξερέει κι' ο ίδιος πως έγινε αυτό, άπλωσε τα χέρια του και σφίγγοντας μέσα σ' αυτή με όλα του τη δύναμη την κυρία του, κίλησε τα γέλια του στα δικά της...

Συνεπαρμένος απ' τον χείμαρσο της άγκιστρούρης, τούτον καιρό, αγάπης του, ο Βιτάλ είχε ξεχάσει όλοτα, κι' είχε γλυστοήσει άσπαικτου στην ένοχη κατήφορο...

Η κυρία Γαλιό, όμως, συνέληθε από την άρτια της κατήφορο, έσπρωξε άρτια από κοντά της τον κατήφορο και ζυγισμένο νέο, σήκωσε το ξενισμένο από θυμό και ντροπή κεφάλι της, και φώναξε με άγνη-κτική:

—Φύγε από υποστά μου!... Νά αή σε ξεναδώ στα άτια μου!... Σε διώγω από κοντά μας!...

Ακίνητος ο Βιτάλ, δίχως συναίσθησι καιμια του αυτού του, την άρτια να φύγει μακριά του και να κλεισθή στη σπύτη της. Κι' ενώ εκείνη άρτια μέσα της πύξινε και τα παράθυρα, κι' άρτυποσε, απ' φόβο

"Έγρισε βαρεία στον ίσθιο μιάς λεύκας."

μήπως κάνει καιμια τέλεια ο Βιτάλ, αυτός άρτυποσε έπίσης σπαρταρούσε απ' τις τύψεις κι' από πικρή μετάνοια...

Η νύχτα πέρασε για το έλπιμένο παλληκάρι γεμάτη άπερίγραπτη άγωνία. Η άρτια κυλούσαν άρτια-άρτια, και το γούρμα τους άντηρούσε στην ψυχή του σαν πύξινη καιμια. Και το ποικίλο πύξινη άρτια ο ήλιος, συρμάειε διασπικτά τα λίνε σουχάκια του σε υπόλοιπο, τον έβριζε στην πύξινή του με συνειδήσι κι' έφυγε για πάντα απ' τον τόπο αυτό, στον όποιο είχε γνωρίσει την ετυμολογία, αλλά και το φανταστικό έπειτα...

—Άγ!... Τι πικρή που είναι ή ζωή!...

Έτσι σκευόταν με θελιά απογοήτευση ο Βιτάλ, καθώς περπατούσε σκυφτός στον καταστραμμένο δρόμο, κι' έπειτα μουρμούριζε μοναχικά του, με τόνο γεμάτο άπόρησι:

—Όχι φύγω μακριά από δό... Όχι πάω πολύ μακριά... Τόσο μακριά, πύξιν θα γάσω όλοτα τη θύμησή της... Θέλω να την ξεχάσω και... Θέλω να έσπλινω το λένωμα της ψυχής μου... Όχι γίνω κι' έγω άγνη σαν κι' εκείνη, τίμιος σαν πύξιν, κι' ετυμολογούμενος σαν πύξιν... "Όπως ήσουν πριν τη γνωρίσω... Όχι φύγω!... Όχι φύγω!...

Και περπατούσε ο δυστυχής αδιάφορα και γανόντας στον θάλο, του κτερισμένου, απ' τον καλοκαιρινό ήλιο καιμια...

"Όσο, όμως, άρτυναι από εκεί, τόσο κι' ή καρδιά του άρτυνε και πονούσε...

Κατή το ύστερη, άποκαυμένη απ' τη λαχρά, κι' απ' την κύρση ο Βιτάλ, έγρισε θροιά στον ίσθιο μιάς μικρούλας λεύκας να

ξαποστάσει λίγο, βούτηγμένος στον ιδρώτα, λαχναρισμένος, άκούμπης άρτια το θάλο και ζυγισμένο κεφάλι, τον στη είχα του μισοξενισμένου δρόμου, κι' έβλεπε τα πονεμένα απ' την άρτια όλώρα του...

Κοιμήθηκε έτσι όσα πολλά!...

"Όταν άνοιξε ξανά τα άτια του, ή ήλιος έβριζε πειδ στη δόσι. Ένας άρτυρος άρτια σπρώχνε παντού την άρτια απ' τη λαχρά, κι' ο Βιτάλ νοιώθοντας το να χρίσει άρτια τ' άρτυνιστά καλλία του, άσπαικτου σπινθόρως και κάποιου πόνου καυτερό στα δάθη της ύπαρξής του.

"Όχι!... Δεν ήταν δυνατόν να ζήσει δίχως Έκκεν!...

Πού θά πήγαινε μακριά της!... Τι σκοπό πειδ θάχε ή ζωή του, μα που δεν θά ύστερουνταν απ' τη θελούδηνη κατή της και δεν θά σπρώχνε απ' το γλυκό της ήλιου;

Καλύτερα νάσθινε γίλιες φορές κοντά της, παρά να ύστερουνταν κάπου μακριά της. Τελείωσε!...

Ήταν τότε ένοχος χρόνος. Είχα πάει να περάσω το καλοκαίρι μου στην έξοχη, στη βίλλα μιάς καλής κυρίας, φίλης της μητέρας μου. Ήσουν άρτια όμορφος εκείνη την εποχή και τα δύο κορίτσια της καλής εκείνης κυρίας δεν άρτυσαν να μου δείξουν μια τρυφερή συμπεριφορά. Και τα δύο ήταν δελτικά και σάς δεσώσαν ότι και σήμερα άρτια θα διασπαικτου μου πύξιν διαδύω το ένα από τα δύο... Την πιο μεγάλη κόρη της φίλης της μητέρας μου την έλεγαν Μάρθα.

Ήταν λεπτή, μελωχρονή με χλωμό πρόσωπο, με μεγάλα και παρθένα μάτια και με ύπεροχα καλλία, μακριά ως κάτω... Τη μικρότερη, την έλεγαν Λουίζα κι' έμοιαζε καταπληκτικά με την Όρμη!... Ήταν ξανθά ρόδινη, διαφανή, παρθένη, κι' ένα άγγελο χαμόγλο και με μια χρυσάλευνη φωνή νεαρά... Και σήμερα άρτια, σάς λέω, δεν θα ύστερουνταν να διαδύω τη μια από τις δύο. Μά τότε ήμουν ένοχος χρόνος κι' άνόητος, άρτια άρτια ετυμολογούμενος νέος αυτής της ηλικίας και δεν έδιδασα ούτε μια στιγμή. Αλλάξα άρτιας τη μεγαλύτερη, γιατί ήταν παντρεμένη... Μία παντρεμένη, γιά έναν άρτια, είχε ούτε λίγο ούτε πολύ, ό παρθένα του Μωάμεθ!...

Η έρωτική μιάς άρτια ιστορία δεν κράτησε πολύ. Θυμάμαι ότι είχαμε δώδεκα μόνο τριμερά ραντεβού, το ένα πιο τρελλό και πιο παρθένο από το άλλο... Στο δέκατο τρίτο όστόσο μου έτυχε ένα έμψοδο και δεν πήγα, γιατί έφυγα άρτιας για το Παρίσι. Τό ύπονογιο είχε άνακαλέσει την άρτια μου κι' έπρεπε ν' άποκαρτήσω γρήγορα ή μητέρα μου και να πάω ν' άναλάθο ή τη θέση μου ως σπαικτουφόρο στο άρτια τορναλάτο "Ελάν-Μάρος!...

Δέκα χρόνια πέρασαν. Ένα θρόνο, σε κάποιο γεύμα με παρουσίασαν σε μια κυρία... Με την πρώτη ματιά πύξιν έβριζε ή γνώρισα άρτιας: ήσαν ή Λουίζα! Η ξανθά Λουίζα, ή άδερφή της Μάρθας...

Της μίληρα λοιπόν για την παλιά μας γνωριμία, της θύμισα διάφορα περπατικά της τρελλής ζωής μας κι' ήταν την είδα ότι έξανακούμπουσε άρτιας και με κυττάει με την ίδια εκείνη τρυφερή συμπεριφορά, της έδωσα τη στιγμή που χωρίζαμε ένα ραντεβού...

Εκείνη το δέχτηκε άρτιας, ύπως ένας πύξιν έμψοδο άρτιας από κάτω για να σωθί. Κι' όταν ήθελε σπύτι μου, την άλλη ήμερα, μου έξανακούμπουσε ότι ν' άγατούσε τρελλά από την πρώτη ήμερα που με γνώρισε και ότι, αν κι' είχε παντρευτεί, είχε πάντα την έλπίδα ότι θα με ξανασυναντούσε μια ήμερα...

Η Λουίζα είχε παντρευτεί έναν γιγαντώσιμο και κτηνώδη άνδρα, άρτια σαν άρτια. Έπρεπε άρτια να γίνω φίλος αυτού του άρτια θρώπου, για να μη καταλάβω τίποτα από τις σχέσεις μας. Την πρώτη ήμερα όμως που πήγα σπύτι τους μ' έπαιρνε μια περίεργη έπιση. Στο σπύτι της Λουίζας συνάντησα τη Μάρθα! Την Μάρθα, που ήταν άρτια φίλη μου!... Η δυό άδελφές με τούς άνδρες τούς έμειναν στο ίδιο σπύτι...

Έτσι τα πράγματα μετεδύνονταν. Πώς θα τάρχαζε πέρα;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΠΩΣ ΕΣΠΑΤΑΛΑΤΟ ΤΟ ΧΡΗΜΑ

Ο Ρωμαίος Άππιος, είχε ζοδέψει σε άκώσους και πότους, σε γλέντια δηλαδή, 12.000.000 φράγκων.

Όταν έρχαμε, κατόπιν, τούς λογαριασμούς του και είδε, ότι τα γούρμα, που τ' έμειναν, δεν άρτυσαν άρτια, παρά το πύξιν των 2.000.000 σπαικτου, φράγκων, έξανακούμπουσε λέγοντας:

—Ένας άνθρωπος δεν μπορεί να ζήσει με δυό εκατομμύρια!...

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΜΙΑ ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Είδαμε άρτια, με μόνη τη διαφορά ότι αυτή δεν κατήλθε σε κανένα άρτια φινάλε... Μπορώ να έπω όμως ότι ήσαν πιο τρυφερή, γιατί όλο το όρμα παίχτηκε μέσα στις πύξιν πρώταγωνιστών του... Άκούστε την ιστορία!

Ήμουν τότε ένοχος χρόνος. Είχα πάει να περάσω το καλοκαίρι μου στην έξοχη, στη βίλλα μιάς καλής κυρίας, φίλης της μητέρας μου. Ήσουν άρτια όμορφος εκείνη την εποχή και τα δύο κορίτσια της καλής εκείνης κυρίας δεν άρτυσαν να μου δείξουν μια τρυφερή συμπεριφορά. Και τα δύο ήταν δελτικά και σάς δεσώσαν ότι και σήμερα άρτια θα διασπαικτου μου πύξιν διαδύω το ένα από τα δύο... Την πιο μεγάλη κόρη της φίλης της μητέρας μου την έλεγαν Μάρθα.

Ήταν λεπτή, μελωχρονή με χλωμό πρόσωπο, με μεγάλα και παρθένα μάτια και με ύπεροχα καλλία, μακριά ως κάτω... Τη μικρότερη, την έλεγαν Λουίζα κι' έμοιαζε καταπληκτικά με την Όρμη!... Ήταν ξανθά ρόδινη, διαφανή, παρθένη, κι' ένα άγγελο χαμόγλο και με μια χρυσάλευνη φωνή νεαρά... Και σήμερα άρτια, σάς λέω, δεν θα ύστερουνταν να διαδύω τη μια από τις δύο. Μά τότε ήμουν ένοχος χρόνος κι' άνόητος, άρτια άρτια ετυμολογούμενος νέος αυτής της ηλικίας και δεν έδιδασα ούτε μια στιγμή. Αλλάξα άρτιας τη μεγαλύτερη, γιατί ήταν παντρεμένη... Μία παντρεμένη, γιά έναν άρτια, είχε ούτε λίγο ούτε πολύ, ό παρθένα του Μωάμεθ!...

Η έρωτική μιάς άρτια ιστορία δεν κράτησε πολύ. Θυμάμαι ότι είχαμε δώδεκα μόνο τριμερά ραντεβού, το ένα πιο τρελλό και πιο παρθένο από το άλλο... Στο δέκατο τρίτο όστόσο μου έτυχε ένα έμψοδο και δεν πήγα, γιατί έφυγα άρτιας για το Παρίσι. Τό ύπονογιο είχε άνακαλέσει την άρτια μου κι' έπρεπε ν' άποκαρτήσω γρήγορα ή μητέρα μου και να πάω ν' άναλάθο ή τη θέση μου ως σπαικτουφόρο στο άρτια τορναλάτο "Ελάν-Μάρος!...

Δέκα χρόνια πέρασαν. Ένα θρόνο, σε κάποιο γεύμα με παρουσίασαν σε μια κυρία... Με την πρώτη ματιά πύξιν έβριζε ή γνώρισα άρτιας: ήσαν ή Λουίζα! Η ξανθά Λουίζα, ή άδερφή της Μάρθας...

Της έδωσα τη στιγμή που χωρίζαμε ένα ραντεβού...

Εκείνη το δέχτηκε άρτιας, ύπως ένας πύξιν έμψοδο άρτιας από κάτω για να σωθί. Κι' όταν ήθελε σπύτι μου, την άλλη ήμερα, μου έξανακούμπουσε ότι ν' άγατούσε τρελλά από την πρώτη ήμερα που με γνώρισε και ότι, αν κι' είχε παντρευτεί, είχε πάντα την έλπίδα ότι θα με ξανασυναντούσε μια ήμερα...

Η Λουίζα είχε παντρευτεί έναν γιγαντώσιμο και κτηνώδη άνδρα, άρτια σαν άρτια. Έπρεπε άρτια να γίνω φίλος αυτού του άρτια θρώπου, για να μη καταλάβω τίποτα από τις σχέσεις μας. Την πρώτη ήμερα όμως που πήγα σπύτι τους μ' έπαιρνε μια περίεργη έπιση. Στο σπύτι της Λουίζας συνάντησα τη Μάρθα! Την Μάρθα, που ήταν άρτια φίλη μου!... Η δυό άδελφές με τούς άνδρες τούς έμειναν στο ίδιο σπύτι...

Έτσι τα πράγματα μετεδύνονταν. Πώς θα τάρχαζε πέρα;

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

είχε χάσει. —Μάρθα; της φώναξε. Τι κάνεις εδώ πέρα; Τι έες εδώ;...

Εκείνη τη στιγμή μέσα στο μυαλό μου έλαμψε σαν άσπαικτου μια διαδύω σκηνή. Μου δινότανε μια σπάνια ευκαιρία να την εκδοκώ... Μ' ένα πύξιν λοιπόν θροιά και έγώ μέσα στο σπύτι της Μάρθας άρτια έστεκα τώρα κι' οι δυό τους και χτυπώντας με το χέρι μου τον ώμο του λουσμένου σπύτιου της Λουίζας, τού φώναξα άρτιας:

—Κι' έσεις; Τι κάνετε εδώ πέρα;

Εκείνος, σπαικτουμένος, γλωμώσε, γιατί, μα την άλγεια, ιδέν ήσαν άρτια έξαιτες.

—Έγώ; ψιθύρισε. Μά είμαι στο σπύτι μου, ύποδο!...

—Κάνετε λάθος!... τού φώναξα.

—Λάθος;

—Μάλιστα, κύριε! Έδώ είναι το διαμείωμα της κυρίας!—ή Μάρθα δέχτηκε το έξαιτικό έκείνο χτύπημα σαν πύξιν και δεν τόλμησε να βγάλει λέξη από το στόμα της!... Και μου φαίνεται, συνέχισα, πως δίχως άλλο θα κάνετε τον κατάκασο του άνδρα της!...

—Τού άνδρα της; ψιθύρισε.

Έπειτα μ' έπαιξε μερικά δευτερόλεπτα, άτέλειωτα, με γουρλωμένα μάτια και γινώντας άρτιας τα μάτια του άρτια στην άρτια της γυνάικας του, μελωμηνή σχεδόν καλλία ήσαν, τυλιγμένη με το πενιούρα της... Μά κρατούσε στα χέρια του το άρτια γράμμα. Τό θυμήθηκε λοιπόν, τού έρριξε μια ματιά χωρίς να το διαδύω, αλλά γιά να δεσώσθη μόνο ότι δεν έβλεπε κανένα άρτια κι' έγινε πάλι κατακαμένος από τον θυμό του...

—Κι' αυτό; Ούραζε άρτια σαν πύξιν γινώμένο θροιά και πύξιν στο πέταξε στο πρόσωπο. Γι' αυτό, τί λέτε σεις; Άποδείξτε μου λοιπόν, ότι αυτή έδώ πέρα είναι ή... συνένοχός σας, αυτή κι' όχι ή άλλη!...

Αυτή τη στιγμή πέρασε από το νού μου μια σατανική ιδέα. Ήθελε λοιπόν μια άρτια; Αυτό γιά μένα ήσαν το πιο εύκολο πράγμα του κόσμου!...

—Αν έπαυετε, τού είπα, και θέλατε μια άρτια, άρτια πύξιν να σάς άποστομώσω... Δεν έχετε να κάνετε τίποτα άλλο παρά να παρακαλέσετε την Μάρθα να σάς δείξει μια μεγάλη, μαύρη έλπίδα που έχει άρτια στον άρτια γοφό της!...

Σας άναφέρω στην άρτια ότι ο άρτιας αυτός ήσαν ένα σωστό κήνος. Μ' ένα πύξιν λοιπόν θροιά άρτιας έμψοδο έμψοδο την δυστυχισμένη Μάρθα... Την έρριξε άρτια στο νύξιν κι' άρτιας να της έξαισι με λύσσα το πενιούρα της. Εκείνη προσπαθούσε ν' άρτιας μ' άρτιας τις δυνάμεις της. Έγώ όμως, με το ένα χέρι της έρριξε το στόμα γιά να μη ξεφωνίσει και με τ' άλλο της κατόπιν σπύτι τα δύο χέρια, ενώ της έβλεπα με μια φωνή που προσπαθούσε να την κάνει όσο το δυνατό πιο τρυφερή:

—Αυτή είναι ή καλύτερη λεία, άρτιας μου φίλη. Συλλογισθείτε την άρτιας της άρτιας σας...

Έρχονταν στιγμές που γινώσαστε άρτιας θροιά από τη λύσσα της εκδοκώσεως.

Εκείνη την ώρα λοιπόν, τυφλωμένος από το πάθος μου, δεν ήξερα τί έναγα και καλλία της έβλεπα αυτά τα λόγια, έκαρφουσα τα γύνα μου στη σάρκα της...

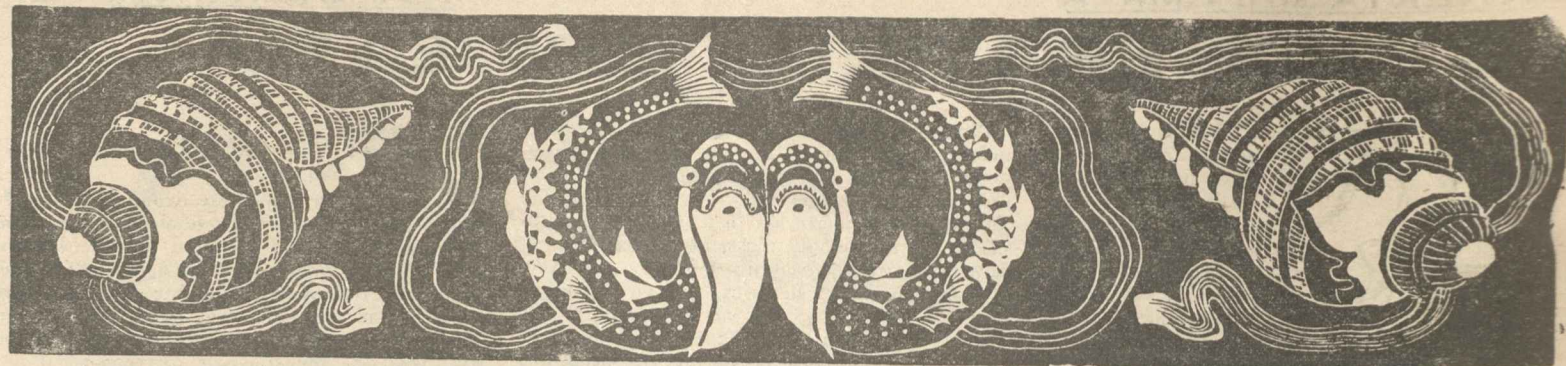
Ο άρτιας της Λουίζας, τρελλός και αυτός από την λύσσα του, κατόπιν, με το πενιούρα της και σε μια στιγμή άρτιας έλώρασε.

—Νά ή έλπίδα! Είπε αλήθεια!... Είπε αλήθεια!...

Η Λουίζα είχε σωθεί... Άρτιας λοιπόν έλωση τη Μάρθα. Είχα εκδοκώ. Κι' έφυγα ετυμολογούμενος, ένω τα χέρια του δεξιού μου χεριού ήσαν ματωμένα από το αίμα της...

Αυτό το ρινάκι της έρωτικής μου ιστορίας θα άρτιας ότι ένε πολύ δραματικό. Κι' όμως, αν ένας σπαικτουφός τολμούσε να μάς τό παρουσίαση στο θέατρο, δεν είναι αλήθεια ότι ιδέν θα το πιστεύει κανείς!...

ΚΛΩΝΤ ΦΑΡΡΕΡ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΜΙΑΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ της Βουργουνδίας, βασίλισσα της Γαλλίας, σύζυγος του Λουδοβίκου Χ. "Ένας φύλακας. Ένας δήμιος."

(Σ' ένα σκοτεινό, υγρό και επόγειο κελί, πού τὸ φωτίζει ἀνὰ πλάγια μὴ μικρὴ λυχνία μὲ λάδι. Ἡ Μαργαρίτα φορώντας ρούχα κουρελιασμένα, κάθεται ἀλυσσοδεμένη σὲ μιὰ ραβδί. Τὰ μακρὰ της μαλλιά, ἀχτένιστα καὶ λυμένα, πέφτουν ἐπάνω στοὺς ὤμους της καὶ φτάνουν ὡς τὰ γόνατά της).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.—Θεέ μου!... Πόσος καιρὸς πέρασε ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού μ' ἐκλείσαν ἐδῶ μέσα;... "Ένας χρόνος; Πέντε χρόνια; Δέκα;... Δὲν ξέρω... Ὁλὸς ὁ καιρὸς πού βρίσκομαι μέσα στὴ σκοτεινὴ αὐτὴ φυλακὴ μοὶ φαίνεται σὰν μιὰ μακρὴ καὶ ἀτελείωτη νύκτα... Ὡ, νὰ μοὶ ἐπέτρεπε τοὐλάχιστον ὁ βασιλεὺς νὰ βλέπω κάποτε τὴν κόρη μου, τὴν λατρετὴ μου Ἰωάννα... Μὲ συλλογίζεσαι τάχα πάντα μὲ στοργὴ καὶ μὲ πόνο, ἢ ἀγαπημένη μου κορούλα; Ἡ τὴν ἔχουν πείσει πῶς ἡ μητέρα της ἦταν μιὰ ἀνάξια βασίλισσα καὶ μάνα; Καὶ διὰ τῆς... Δὲν ξέρω... Τόσο, ὥστε νὰ μοὶ στερήσουν γι' αὐτὸ τὸ φῶς τ' οὐρανοῦ, καὶ τὸ παιδί μου... Ναί, εἶνε ἀλήθεια πῶς μ' ἀγάπησε ὁ Φίλιππος γι' αὐτὴν καὶ τὸν ἀγάπησε σὸ τέλος καὶ ἐγώ, μὰ δὲν πρόδωσα τὸν βασιλέα, εἶται ὅπως λένε οἱ ἐχθροί μου. Ὁχι... Προσπάθησα νὰ πνίξω τὸ αἰσθημα μου μέσα στὴν καρδιά μου, καὶ δὲν ἔπαυα ποτὲ νὰ εἶμαι πιστὴ σύζυγος καὶ ἀφροσιμένη μητέρα. Ὅσο καὶ ἂν φαινοῦνται γελοῖα, χαροῦμενη, καὶ ἴσως λίγο ἐπιπόλαια κάποτε, δὲν ἔχω ποτὲ πῶς εἶμαι βασίλισσα καὶ μητέρα. Ἀγαπᾶσα τις διασκεδάσεις καὶ μοὶ ἄρεσε νὰ χορεύω, προσέγγιζαν μὲ τὸν Φίλιππο, μὰ δὲν ἔπαυα γι' αὐτὸ νὰ διατάζω ὁ βασιλεὺς νὰ μὲ κλείσουν σὸ ἀπαίσιο αὐτὸ κελί τοῦ φοβεροῦ φρουρίου Γκαριὰ. Ἰωάννα, κόρη μου... Κι' ἐσύ, Φίλιππε... Ὡ!... Δὲν με θυμιάστε πιά; Δὲν μ' ἀγαπᾶτε πιά; Μὰ δὲν ξέρω καὶ ἐγώ, εἶνε ἀλήθεια αὐτὰ πού ὑποφέρω τώρα, ἢ εἶνε ὄνειρο πῶς ἦμουν κάποτε ἐλεύθερη καὶ βασίλισσα;

(Μπαίνει μέσα ὁ φύλακας, φέρνοντας ἕνα κομμάτι ψωμί, καὶ ἕνα σταμνὶ μὲ νερό).

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ, (είρωνικά). — Σὰς ἔφερα τὸ δείπνο σας, Μεγαλειότητι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (γελώντας πικρά). — Τὸ δείπνο μου... Ἀς εἶχα τ' ἀπομεινάρια ἀπὸ τὸ δείπνο τῶν παλῶν ὑπηρέτων μου!...

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Καταδεχθῆτε τώρα νὰ δοκιμάσετε αὐτὰ πού σὰς ἔφερα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Δὲν ἔχω ὄρεξι.

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Ἐτοί λετε πάντα. Κι' ἔστερα τρῶτε...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Μόρες ὀλόκληρες περνῶν χωρίς ν' ἀγγίσω οὐτε αὐτὸ τὸ μικρὸ ψωμί πού μοὶ φέρνετε.

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Καὶ τότε τὸ τρῶνε τὰ ποντίκια...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Ὡ, πῶς φοβᾶμαι δεῖν τὰ νοιώθω γύρω μου!... Τοῦ κάνουν προσταδὸ νὰ τὰ θάξω μὲ τὸν θόρυβο πού κάνουν ἡ ἀλυσίδες μου... Ἀχ, κύριε φύλακα, ἂν μοὶ κάνατε μιὰ χάρι...

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Τί;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Νὰ μὲ ξαλαφρώνατε λίγο ἀπ' αὐτὲς τις ἀλυσίδες. Μὲ κάνουν νὰ πονῶ

τρομερά...

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Τί λέτε; Τότε θὰ μ' ἀλυσσοδέσουν ἐμένα στὴ θέσι σας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Γιατί;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Ρωτᾶτε γιατί; Μὰ ὁ βασιλεὺς ἔχει δώσει ἀσπληρότατες διαταγὲς νὰ μὴ σὰς ἀφήσουν οὐτε μιὰ στιγμὴ ἐλεύθερη. Ἔχει πεῖ μάλιστα πῶς ἂν δραπετεύετε, θὰ μᾶς σκοτώσει όλους.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Σὰς δοκίμομαι στὴ ζωὴ τῆς κόρης μου πῶς δὲν θὰ προσπαθῶ νὰ δραπετεύσω. Καὶ πῶς εἶνε δυνατόν νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ, ἀπὸ τὸ ὑπόγειο αὐτὸ κελί τοῦ φρουρίου Γκαριὰ;... Για νὰ φτάσω κανεὶς ὡς ἐδῶ κάτω, πρέπει νὰ κατέβῃ ἐξήντα ἔξη σκαλοπάτια. Βρίσκομαι ζωντανὴ στὸν Ἀδρι!... Λοιπόν, δὲν θὰ μοὶ κάνατε τὴ χάρι νὰ μὲ ξαλαφρώσετε λίγο ἀπὸ τὰ δεσμά μου;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Μοὺ εἶνε ἀδύνατον!...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Σὰς ἱκετεύω, κύριε φύ-

Ἡ βασίλισσα Μαργαρίτα τῆς Βουργουνδίας λαλά.

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Σὰς εἶπα... Εἶνε ἀδύνατον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.—Ἐλεος!... Για λίγες στιγμὲς μόνο... (Ὁ φύλακας διευθύνεται πρὸς τὴν ἐξοδὸ). Μὴ φύγετε ἀκόμα!... Σὰς παρακαλῶ... Εἰστε ὁ μόνος ἀνθρώπος πού βλέπω μέσα σ' αὐτὴν τὴν κόλασι!... Μόνο μ' ἔσας μπορῶ νὰ μιῶ!... Πέστε μου, Τί συμβαίνει γιὰ τὸν βασιλέα, γιὰ τὴν κόρη μου; Εἶνε καλά; Καὶ τί ἐποχὴ εἶνε τώρα ἐπάνω στὴ γῆ; Καλοκαίρι, χειμῶνας;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Ἀνοίξιν...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Ἀνοίξιν!... Ἡ ἀγαπημένη μου ἐποχὴ!... Οἱ κηποι τοῦ καλατιοῦ θὰ εἶνε πάλι γεμάτοι λουλουδιὰ καὶ ἡ κόρη μου θὰ μαζεύει ἄσπρα τριαντάφυλλα. Καθὼς ἀνοσαίνει ἐλεύθερη τὸν γλυκὸ ἀνοιξιὰντο ἀέρα, δὲν θὰ θυμιάτα τάχα καθόλου τὴ βασανισμένη μητέρα της, πού εἶνε θαμμένη ζωντανή;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Ἴσως δὲν τῆς ἐπιτρέπουν νὰ σὰς θυμιάτα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Ἡ καρδιά δὲν ὑποτάσσεται...

τα σὲ καμμιὰ διαταγὴ. Ἀλήθεια, δὲν μοὺ λέτε, κύριε φύλακα, πόσος καιρὸς πέρασε ἀπὸ πότε πού βρίσκομαι κλεισμένη ἐδῶ;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Μοὺ ἔχουν ἀπαγορεύσει ν' ἀπαντᾶ στὶς ἐρωτήσεις σας. Καὶ τότε ὅρα πού σὰς μιῶ, δείχνονα ἀπερίσκεπτος...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Πέρασαν δύο χρόνια;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Περισσότερα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Γοῖα;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Περισσότερα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Θεέ μου!... Ἦόσα τάχα χρόνια ἀκόμα θὰ μείνω σ' αὐτὴ τὴν κόλασι...

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ, (κιντάζοντας μὲ προσοχὴ τὴ Μαργαρίτα). — Πού ἔχετε, ἴσως ὁ βασιλεὺς σὰς ληστέει καὶ σὰς δώσει ἔξαρνα χάρι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (μὲ μιὰ ξαφνικὴ λάμψιν ἐλπίδας καὶ χαρὰς σὰ μάτια της). — Χάρι; Πιστεύετε ὅτι μπορεῖ νὰ μοὶ δώσει χάρι ὁ βασιλεὺς;

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ, (μὲ αὐθάδεια). — Γιατί ὄχι; Εἰστε ἀκόμα τόσο ὥραια...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Μοὺ φαίνεται πῶς ἐδῶ κάτω θὰ ἔχω γίνῃ ὁμοία μὲ φάντασμα.

Ο ΦΥΛΑΚΑΣ. — Ὅταν σὰς ἔφεραν ἐδῶ, ἴσως ντυμένη βασιλικά, μὰ τὴν ἀλήθεια!...

Τώρα τὰ φορέματά σας ἔγιναν κουρέλια. Καὶ τὸ πρόσωπό σας πού ἦταν τριανταφυλλένιο, ἔγινε κατάχλωμο. Μὰ μπορῶ νὰ σὰς πῶ πῶς τὰ μάτια σας λάμπουν πῶ πολλὰ ἀπὸ πρῖν. Καὶ τὰ μαλλιά σας, εἶται λυμένα καθὼς εἶνε, σὰς τιμωροῦν σὰν ἕνας χρυσαφένιος πέπλος. Μοὺ ἐπιτρέψτε νὰ τὰ χαϊδέψω; (Ἀπλώνει τὰ χέρια του σὰ μαλλιά της).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (δρθώνεται ἀπειλητικὴ ὅσο τῆς ἐπιτρέπουν ἡ ἀλυσίδες της, καὶ παίζει ἔξαρνα πάλι τὸ παλῆ τῆς βασιλικῆς ὀφρας). — Φύγε... Μακρὰ!... (Ὁ φύλακας, βλέποντας ξαφνικά στὴν ἀλυσσοδεμένην αἰχμάλωτο τὴ βασίλισσα, φεύγει ταπεινωμένος). Θεέ μου!... Γιατί λοιπὸν δὲν μοὺ στέλνεις τὸν θάνατο;

(Ἐξαρνα μπαίνει ὁ δήμιος, φορὼντας στολὴ ἀξιωματικοῦ).

Ο ΔΗΜΙΟΣ, (διποκλινόμενος μπροστὰ στὴ Μαργαρίτα). — Ὁ Θεὸς σὰς στέλνει τὴν ἀπολύτρωσι, Μεγαλειότητι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (κιντάζοντας ἐκπληκτικὴ τὸν δήμιον). — Δηλαδή;

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Ὁ βασιλεὺς εὐλόγησε νὰ σὰς ἀπονεύω χάρι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Ὡ, νὰ τὸ πιστέψω; Μοὺ λέτε τὴν ἀλήθεια;

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Δὲν λέω ψέμματα, κυρία καὶ βασίλισσα μου...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Τί θύερα!... Μὰ ἐπὶ τέλους, ἀναγνώρισε ὁ βασιλεὺς πῶς εἶνε ἀδικία; Βεβαιώθηκε γιὰ τὴν ἀδυστήριά μου; Ὁ Θεὸς δὲν τὸν φίλο, τὸ παιδί μου; Δόξα σοι ὁ Θεός... (Κλαίει ἀπὸ χαρὰ).

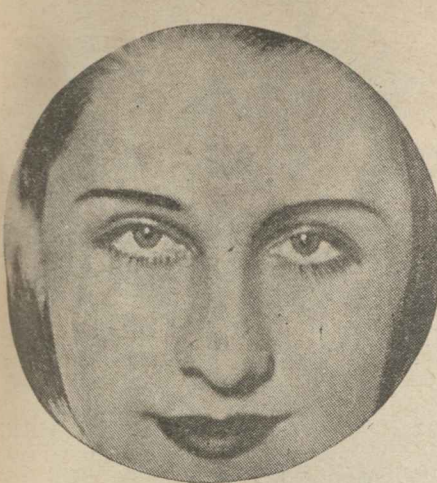
Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Δὲν ἔχομε καιρὸ γιὰ χάσιμα. Ὁ βασιλεὺς θέλει νὰ παρουσιασθῇ ἀπόψε κίβλας στὴν Αὐλὴ... Ἀκούτε, Μεγαλειότητι; Θέλει νὰ σὰς παρουσιάσῃ θριαμβευτικὰ σὲ όλους τοὺς αὐλικούς.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Θὰ μοὶ δώσει ξανά τὴ θέσι μου ὡς βασίλισσα;

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Βέβαια.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Τότε, λυτῶστε με ἀπὸ τὰ δεσμά μου, γόηγορα.

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Μὴ βιάζεστε!... Τόσα χρό-

Τὰ ὠραιότερα μάτια τῆς Ἀμερικῆς.

"Ἀν θέλῃ κανεὶς νὰ ρωτήσῃ τοὺς γνώστους καὶ τοὺς θαυμαστάς της Ἀμερικανικῆς ὁμορφιάς, πού Ἀμερικανίδα ἔχει σήμερα τὰ ὠραιότερα μάτια, ἢ ἀπάντησι πού θὰ λάβῃ θὰ εἶνε ὁμοφωνὴ καὶ γενικὴ. Ὅλοι θὰ τοῦ ἀπαντήσουν μὲ μιὰ φωνή:

—Τὰ ὠραιότερα μάτια τῆς Ἀμερικῆς τὰ ἔχει ἡ Νόρμα Σήρερ!

Καὶ πραγματικῶς, τὰ μάτια τῆς περιφνημῆς πρωταγωνίστριας τοῦ κινηματογράφου εἶνε ἀπὸ τὰ ὠραιότερα πού μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν στὸν κόσμον. Δὲν εἶνε ἀπλῶς ὀρατὰ σὸ σχῆμα καὶ σὸ χρώμα, ἀλλὰ εἶνε ὑπέροχα καὶ στὴν ἔκφρασι. Εἶνε πραγματικοὶ καθρέφτες τῆς ψυχῆς της.

Τὰ μάτια τῆς Νόρμας Σήρερ θὰ ἴσαν ὥραια καὶ ἂν ἀκόμη τὰ ὑπόλοιπα χαρακτηριστικὰ της ὑπερῶσαν σὲ ὁμορφιά. Μὲ τὸ νὰ εἶνε διώως ὀρατὰ καὶ τὸ πρόσωπό της καὶ τὸ σύνολό της ἔγινε, τὰ μάτια της κερδίζουν σὲ ὁμορφιά, ἂν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα!

Ἡ Νόρμα Σήρερ δὲν εἶνε ἀπὸ τις καλλιτέ-

να κανεὶτε ὑπομονή. (Δίνει τὴν ἀλυσίδα, μὲ τὴν ὁποία ἡ Μαργαρίτα εἶνε δεμένη στὸν τοίχο).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Ὡ, Θεέ μου! Εἶμαι ἐλεύθερη!... Ἐλευθέρη!...

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Ναί, ἀλλά... ὁ βασιλεὺς θέλει νὰ παρουσιασθῇ σ' αὐτὸν μὲ δεμένα χέρια.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Μὰ γιατί, γιατί; Δὲν εἶμαι πιά ἐλεύθερη;

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Τὸ θέλει ὁ βασιλεὺς γιὰ λόγους τυπικούς. Θὰ λύσῃ ὁ ἴδιος τὰ χέρια σας, καὶ θὰ σὰς πῇ, μπροστὰ σὲ όλους: «Σὲ συγχωρῶ καὶ σ' ἐλευθερώνω!...»

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ. — Καλὰ, καλὰ, ἂς γίνῃ ὅτι θέλει ὁ βασιλεὺς. (Διευθύνεται πρὸς τὴν ἐξοδὸ τοῦ κελιοῦ μὲ βήματα κλυσιζόμενα).

"Ἐχει νοιώσει τὸ σῶμα μου τόσον καιρὸ ἀπὸ τὴν φαντασί... Θὰ κἀν ἀπόψε ληπτοὶ μὲ χλωρὸ ὁμοιωμένο νερό, γιὰ νὰ συνέλθω.

Ο ΔΗΜΙΟΣ, (ἐμποδίζοντας τὴ Μαργαρίτα νὰ βῇ ἀπὸ τὸ κελί). — Σταθεῖτε, παρακαλῶ, τὰ μαλλιά σας εἶνε ἀνοκάτω. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παρουσιασθῇτε ἔτσι στὸν βασιλέα, Ἐδδοκίματε, Μεγαλειότητι, νὰ γονατίσετε. Πρέπει νὰ ταχτοποιήσω λίγο τὰ μαλλιά σας. (Ἡ Μαργαρίτα φαίνεται σὰν νὰ διστάζῃ). Μεγαλειότητι... Σὰς εἶπα, ὅτι δὲν ἔχομε καιρὸ γιὰ χάσιμα. (Ἡ Μαργαρίτα γονατίζει ὅχι χωρίς κάποια ἀνησυχία. Ὁ δήμιος χοροῖζει τὰ μαλλιά τῆς Μαργαρίτας σὲ δύο πλεξίδες). Τί ὥραια, βασιλικά, μὰ τὴν ἀλήθεια, μαλλιά!... (Τυλίγει τὸν λαμπὸ τῆς Μαργαρίτας μὲ τις δύο πλεξίδες. Ἡ Μαργαρίτα δοχίζει νὰ καταλαδαινῇ, μὰ δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ, γιατί τὰ χέρια της εἶνε δεμένα. Ἀναστενάζει μόνον). Μὴν ταραξέστε... Θὰ τελειώσω γρήγορα!... (Βάζει τὸ ἕνα του γόνατο ἐπάνω σὸ στῆθος τῆς Μαργαρίτας καὶ τὴ ρίχνει κάτω. Σφίγγει τὸν λαμπὸ της, τραβώντας μὲ τὰ δύο του χέρια τις πλεξίδες της, μονγγερίζοντας καὶ τρεῖνοντας τὰ δόντια του).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (ἀγωνιώντας). — Ἰωάννα, κόρη μου... Φίλιππε!... (Μένει σὲ λίγο ἀσάλευτη, πεθαμένη, μὲ τὴν ὀνὴ φρεχτὰ μελανισμένη).

Ο ΔΗΜΙΟΣ. — Ἐτοί... Ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλέως ἔτετελεσθη!... Ἡ βασίλισσα Μαργαρίτα πλήρωσε τ' ἀμαρτήματά της! Ζήτω ὁ βασιλεὺς!...

Η ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΕΣ ΤΗΣ ΘΟΝΗΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἡ Νόρμα Σήρερ πού μαγεύει μὲ τὰ μάτια της. Ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς της. Τί λέει γιὰ τὴν ὁμορφιά. Ὁ κάλλωπιςμός της καὶ ἡ τουαλέττες της. κλπ.

χνίδες ἐκείνες πού χρησιμοποιοῦν ἀρείδως κάθε λογῆς καλλυντικὰ μέσα γιὰ νὰ τονώσουν καὶ νὰ διατηρήσουν τὴν καλλονὴ τους.

Ἡ ἴδια ἐδήλωσε κάποτε ὅτι δὲν ἔχει βέβαια ἐξοστράκισαι ἐντελῶς ἀπὸ τὴν τουαλέττα της τὴν πούδρα, τὴν κρέμα καὶ τὸ κραγιὸν γιὰ τὰ χεῖλη, ἀλλ' ὅτι τὰ μεταχειρίζεται καὶ αὐτὴ, μὲ τρόπο διώως ὥστε νὰ μὴ χτυποῦν ἀσχημα στὸ μάτι, καὶ μὲ μεγάλῃ τέχνῃ.

"Ἀν ἀκούσει κανεὶς τὴ Νόρμα Σήρερ νὰ μιλάει γιὰ καλλονή, θὰ πιστέψῃ ὅτι ἡ καλλονὴ εἶνε τὸ φυσικότερο καὶ πῶς εὐκολοαπόδεκτο πρᾶγ-

Ὅταν τὰ μάτια τῆς Σήρερ χαμογελοῦν.

μα τοῦ κόσμου. Λέει π.χ. ὅτι δὲν ὑπάρχει γυναῖκα τόσο ἀποκρουστικὴ, ὥστε μὲ τὴν περιποίησιν τοῦ ἑαυτοῦ της, μὲ τὴ χάρι της, μὲ τὸ γούστο σὲ ντύσιμό της καὶ μὲ λίγη αὐταπεποίθησι καὶ καλὴ θέλησι, νὰ μὴ μεταρῇ νὰ γίνῃ ἐλκευστικὴ.

Ὡς καὶ τὴν ὁμορφιὰ τῶν ματιῶν της τὸν πολυτιμότερό της θησαυρὸ, προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐξηγήσῃ ἡ Νόρμα Σήρερ. "Ὅπως ὅλοι οἱ πλοῦσιοι εἶνε πρόθυμοι νὰ δύνουν σινταγές, πῶς ἀποκτώνται τὰ ἑκατομμύρια, ἔτσι καὶ ἡ Νόρμα Σήρερ δὲν διστάζει νὰ δώσει συμβουλές πῶς ἀποκτώνται τὰ ὀραία μάτια. Ἡ γυναῖκα λοιπὸν μὲ τὰ ὠραιότερα μάτια τῆς Ἀμερικῆς, λέει κατὰ λέξιν τὰ ἑξῆς:

—Ἀπλῇ, μετρημένη καὶ ὑγιεινῇ τροφῇ, ἕως ἀρθροῦς, λίγο σπόρ, γυμναστικὴ καὶ χορός, ὁμορφαίνουν τὴν ἐπιδερμίδα, λεπτύνουν τις γραμμὲς τοῦ σώματος καὶ κάνουν τὸν ἀνδραπο νὰ χαίρεται τὴ ζωὴ του. Καὶ ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς εἶνε τὸ πῶς σπουδαῖο καλλυντικὸ πού ὑπάρχει... Αὐτὴ ἀξάνει τὴ λάμψιν καὶ τὴν ἐκφραστικότητα τῶν ματιῶν πολλὴν περισσότερη ἀπὸ τὴν ἀρσενικήν!

Πιστὸν ἡ Νόρμα Σήρερ νὰ μιῶν ἔτσι ἀπὸ μετριοφροσύνη. Κατὰ βάθος διώως θὰ γνωρίζῃ καὶ ἡ ἴδια ὅτι ἐὰν αὐτὰ πού ἀναφέρει, τότε μόνον μποροῦν νὰ μεγαλώσουν τὴν ὁμορφιὰ τῶν ματιῶν, ὅταν τὰ μάτια εἶνε ἐκ φύσεως ὀραία.

Ἡ Νόρμα Σήρερ δὲν εἶνε μόνον μιὰ ὀραία γυναῖκα. Εἶνε ἐπὶ πλέον γυναῖκα μὲ μεγάλῃ εὐγένεια ψυχῆς, γιατί χωρὶς αὐτὴν ἡ ὁμορφιά τοῦ σώματος δὲν ὀφείλει σὲ τίποτε. Μάτια τόσο ὀραία σὰς τῆς Νόρμας Σήρερ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ καθρεπτίζουν μιὰ ἐξίσου ὀραία ψυχὴ.

Γιὰ τὸ ντύσιμό της ἡ Νόρμα Σήρερ ἔχει ἀντιλήψεις πού θὰ ἔσπετε νὰ τις ἐγκολοποιῇ κάθε γυναῖκα.

Ὅταν διαλέγει τις τουαλέττες της, δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴν ἐντύπωσιν πού θὰ κάνουν τὰ φορέματά της στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους — πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα σφάλματα τῶν γυναικῶν — ἀλλὰ πρωτίστως προσέχει νὰ τῆς ἀρέσουν καὶ νὰ τῆς πηγαίνουν καλὰ τὴς ὥρας.

—Ἐὰν φόρεμα μπορεῖ γιὰ τὸν ἄλλον κόσμον νὰ μὴν εἶνε πρᾶς ἕνα φόρεμα. Γιὰ μένα διώως ἢ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἢ τὸ αἰσθητικὸν ἐντελὸς ἕννο ἐπάνω μου.

—Ἐτοί λέει ἡ Νόρμα Σήρερ.

Καὶ γι' αὐτὸν τὸ λόγο δὲν ὑπακούει τυφλὰ σ' ὅλες τις προταγές τῆς μόδας. Κατὰ προτίμησιν διαλέγει φορέματά πού ἔχουν γραμμὰ. Τὸ χρώμα τους τὴν ἐνδιαφέρει λιγώτερο. Τῆς ἀρέσει ἡ ἀπλότης. Φορέματα ἐξεζητημένα, μὲ πολυτελεῖα σχέδια, τὴν ἐνοχλοῦν. Ἀπὸ τῆς νὰ φορεῖ ἕνα τέτοιο φόρεμα καὶ κινεῖται στὸν καθρέφτη, ἡ Νόρμα Σήρερ λέει γι' αὐτοῖς:

—Ἐδῶ βλέπετε ἕνα κινεῖσθιο φόρεμα μὲ τὴν... Νόρμα Σήρερ.

Ὅταν διώως ἕνα φόρεμά της τὴν ἱκανοποιεῖ ἀπολύτως, λέει καθὼς κινεῖται στὸν καθρέφτη της.

—Νὰ ἡ Νόρμα μ' ἕνα κινεῖσθιο φόρεμα! Τέλος ἡ Σήρερ λέει γιὰ τὴν ὁμορφιά:

—Πιστέψτε με! Κάθε γυναῖκα εἶνε ὀραία. Δὲν ἀρκεῖ διώως νὰ ἔχῃ μόνον ἐξωτερικὰ χαρακτηρισμὰ. Πρέπει νὰ ἔξῃ καὶ νὰ τὰ δείχνῃ καὶ νὰ τὰ ὑπογραμμίσῃ μὲ τὰ χαρακτηρισμὰ τῆς ψυχῆς!...

Ἡ Νόρμα Σήρερ.

“ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ,” Ἑβδομαδιαία Φιλολογικὴ Ἐπιδεώρησις

Γραφεῖα: ΣΤΟΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 4

“Ὅρει συνδρεμῶν

Ἑσπερικῶ: Ἑτησία Δρχ. 200

Ἑξάμηνος » 100

Ἑξωτερικῶ: Δολλάρια 6

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἐμβόματα πρέπει νὰ στέλλωνται ὡς ἑξῆς: Διευθύνουν περιοδικῶς «Παναθηναίαν», Ἀθήνας.

Τὰ «Παναθηναία» ἀντιπροσωπεύονται καθ' ὅλην τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν ἀπὸ τῆς Ἑταιρίας Α

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΣΕΛΙΔ

ΑΙΝΙΓΜΑ

ΣΤΟΝ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟ

ΕΡΩΤΙΚΟΝ

Ο Κ. ΚΟΝΔΥΛΗΣ ΜΟΝΟΛΟΓΕΙ ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΙ Η ΗΧΗ ΕΞΙΣΤΟΡΕΙΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ

...Είμαι τρομερός σπυράτσης,
είμαι Μέγας Ναπολέων...

— Χ α μ α ι λ έ ω ν !...

...Δέν τρομάζουνε τὰ βόλια

τὰ ἡρωϊκά μου στήθια,

— Κ ο λ ο κ ύ θ η α !...

...Μὲ τὸν Καίσαρα στὴ δόξα
εἶμαι ἱστορικὸ ζευγάρι...

— Ζ α γ ά ρ ι !...

...Καὶ ὀλέθριος κι' ὠραίος
ὡς τοῦ Χόλλυγουντ ἀστέρης...

— Τ έ ρ α ς !

...Στὴν πολιτικὴ μεγάλος
καὶ στὸν πόλεμο ἕξ ἴσος...

— Ε ύ σ ο υ !...

...Ἡγωνίσθην στοὺς πολέμους
ἐκολύπησα στὸ αἷμα...

— Ψ έ μ μ α !...

...Θὰ μὲ ἐτοίμε ἀκόμα
καὶ αὐτὸς ὁ Ζίγγις-Χάνος...

— Χ ά ν ο ς !...

...Στρατηγὸς θίνα μέγας
κι' ὄλο δρῶ κι' ὄλο προκόφτω...

— Κ ό φ ' τ ο !

Εἶπε τῇ Βουλῇ ὁ σκούφος,
ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ,
στὴν πολιτικὴ Ταρτούφος
κι' ὅποιον φάει...

Πλὴν τὸ μείδιμά του
ὄλο ζάχαρι καὶ μέλι
κι' ἀπὸ τὶς κακοτοπίες
ξεγλυκιστράει σὰν τὸ χέλι.

Τὸν ὠνόμασαν Τζοκόντα
κι' ἔχει γιὰ Τζοκόντα φόντα
κι' ἂν ὁ Νταβίντὶ ζούσε

θὰ τὸν ξαναζωογονοῦσε.
Ποῖος εἶνε; Ποῖος εἶνε;
Δὲν τὸ ξέρει...

Ὁ Λευτέρης !...

ΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟ

(Μετὰ τὴν τελευταίαν ἀλαγογήν)

Πρόσεξε καλά, μὴν καὶς τόσες κατ-

(δὶες

λυτήσου τα τὰ κορισοπουλά, τὰ

(ἔρια,

γιατὶ μὲ τὶς τόσες σου τὶς ἀπιστίες
ἔχουν πάρει τὰ μυαλά τους πειὰ

(ἀέρα

καὶ θὰ βάλλουν στὴ ζωὴ τους τὴρμα
μὲ μιὰ σφ αἶ ρ ι α !

ΣΤΟΝ Κ. Σ. ΣΚΙΠΗ

Ἀφοῦ εἶχες τόσες ρίμες

Τί τὴν ἤθελες τὴν ρύμην
κύριε Σωτήριε,
λόγιε μυστήριε;

Τί τὸν ἤθελες τὸ δρόμο,
Νὰ τὸν κάμης τί, στοχάσου

Ἀφοῦ πάντα πᾶς καβάλλα
Ἐπὶ τοῦ κλεινοῦ Πηγᾶσου;

(Ἐπὶ τῇ διαλύσει τῆς Βουλῆς)

Φαρμακερὴ ΔΙΑΛΥΣΙ τοὺς πότισες
τοῦ ἔθνους τοὺς πατέρας καὶ τοὺς

(ἀναστάτωσης,

τοὺς πικρᾶνες, τοὺς ἔφαγες, τοὺς

(σκοτίσες,

τοὺς ἐθανάτωσες.
Καὶ τώρα δόστου πάλιν ἐκλογές,
δόστου λόγους πᾶς υποψήριος γι-

(γιές,

κίησις προσεκλογική, φωτιά καὶ

(λαύρα,

κακῆριοι ὅσοι γλυτώσουν ἀπ' τὰ

(μωσῶρα!

καὶ ξανάμπουν μάνι-μάνι
μέσα στῆς Βουλῆς τὸ χάνι,
γιὰ νὰ κάνουν νάνι-νάνι !...

ΤΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΑΣ

Ὁ κ. Ζαΐμης τὸν «Ψαῖ τῆς Ἰ-

αλανδίας» τοῦ Λοτὶ.

Ὁ κ. Βενιζέλος τὸν «Ταρτούφος»
τοῦ Μολιέρου.

Ὁ κ. Παπαναστασίου τὸν «Μύ-

τον τῆς Ἀριάδνης».

Ὁ κ. Καφαντάρης τὴν «Ὁραία

τοῦ Πέραν—Δώθε».

Ὁ κ. Πάγκαλος τοὺς «Ἐφτά

Κρεμασμένους» τοῦ Ἀντρέγιερ.

Ὁ κ. Μιχαλακοπούλου τὴ «Φρύ-

νη».

Ὁ κ. Κονδύλης τὸν «Καπετὰν

Φυσέκη».

Ὁ κ. Πλαστήρας τὸ «Μαῦρο

Γάιτο».

Ὁ κ. Μεταξᾶς τὸ «Διὰ νὰ γίνῃ

Ἀνθρώπος» τοῦ Σιλ Σανσέλ.

ΣΠΑΡΑΣΙΚΑΡΙΔΙΟΝ

Τ' ὄνειρό μου κι' ἡ ἐλπὶς ἦταν μία

(φορὰ σὲ μένα

ν' ἀγκαλιάσω, νὰ φιλήσω μέσ' στὸ

(στόμα μιὰ παρθένα...

Ἦρθε μέρα πού μὲ θάρρος τῆς ἐ-

(γλυκομίλησα

καὶ μὲ μαργιολιά στὸ στόμα τὴν ἐ-

(γλυκοφιλήσα.

Μὰ — ὁ διάβολος νὰ πάρῃ — εἶπε

(φάει... σκορδαλιά

καὶ συχάθηκα στ' ἀλήθεια ἀπὸ τὸ

(τε τὰ φιλιὰ.

ΕΙΣ ΧΙΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΝ

Γιατὶ ἐβγήκες βουλευτῆς,

γιὰ πές μας, σὲ καλὸ σου!

Κοιμάσαι μέσα στὴ Βουλὴ

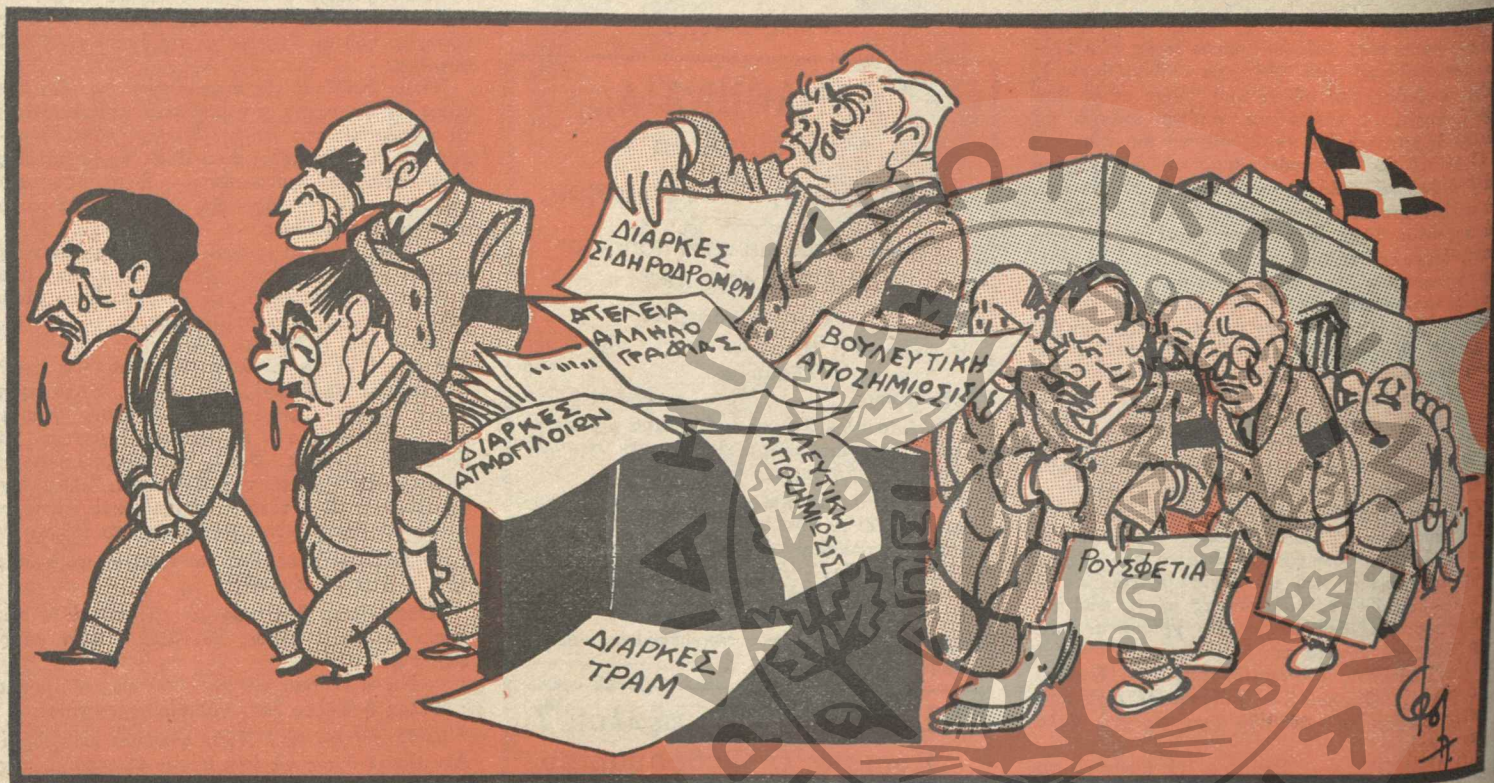
ἢ γλώσσα σου δὲν διελί

τσεπώνεις τὰ χιλιόριχα,

πάνε οἱ ψήφοι ἀδίκαια,

ἄξιος ὁ μισθός σου !...

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΛΥΣΙΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΟΙ ΒΑΡΥΑΛΓΟΥΝΤΕΣ

(Γελ. τοῦ κ. Φ. Δημητρίου)